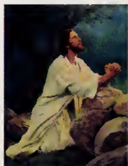
102E JAARGANG NUMMER 4 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • APRIL 2002

LIAHONA

102E JAARGANG NUMMER 4 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ▪ APRIL 2002

LIAHONA

OP DE OMSLAG
Voorzijde: © Del Parson, *Het gebed in Getsemane.* Uit Visions of Faith Collection, Mill Pond Press, Inc. Venice (Florida). *Achterzijde:* Linda Curley Christensen, *Het tuingraf.*

OMSLAG VAN *DE KINDERVRIEND*
Simon Dewey, *Toenemen in wijsheid,* met dank aan Altus Fine Art, American Fork (Utah).

ARTIKELEN

VOOR DE JONGEREN

DE KINDERVRIEND

ZIE BLZ. 2

ZIE *DE KINDERVRIEND*, BLZ. 2

April 2002 102e jaargang Nummer 4
LIAHONA 22984-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

For Readers in the United States and Canada:
April 2002 Vol. 102 No. 4. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)
POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

POST

LIEFDE VAN ZENDELINGEN VERRICHTTE WONDEREN

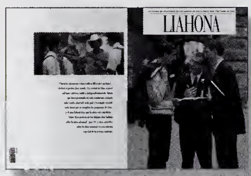
Breng alstublieft mijn groeten over aan alle heiligen der laatste dagen die werkzaam zijn geweest in Armenië. Mijn geluk kent geen grenzen omdat ik mijn God gevonden heb. Nu ik vol ben van die grote liefde, heb ik veel broeders en zusters leren kennen die grote afstanden hebben afgelegd om in Armenië werkzaam te zijn. Zij spreidden in onze steden en dorpen hun liefde ten toon. We konden niet onverschillig blijven tegenover die liefde, en in ons verdrietige en hopeloze hart heeft die liefde grote wonderen verricht. Ik getuig dat ons volmaakte geluk gevonden wordt in de liefde die we hebben ontvangen van onze Heiland, Jezus Christus.

Sil'va Chatsjatryjan
Gemeente Achapnyjak
District Jerevan (Armenië)

EEN WONDER IN KAZAN'

Ik woon in Kazan' (Rusland), maar Armenië is mijn geboorteland. Ik ben zeventien jaar en ik heb me op 13 juni 1999 laten dopen. De kerk is al enkele jaren in Kazan'. Onze zendelingen en leiders hebben heel lang geprobeerd officiële erkenning te krijgen voor de kerk, maar dat was geen makkelijke opgave. Eindelijk werden onze gebeden verhoord. Er gebeurde een wonder! Nu hebben we een kerkgebouw. Ik weet dat wonderen mogelijk zijn. 'God heeft niet opgehouden een God van wonderen te zijn' (Mormon 9:15). Ik ben dankbaar dat het werk van de Vader zich uitbreidt over de hele aarde.

Lelit Karapetyan Tevosovna
Gemeente Kazan'
Zendingsgebied Samara (Rusland)

LIAHONA EEN ZEGEN

Het is een zegen de *Liahona* te hebben. Ik ben er beter door in staat om vergissingen recht te zetten en meer te gaan lijken op de Heiland. Het is een van de vele dingen die de Heer heeft verschaft om mij en mijn gezin te helpen. Als ik erin lees, voel ik de Geest van de Heer en weet ik wat de Heer wil dat ik doe. Ik voel de grote liefde die God voor zijn kinderen heeft als ik dit geweldige tijdschrift in mijn handen heb en als ik geïnspireerd word door de woorden van de profeten en de ervaringen van leden uit de hele wereld.

Keila Alabrin Coronel
Wijk Victoria
Ring Chiclayo (Peru)

INSPIREREND GEDACHTEN

President Gordon B. Hinckley

DE HEILAND, JEZUS CHRISTUS

'Wij behoren tot deze grote, geweldige organisatie die gebaseerd is op beginselen die de Heer zelf heeft vastgelegd in de tijd die Hij doorbracht in het stoffige Palestina — de Zoon van God, die ermee instemde om naar de aarde te komen en in Betlehem in een kribbe geboren te worden. (. . .) Het wonder van zijn leven is onbeschrijflijk. Hij heeft dat leven voor ieder van ons gegeven op de heuvel Golgota, waarmee Hij een verzoeningsdaad verrichtte die groter was dan wij ooit echt kunnen begrijpen. Alleen Hij heeft zijn bloed vergoten voor de zonden waaraan wij ons schuldig maken, opdat wij de gelegenheid zouden hebben om ons te bekeren en vergiffenis te verwachten.' (Bijeenkomst, Jerusalem Center, 21 maart 1999.)

'Alleen Hij heeft zijn bloed vergoten voor de zonden waaraan wij ons schuldig maken, opdat wij de gelegenheid zouden hebben om ons te bekeren en vergiffenis te verwachten.'

GELOOF IN DE HEER

'Geloof in de Heer, Jezus Christus — ik hoop dat hier vandaag niemand aanwezig is die niet voortdurend dat geloof ontwikkelt door de Schriften te lezen, het Nieuwe Testament, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, en het geloof in de Zoon van God, onze Verlosser en onze Heer, opbouwt dat hij of zij in het hart draagt.' (Bijeenkomst, Columbus [Ohio, VS], 25 april 1998.)

LEVEN NA DE DOOD

'Ik weet heel zeker dat ik eens wat dit leven betreft zal sterven. Maar ik heb in mijn hart absolute zekerheid dat ik zal voortleven, goed zal blijven doen en het gezelschap van mijn geliefde echtgenote en mijn kinderen zal houden.' (Bijeenkomst, Guayaquil [Ecuador], 31 juli 1999.)

ONSTERFELIJKHEID

'Dit leven maakt deel uit van de eeuwigheid. Dit is één stadium in ons eeuwige leven. Als we sterven, gaan we over naar een doelgericht, actief, uitdagend leven. Het leven aan de andere kant van de sluier lijkt enigszins op het leven hier. Als we hier rein, fatsoenlijk en goed geweest zijn, gaan we door in diezelfde geest. Als we een schurk zijn geweest, dan gaan we in diezelfde geest door. Daar ben ik van overtuigd. Ik geloof in de eeuwige aard van het leven. Ik geloof vast en zeker dat dit niet het einde is, dat er een ander leven komt, dat we rekenschap verschuldigd zijn aan God, onze Vader, en aan onze Heer, Jezus Christus, dat wij werk te doen krijgen, en dat we eens allemaal deel zullen hebben aan de opstanding.

Dat is mijn hoop, mijn geloof, mijn getuigenis.' (Interview met Ignacio Carrión, dagblad *El País,* 7 november 1997.)

DOOP VOOR DE DODEN

'Als je twaalf bent, kun je naar het huis des Heren gaan als plaatsvervanger voor iemand die is overleden. Het is zo fijn voor je om als gewone jongen of meisje de plaats in te nemen van een fijne man of vrouw die eens op aarde heeft geleefd, maar die nu niet de kans heeft om verder te gaan zonder de zegen die jij hem of haar kunt aanbieden. (. . .) Je kunt geen grotere zegen krijgen dan plaatsvervanger te zijn en hen die naar de andere zijde zijn overgegaan van dienst te zijn. En je krijgt het voorrecht, de kans en de taak om goed te leven zodat je naar de tempel van de Heer kunt gaan om je daar voor iemand anders te laten dopen.' (Bijeenkomst, Guayaquil [Ecuador], 31 juli 1999.)

LEEF ZO DAT U EEN TEMPELAANBEVELING KUNT KRIJGEN

'Leef zo dat u in aanmerking komt voor een tempelaanbeveling. Er is niets kostbaarders dan een tempelaanbeveling. (. . .) Of u er nu vaak heen kunt gaan of niet, zorg dat u in aanmerking komt voor een tempelaanbeveling en houd hem altijd bij u. Hij zal u eraan herinneren wat er van u, als heilige der laatste dagen, verwacht wordt.' (Bijeenkomst, Guam, 31 januari 2000.)

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS

'Wij zijn een kerk, een kerk die naar de Heer Jezus Christus genoemd is. Wij getuigen van Hem, en wij proberen zijn voorbeeld en leringen te volgen. Wij geven liefde. Wij brengen gemoedsrust. Wij proberen andere kerken niet naar beneden te halen. Wij erkennen het goede dat zij doen. Wij hebben al op veel gebieden met ze samengewerkt. Dat blijven we doen. We zijn dienstknechten van de Heer. We erkennen dat we niets zouden kunnen bereiken zonder de hulp van de Almachtige. Wij zien naar Hem op als onze Vader en onze God en onze immer aanwezige Hulp, in ons streven om de wereld te veranderen door het hart van de individuele mens te veranderen.' (Redevoering voor de National Press Club, 8 maart 2000.)

STIL EN VROOM GELOOF

'Als u uw werk doet, als u leidinggevende taken op u neemt, kunt u in uw hart (. . .) een stil en vroom geloof met u meedragen, een geloof dat u elke storm en moeilijkheid zal helpen doorstaan en u gemoedsrust zal geven.

'Ik hoop dat de lessen van de tweede mijl, van de verloren zoon, van de barmhartige Samaritaan, van de Zoon van God, die zijn leven in een groot zoenoffer gegeven heeft, u zullen blijven motiveren.' (Devotional voor oud-studenten van de Brigham Young University, 12 september 2000.)

HEF UW HOOFD WAT MEER OP

'Hef uw hoofd wat meer op en werk wat harder en waardeer de enorme zegen die u als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hebt, wat meer. Dat lidmaatschap brengt een sterk en ontroerend getuigenis van de goddelijke aard van de Zoon van God, de Heiland van de wereld, de Heer Jezus Christus, met zich mee.

'U en ik zijn zoons en dochters van God, die een sprankje goddelijkheid in zich hebben. Laten wij ons hoofd opheffen, broeders en zusters. Laten we het evangelie naleven. Laten we het druk hebben in de kerk. Laten we haar leer in ons opnemen. Laten wij nadenken over haar waarheden. Laten we voor het oog van de wereld toenemen in geloof en getrouwheid.' (Bijeenkomst, Cairns [Australië], 26 januari 2000.)

HET WARE EVANGELIE VAN JEZUS CHRISTUS

'Het ware evangelie van Jezus Christus heeft nog nooit tot dweperij geleid. Het heeft nog nooit tot eigendunk geleid. Het heeft nog nooit tot arrogantie geleid. Het ware evangelie van Jezus Christus leidt tot broederschap, vriendschap, waardering van andere mensen, respect, aardigheid en liefde.' (Devotional voor oud-studenten van de Brigham Young University, 12 september 2000.)

IK WEET DAT U HET WEET

'Ik weet dat u weet dat het evangelie waar is. Ik heb een getuigenis van dit werk. Maar dat is niet zo belangrijk als het feit dat ú een getuigenis van dit werk hebt. Zo zeker als ik weet dat het waar is, weet ik dat u weet dat

het waar is. Ik geloof dat u net zo goed weet als ik dat God, onze eeuwige Vader, leeft. Ik weet dat u net als ik weet dat Jezus de Christus is, de Zoon van de levende God, die naar de aarde gekomen is en een sterfelijk lichaam op Zich heeft genomen en in een groot offer voor ons allen aan het kruis op Golgota is gestorven en dat Hij op de derde dag is opgestaan. Net zo zeker als Hij is opgestaan, zullen wij opstaan.' (Bijeenkomst, Bangkok [Thailand], 13 juni 2000.)

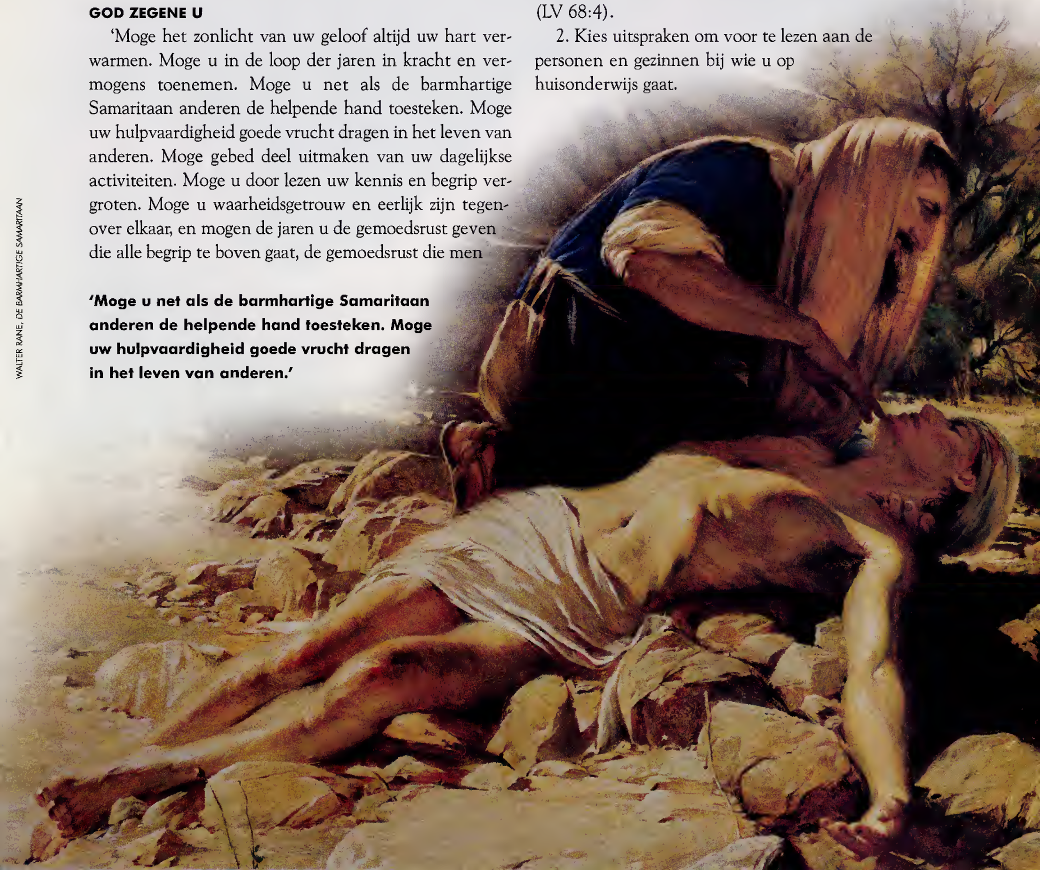
GOD ZEGENE U

'Moge het zonlicht van uw geloof altijd uw hart verwarmen. Moge u in de loop der jaren in kracht en vermogens toenemen. Moge u net als de barmhartige Samaritaan anderen de helpende hand toesteken. Moge uw hulpvaardigheid goede vrucht dragen in het leven van anderen. Moge gebed deel uitmaken van uw dagelijkse activiteiten. Moge u door lezen uw kennis en begrip vergroten. Moge u waarheidsgetrouw en eerlijk zijn tegenover elkaar, en mogen de jaren u de gemoedsrust geven die alle begrip te boven gaat, de gemoedsrust die men krijgt door de voorschriften van de Meester te volgen.' (Devotional voor oud-studenten van de Brigham Young University, 12 september 2000.) □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

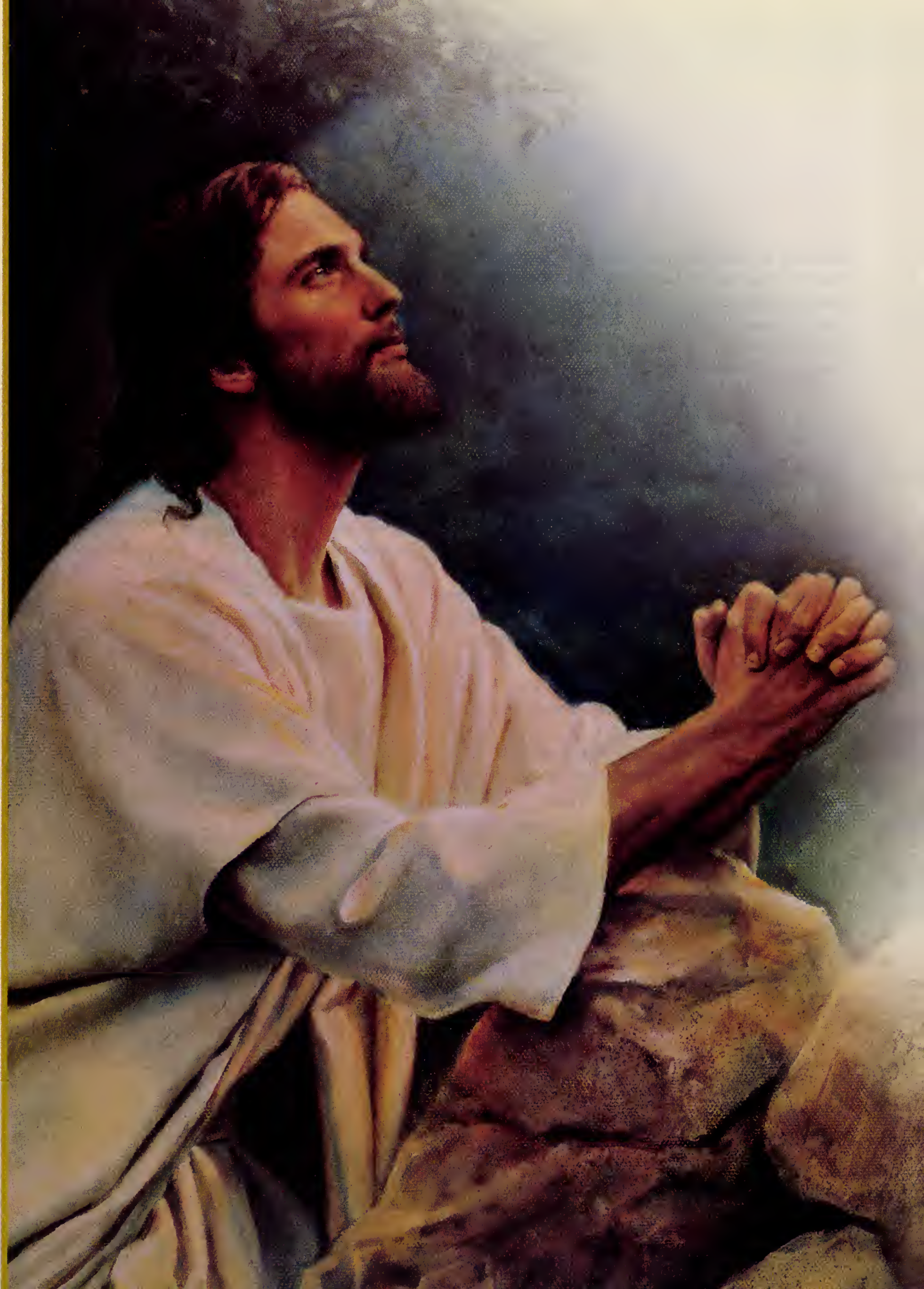
1. 'En wat zij ook zullen spreken, wanneer zij door de Heilige Geest worden gedreven,' heeft de Heer gezegd van wat zijn dienstknechten spreken, 'zal Schrift zijn, de wil des Heren, de zin des Heren, het woord des Heren, de stem des Heren, en de kracht Gods tot zaligheid' (LV 68:4).

2. Kies uitspraken om voor te lezen aan de personen en gezinnen bij wie u op huisonderwijs gaat.

'Moge u net als de barmhartige Samaritaan anderen de helpende hand toesteken. Moge uw hulpvaardigheid goede vrucht dragen in het leven van anderen.'

WALTER RANE, *DE BARMHARTIGE SAMARITAAN*

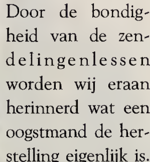

Getuigen van de

GROTE EN HEERLIJKE VERZOENING

Als wij zelf de verzoening begrijpen en erin geloven, kunnen u en ik er met grotere dankbaarheid, liefde en kracht over vertellen en ervan getuigen.

Ouderling Neal A. Maxwell
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Door de bondigheid van de zendelingenlessen worden wij eraan herinnerd wat een oogstmand de herstelling eigenlijk is. Jezus vraagt ons om, als wij geven, een 'goede [...] maat' te geven, waarbij hij de gelijkenis gebruikt van een oogstmand die gedrukt en geschud is, en overloopt. (Zie Lucas 6:38.) En uit die geweldige oogstmand dienen wij slechts enkele basiswaarheden en — denkbeelden over te brengen.

Die realiteit is een krachtige herinnering aan de noodzaak dat de Geest de boodschap die wij overbrengen krachtig neerzet in het hart en het verstand van de mensen — want de grote zaken van de eeuwigheid worden overgebracht op hele korte leermomenten. Daarom is het noodzakelijk dat de Geest onze uitspraken vergezelt.

Wanneer wij, als lid of als voltijdzendeling, onze vrienden en onderzoekers over het evangelie vertellen, moeten zij onze overtuiging en getuigenis van de verzoening van Jezus Christus aanvoelen. Ja, we leren ze iets dat bijzonder diepzinnig is, maar we moeten dat dan ook doen met een diepgewortelde overtuiging van die krachtige leer.

Het belangrijkste dat we kunnen doen om mensen erop voor te bereiden de volledige zegeningen van de verzoening te ontvangen, is die zelf te begrijpen en te geloven. Als wij zelf de verzoening begrijpen en erin geloven, kunnen u en ik er met grotere dankbaarheid, liefde en kracht over vertellen en ervan getuigen.

BEKERING MOGELIJK GEMAAKT

De heerlijke verzoening van Jezus is het bedrijf dat centraal staat in de hele geschiedenis van de mens! Hij verschaft ons de universele opstanding en stelt ons in staat ons te bekeren en vergiffenis te ontvangen. Daar wij 'allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods' (Romeinen 3:23), is de noodzaak tot bekering universeel. En Christus heeft zijn verzoening in zijn barmhartigheid in alle maten uitgevoerd — hij past zowel de kleinere passieve zonden als de grotere overtredingen. Daarom varieert de doorsnee van de boog die we moeten maken als we ons van onze zonden afkeren van persoon tot persoon, hoewel dat afkeren nodig is voor ons allen.

Het Griekse woord waarvan de Nederlandse tegenhanger *bekering* afkomstig is, houdt een verandering van gedachten in, een nieuwe kijk op God, op zichzelf en de wereld. Dat houdt in dat we onze gedachten moeten veranderen en vervolgens ons gedrag, totdat we ons van onze zonden hebben afgekeerd en weer in overeenstemming met Gods geboden leven. Die verandering van gedachten betekent dat we daadwerkelijk

We kunnen na de doop verder gesterkt worden door geregeld deel te nemen aan het avondmaal, na te denken over de verzoening en onze verbonden te hernieuwen, inclusief de verbonden die we bij onze doop gesloten hebben.

voortgaan in de richting die Paulus 'de zin van Christus' noemt. (Zie 1 Korintiërs 2:16.) Bekering is dus een voortdurend proces waarbij ieder van ons dient te steunen op de verzoening om echte hulp, vergiffenis en vooruitgang te krijgen.

Christus heeft ons vrijelijk een enorm en onvoorwaardelijk geschenk gegeven: de universele opstanding. Maar Christus' nadere aanbod van de gave van het eeuwige leven is voorwaardelijk. Als onze Wetgever stelt Hij de voorwaarden vast voor

ILLUSTRATOR FOTO BEVESTIGING: ELDON K. LINSCHOTEN; ILLUSTRATOR FOTO AVONDMAAL: WELDEN C. ANDERSEN; CARL HEINRICH BLOCH, *HET LAATSTE AVONDMAAL*, MET TOESTEMMING VAN HET NATIONAAL HISTORISCH MUSEUM IN FREDERIKSBORG TE HILLERØD (DENEMARKEN)

het ontvangen van die grote gave. (Zie 3 Nephi 11:31–41; 15:9–10; 27:13–21.) Daarom vereist onze individuele vooruitgang naar het eeuwige leven dat wij bereid zijn om ons aan Christus te onderwerpen. (Zie Mosiah 3:19.) Als wij vervolgens werkelijk getrouw zijn en tot het einde toe volharden, gaat onze wil uiteindelijk op in die van de Vader. (Zie Mosiah 15:7; zie ook 3 Nephi 11:11.)

Maar om zo'n aanzienlijke verandering te ondergaan, moeten we eerst 'al [onze] zonden nalaten' (Alma 22:18), en wie anders dan Jezus kan ze van ons wegnemen? (Zie Alma 36:18–20.)

Dan is het geen wonder dat het zo dringend is om anderen over het evangelie te vertellen! President Howard W. Hunter (1907–1995) heeft gezegd:

'Een sterke indicatie van iemands persoonlijke bekering, is zijn verlangen om anderen over het evangelie te vertellen. Daarom heeft de Heer elk lid van de kerk verplicht om een zendeling te zijn.

'Diegenen onder ons die deel hebben gehad aan de verzoening, hebben de plicht om in geloof te getuigen van onze Heer en Heiland. Want Hij heeft gezegd: "Want Ik wil u uw zonden vergeven met dit gebod, dat gij met ernst en met de geest van gebed standvastig zult blijven in uw denken, en in het geven van uw getuigenis aan de ganse wereld van de dingen, die aan u zijn medegedeeld." (LV 84:61.)' ('The Atonement and Missionary Work' [studiebijeenkomst voor nieuwe zendingspresidenten, 21 juni 1994], blz. 2.)

Wij dienen dus allen 'standvastig [te] blijven (...) in het geven van getuigenis aan de ganse wereld van de dingen, die [ons] zijn medegedeeld.' (LV 84:61.) De vergiffenis die wij nodig hebben, houdt verband met onze standvastigheid in het werk van de Heer.

DE DOOP EN DE GAVE VAN DE HEILIGE GEEST

Voor ware bekering zijn de bevrijdende effecten van de doop nodig; daardoor worden wij gereinigd. Bedenk eens hoe barmhartig het is dat ons verleden onze toekomst niet meer in gijzeling houdt!

Na de reinigende en bevrijdende effecten van de doop worden we verder gesterkt door de gave van de Heilige Geest te ontvangen. We hebben de Heilige Geest heel hard nodig om ons te helpen bij het kiezen van het goede. En Hij helpt ons ook door ons vanaf het spreekgestoelte van ons geheugen korte preken te geven. Bovendien getuigt Hij tot ons van de waarheden van het evangelie.

Gezien waar we heen moeten, hebben we de Heilige Geest nodig als voortdurende metgezel, en niet alleen als een invloed die zich bij gelegenheid doet gelden.

We kunnen na de doop ook verder gesterkt worden door geregeld deel te nemen aan het avondmaal, na te denken over de verzoening en onze verbonden te hernieuwen, inclusief de verbonden die we bij onze doop gesloten hebben. Dat proces van bevrijding en versterking wordt mogelijk gemaakt door de verzoening van Jezus zowel toe te passen op onszelf als op hen die wij in het evangelie onderwijzen. We behoren de verzoening regelmatig toe te passen voor zelfverbetering, en intussen dienen we te volharden tot het einde. Als we de weg van gestage verbetering kiezen, wat duidelijk de weg van het discipelschap is, dan worden we rechtschapener en kunnen van alleen maar Jezus erkennen overgaan op Jezus bewonderen, en uiteindelijk op Jezus navolgen. Tijdens dat proces om meer op Hem te gaan lijken door gestage verbetering moeten we een bekeerlijke houding hebben,

De Heer heeft gezegd: 'Ik wil u uw zonden vergeven met dit gebod, dat gij met ernst en met de geest van gebed standvastig zult blijven in uw denken, en in het geven van uw getuigenis aan de ganse wereld van de dingen, die aan u zijn medegedeeld.'

zelfs als er geen sprake is van een belangrijke overtreding.

DE EIGENSCHAPPEN VAN CHRISTUS ONTWIKKELEN

Als we ons van overtreding afkeren en ernaar streven om liefdevoller, zachtmoediger, geduldiger en onderworpener te worden, dan worden de resterende zonden voor de meesten onder ons de minder zichtbare passieve zonden. Maar ook die moeten wij nalaten. Jezus heeft gezegd naar welke eigenschappen we in dat proces moeten zoeken, zoals geloof, deugdzaamheid, kennis, matigheid en geduld. Verder verwijst hij naar de eigenschappen van geloof, hoop en naastenliefde, en een oog alleen op de heerlijkheid Gods gericht hebben, en zegt ons dat we daarmee in aanmerking komen om het werk van de Heer te verrichten. (Zie LV 4:5–7; 2 Petrus 1:4–8.) Dan is het geen wonder dat wij aangespoord worden om te vragen, te zoeken en te kloppen om die gaven van de Geest te ontvangen, zodat we dit grote werk van de Heer doeltreffender kunnen verrichten. In dit proces van het discipelschap moeten we nooit vergeten dat de verzoening absoluut essentieel blijft voor ons allemaal!

Jezus zegt ons bijvoorbeeld dat we tot Hem moeten komen. (Zie Alma 5:34; Matteüs 11:28–30.) Maar, zoals u gemerkt hebt, zien we in ons streven om tot Hem te komen hoe Hij onze zwakheden vervolgens beter zichtbaar maakt voor ons, wat soms pijnlijk is, om ons te helpen met onze vooruitgang. Christus belooft ons zelfs dat Hij sommige zwakke kanten in sterke kanten zal veranderen. (Zie Ether 12:27.)

Wat de plaats, het land, de tijd en de omstandigheden aangaat waarin ons eigen discipelschap geplaatst is, dienen we, zoals in de Schriften staat, tevreden te zijn met wat ons is toebedeeld. (Zie Alma 29:3, 6.) Toch houden we tegelijkertijd een bijkomende, door God ingegeven, ontevredenheid om ons aan te sporen in ons streven om meer op Jezus te gaan lijken.

Of de benodigde eigenschap nu opgewektheid, geduld, onderworpenheid, zachtmoedigheid of liefde is, voor dit proces hebben we de gestage hulp van de Heilige Geest nodig. Hij zal ons ertoe aanzetten ons verder te bekeren, zoals wanneer wij te hoogmoedig zijn, te ongeduldig, of niet zo liefdevol zijn als we zouden moeten zijn in het huwelijk, in de omgang met onze zendingscollega en in andere relaties. Maar daar die vooruitgang een prijs heeft, hebben we ook de troost van de Heilige Geest nodig terwijl wij die prijs betalen.

Ja, door de verzoening van Jezus Christus ontvangen wij in barmhartigheid vergiffenis. Maar door de Heilige Geest kunnen wij te weten komen dat wij die vergiffenis ontvangen hebben — wat uiterst belangrijke kennis voor ons is. We hoeven dus niet te wanhopen, en hoeven ook geen leven te leiden waarbij we 'weg[kwijnen] in zonde' (2 Nephi 4:28). Ja, wij kunnen 'voorwaarts streven, met onverzwakte hoop' (2 Ne. 31:20).

DE WEDERKOMST VAN CHRISTUS EN DE OPSTANDING VAN DE MENSHEID

Als we nog op andere wijzen herinnerd moeten worden aan het belang van het verder ontwikkelen van de deugden van Christus, dan zouden we aan zijn heerlijke wederkomst moeten denken. Dan zullen onder meer de sterren op dramatische wijze van hun plek aan de hemel vallen. Toch zullen sterfelijken daar geen opmerkingen over maken, want de uitleg en uitroepen van sterfelijke mensen zullen over Jezus gaan en zullen woorden van lof voor twee van zijn vele eigenschappen zijn: zijn goedheid en goedertierenheid. (Zie LV 133:52.) Bedenk dat we niet alleen geloof in Christus moeten hebben, maar dat we ernaar moeten streven om meer op Hem te gaan lijken in goedheid en goedertierenheid. (Zie 3 Nephi 27:27.)

ILLUSTRATOR FOTO BIDDENDE VROUW: ELDON K. LINSCHOTEN; CARL HEINRICH BLOCH, *DE KRUISIGING*, MET TOESTEMMING VAN HET NATIONAAL HISTORISCH MUSEUM IN FREDERIKSBORG TE HILLERØD (DENEMARKEN)

Bij die wederkomst zal Jezus met geen woord reppen over het feit dat Hij de doornenkroon heeft doorstaan, de verschrikkelijke geseling, de kruisiging, de azijn en de gal. Maar Hij zal wel zeggen hoe verschrikkelijk eenzaam Hij was: 'En zijn stem zal worden gehoord: Ik heb de wijnpers alleen getreden, (. . .) en niemand was met Mij.' (LV 133:50; zie ook Jesaja 63:3.)

Geen wonder dat de verzoening ten grondslag ligt aan het evangelie van Christus. In feite gaan de belangrijkste boodschappen van de herstelling over Jezus en de herstelling, en vervullen ze deze profetie die aan Henoch van weleer gegeven is: 'En gerechtigheid zal Ik uit den hemel nederzenden; en waarheid zal Ik uit de aarde voortzenden.' Waarom? 'Om van mijn Eniggeborene te getuigen, van zijn opstanding uit de doden, je, en ook van de opstanding van alle mensen' (Mozes 7:62). Niets is voornamer dan dat.

Ja, 'want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft' (Johannes 3:16). Jezus en zijn verzoening zijn de grootste uiting van liefde van onze hemelse Vader voor zijn kinderen. De vrije gave van de opstanding is zo belangrijk voor de hele mensheid, en dat geldt ook voor het aanbod van de grootste gave die zelfs God kan geven — het eeuwige leven voor hen die bereid zijn om zo te leven dat zij ervoor in aanmerking komen. (Zie LV 6:13; 14:7.)

TEGENSPOED

Bij dit proces om ons heil te bewerkstelligen, verschaft tegenspoed een deel van de transpiratie. U en ik hebben telkens en telkens weer, ervaring op ervaring, reden om de grote verzoening te overpeinzen en ons erin te verheugen. Enkele schriftteksten waren vooral relevant voor mij en hebben mij gerustgesteld. Voorgelezen met en door mensen die leden, hebben die teksten veel meer bereikt dan wat ik ook had kunnen zeggen, vooral voor die moedige zielen die het punt bereikt hadden waarop ze doodziek waren van het ziek zijn.

Denk allereerst eens na over wat een verwarde maar opmerkelijke Nephi zei: 'Ik weet dat [God] zijn kinderen liefheeft; toch weet ik niet de betekenis van alle dingen' (1 Nephi 11:17). Wij hoeven echt niet de betekenis van alle dingen te weten als we weten dat God ons liefheeft!

En zo moet onze onderworpenheid aan Hem ook toenemen. Koning Benjamin heeft gezegd dat wij, om 'een heilige [te worden] door de verzoening van Christus, de Here, [. . .] gelijk [moeten worden aan] een kindeke, onderworpen, zachtmoedig, nederig, geduldig, vol liefde, gewillig zich aan alles te onderwerpen, wat de Here geschikt acht [ons] op te leggen, evenals een kind zich aan zijn vader onderwerpt' (Mosiah 3:19).

Als koning Benjamin zegt dat de Heer ons het een en ander oplegt, dan zouden we daaruit op kunnen maken dat het gaat om op maat gemaakte moeilijkheden en lessen die van ons bijzondere onderworpenheid vereisen.

Maar te weten dat Jezus volmaakt met ieder persoonlijk meevoelt, zal ons enorm helpen bij het verdragen van onze pijn en verdriet in allerlei soorten. Christus zal 'uitgaan en pijnen en smarten en allerlei verzoekingen doorstaan; en dit geschiedt, opdat het woord moge worden vervuld, dat zegt: Hij zal de pijnen en krankheden van zijn volk op Zich nemen.

'En Hij zal de dood op zich nemen, opdat Hij de banden des doods moge verbreken, die zijn volk binden, en Hij zal hun krankheden op zich nemen, zodat naar het aardse lichaam zijn hart van barmhartigheid

moge worden vervuld, opdat Hij volgens het aardse lichaam zal kunnen weten, hoe zijn volk hulp te verlenen volgens hun krankheden' (Alma 7:11–12).

Jezus begrijpt ons volledig! Hij voelt volmaakt met ons mee! Hij weet hoe Hij ons moet helpen!

DE ZEGENINGEN VAN DE VERZOENING

Samenvattend kunnen we zeggen dat de verzoening van Jezus Christus ons op veel manieren tot zegen is. Daardoor, en alleen daardoor, kunnen wij vergeving van zonden krijgen, waardoor de eerder besproken benodigde bevrijding kan optreden.

En de verzoening maakt ook aanzienlijke persoonlijke vooruitgang mogelijk door wat in het Boek van Mormon 'geloof tot bekering' in Jezus, in de verzoening en in het heilsplan van de Vader genoemd wordt. (Zie Alma 34:15–17.) Anders redeneren mensen die geen geloof tot bekering hebben ten onrechte: 'Waarom zouden we de moeite doen om ons te bekeren?' Dan is het dus geen wonder dat er in de Schriften staat dat menselijke 'wanhoop komt tengevolge van ongerechtigheid' (Moroni 10:22). In plaats daarvan wordt ons door middel van de verzoening 'onverzwakte hoop' (2 Ne. 31:20) geboden, zelfs te midden van onze verliezen, kruisen, smarten en teleurstellingen.

De geestelijke onderworpenheid die centraal staat in de zegeningen van de verzoening, kwam tot uiting in het voorbeeld dat Melissa Howes gaf toen ze haar huisgenoten voorging in een gebed, kort voordat haar vader aan kanker overleed. Melissa was nog maar negen jaar en haar vader 43. Denk eens na over de onzelfzuchtigheid van Melissa's smeekbede, in haar eigen woorden zoals aan mij verteld door haar moeder: 'Hemelse Vader, zegen mijn papa; en als U hem weg moet nemen en hem harder nodig hebt dan [wij], dan mag U hem hebben. Wij willen hem houden, maar Uw wil geschiede. En help ons alstublieft zodat we niet boos op U zijn.' (Brief van Christie Howes, 25 februari 1998.)

Hoeveel mensen, die niet zo'n begrip van het heilsplan hebben, zijn niet boos op God in plaats van dankbaar te zijn tegenover Hem en Jezus voor de heerlijke verzoening?

De verzoening is niet alleen de grote uiting van de liefde van onze hemelse Vader en Jezus voor ons, maar door de verzoening kunnen we te weten komen hoe persoonlijk hun liefde voor ons is.

DE UITWERKING VAN DE GEEST VAN DE HEER

We moeten nooit de macht onderschatten die de Geest heeft om de ziel van de mensen te raken, ongeacht welke vaardigheden of vermogens wij hebben om hun iets te leren. Zoals u weet, gebeurde er zoiets met Alma toen hij zich in uiterste wanhoop bevond. En wat herinnerde hij zich? Hij zei dat hij zich de woorden van zijn vader herinnerde over de verzoening van Jezus, en hij zei: 'Mijn geest [werd] door deze gedachte [...] bezield.' (Zie Alma 36:17–18.)

De Geest kan hen tot wie u getuigt, helpen zodat ze op soortgelijke wijze bezield kunnen worden door uw woorden, dusdanig dat hun verstand en hun hart erdoor geraakt wordt, vooral als die woorden over de diepzinnige leerstellingen van het koninkrijk gaan, zoals de verzoening.

Op een ander inspirerend moment waaruit stapsgewijs onderwijs blijkt, waren de moeders van de jeugdige Nephitische krijgers zich bewust van bijzondere beloften die hun zoons hadden gekregen voordat zij de oorlog in gingen. Ze waren in geestelijk opzicht niet zo rijp als hun moeders, maar die dramatische beloften waren voldoende om hen te steunen. En we lezen dat ze zeiden: 'Wij twijfelen er niet aan, dat onze moeders het wisten' (Alma 56:48).

Sommige mensen die u over het evangelie vertelt, zullen onder leiding van de Geest en op soortgelijke wijzen de kracht van uw woorden over de verzoening en het herstelde evangelie aanvoelen en zullen er niet aan twijfelen dat u het weet! Die mensen zijn, om Alma's woorden aan te halen, 'bereid [. . .] het woord te horen' (Alma 32:6).

DE HEERLIJKE VERZOENING

Ik geef u mijn getuigenis van de heerlijkheid en de realiteit van de grote en heerlijke verzoening. Ik loof Jezus omdat Hij heeft doorstaan wat Hij heeft doorstaan en omdat Hij beneden alles is neergedaald om alles te bevatten. Ik loof de Vader om alles wat Hij heeft meegemaakt toen Hij toezag terwijl Jezus, zijn Eerstgeborene, zijn Dierbare en zijn Eniggeborene, in Wie Hij welbehagen had, zijn enorme lijden doormaakte. Ik loof de Vader om zijn goddelijke empathie en wat Hij op dat moment doorstond en doormaakte.

CARL HEINRICH BLOCH/SUPERSTOCK, *CHRISTUS DE TROOSTER*; FOTO-ILLUSTRATOR: JED A. CLARK

Ik getuig dat Jezus' greep op zichzelf in dat verzoeningsverband van Getsemane en Golgota in werkelijkheid de greep van de mensheid op de onsterfelijkheid was. Jezus voleindigde zijn voorbereidingen, zoals Hij zei, voor de mensenkinderen. (Zie LV 19:19.) Nu is het aan ons, sterfelijke mensen, om aanspraak te maken op de zegeningen van de verzoening. Onze dankbaarheid voor Christus en zijn verzoening zal toenemen met de jaren en de decennia. Die dankbaarheid zal nooit ophouden toe te nemen. En in de Schriften is voorzegd dat wij Hem voor eeuwig en eeuwig zullen loven. (Zie LV 133:52.)

Ik loof Hem aldus voor de heerlijke en grote verzoening. En ik vraag Hem ons allen zo te zegenen dat ieder van ons aanspraak kan maken, en in onze bediening anderen zullen helpen aanspraak maken, op de zegeningen van die grote verzoening, die zo'n hoge prijs heeft gekost. Waarlijk, 'Er was geen ander goed genoeg de losprijs te voldoen.' ('Er is een heuvel ver van hier', lofzang 130.) □

Uit een satellietuitzending over bekering en behoud van nieuwe leden, uitgezonden vanuit het opleidingscentrum voor zendelingen in Provo op 29 augustus 1999.

Onze dankbaarheid voor Christus en zijn verzoening zal toenemen met de jaren en de decennia. Die dankbaarheid zal nooit ophouden toe te nemen. En in de Schriften is voorzegd dat wij Hem voor eeuwig en eeuwig zullen prijzen.

WEET JIJ HOE JE JE BEKEERT?

Ouderling Jay E. Jensen van de Zeventig

Twintig jaar geleden had mijn bisschop een tempelaanbevelingsgesprek met me. Omdat ik lid van een ringpresidium was, kende ik alle vragen. Ik stelde ze elke week aan andere leden, en ik was erop voorbereid om elke vraag te beantwoorden die mijn bisschop mij stelde. Maar na de formele vragen verraste hij me volledig met nog een vraag over mijn begrip van het evangelie.

Hij vroeg: 'Jay, weet jij hoe je je moet bekeren?' Mijn eerste gedachte was om te zeggen: 'Ja, natuurlijk weet ik hoe ik me moet bekeren.' Ik dacht er even over na, en hoe meer ik erover nadacht, hoe onzekerder ik over mijn antwoord werd. De standaard vijf of zes woorden die we gebruiken om bekering te beschrijven (erkenning, berouw, herstel, hervorming, vastbeslotenheid enzovoort) leken niet toereikend. In feite leken ze op dat moment geen betekenis te hebben. Ze leken te zeer een cliché, te zeer in vakjes gestopt.

Ik weet dat er enkele grote leerstellingen en beginselen schuilen in die woorden van bekering, maar ik voelde me niet prettig bij het geven van een rechtstreeks antwoord, of bij het gebruiken van die woorden in mijn antwoord. Uiteindelijk zei ik enigszins aarzelend: 'Ja, bisschop, ik denk het wel.' Ik herinner me geen enkel ander detail meer van dat gesprek omdat ik zo getroffen was door die ene vraag. 'Jay, weet jij hoe je je moet bekeren?' Sindsdien heb ik veel over die vraag nagedacht en over de bijbehorende leer.

DE MACHT VAN BEKERING EN DE VERZOENING

Enkele jaren geleden werkte ik voor de afdeling zendingswerk van de kerk. We waren materiaal aan het ontwikkelen om de zendelingen steeds beter te voor te bereiden op hun bediening. Een van de algemene autoriteiten vertelde de volgende ervaring met betrekking tot bekering:

'Iets meer dan een jaar geleden had ik een gesprek met een jonge man die op zending wilde. Omdat hij een grote overtreding had begaan, was het volgens het toen geldende beleid nodig dat hij een gesprek had met een algemeen autoriteit. Toen de jongeman binnen was gekomen, zei ik: "Het lijkt erop dat je ooit een grote overtreding hebt begaan, en dat dit gesprek daardoor nodig is. Vind je het erg om me te vertellen wat het probleem was? Wat heb je gedaan?"

'We kunnen vergiffenis krijgen voor onze zonden, maar we moeten begrijpen dat alleen maar ophouden iets te doen, geen bekering is.'

ILLUSTRATOR: PAT GERBER; ONDERSTEUNEND FOTOGRAAF: CRAIG DIMOND

‘Hij lachte en zei: “Nou, er is niets dat ik niet gedaan heb.” Ik zei: “Kunnen we iets concreter zijn? Heb je … ?” En toen probeerde ik het probleem te peilen met enkele zeer concrete vragen. De jonge man lachte weer en zei: “Ik heb u al gezegd: ik heb alles gedaan.”

‘Ik zei: “Hoe vaak heb je … ?” Hij zei erg sarcastisch: “Denkt u dat ik geteld heb?” Ik zei: “Als je dat niet kunt, dan zou ik wensen dat je het wel kon.” En weer zei hij op nogal sarcastische toon: “Nou, dat kan ik niet.”

‘Ik zei: “En hoe zit het met … ?” En ik probeerde het in een andere richting. Hij zei: “Ik heb u al gezegd: ik heb alles gedaan.” Ik zei: “Drugs?” Hij zei met een hoogmoedige houding: “Ja.” Ik zei: “Waarom denk je dan dat je op zending gaat?” Hij zei: “Ik weet dat ik ga. In mijn patriarchale zegen staat dat ik op zending ga, en ik heb me bekeerd. Ik heb al die dingen het afgelopen jaar niet gedaan. Ik heb me bekeerd, en ik weet dat ik op zending ga.”

‘Ik zei: “Beste vriend, het spijt me, maar je gaat niet op zending. Denk je dat we je kunnen sturen naar al die reine, goede jonge mannen die de regels nog nooit hebben overtreden? Denk je dat we je erop uit kunnen sturen zodat je kunt opscheppen over je verleden? Je hebt je niet bekeerd; je bent alleen maar opgehouden iets te doen.

‘“Ooit zul je in je leven een keer Getsemane moeten bezoeken, en als je daar bent geweest, zul je begrijpen wat bekering is. Pas als je in enige mate hebt geleden wat de Heiland heeft geleden in Getsemane, zul je weten wat bekering is. De Heiland heeft, voor elke overtreding die ooit is begaan, geleden op een manier die geen van ons begrijpt. Hoe durf je te lachen en te spotten en hoogmoedig te zijn over je bekering? Het spijt me, maar je gaat niet op zending.”

‘Hij begon te huilen, en dat hield enkele minuten lang aan. Ik zei geen woord. Uiteindelijk zei hij: “Ik denk dat dit de eerste keer is dat ik heb gehuild sinds mijn vijfde jaar.” Ik zei: “Als je de eerste keer dat je in de verleiding was om de zedelijke regels te overtreden zó had gehuild, zou je nu waarschijnlijk op zending gaan.”

‘Hij verliet het kantoor en ik denk dat hij me erg wreed vond. Ik legde aan de bisschop en de ringpresident uit dat de jongen niet op zending kon gaan.’

Ongeveer een half jaar later bezocht die algemeen autoriteit nogmaals die stad als spreker in een serie avondlezingen. Toen hij klaar was, gingen er veel jonge volwassenen in de rij staan om hem de hand te schudden. Toen hij ieder de hand schudde, keek hij op en zag hij als ongeveer de vijfde persoon in de rij de jonge man staan met wie hij eerder een gesprek had gehad. De algemeen autoriteit vertelde verder:

‘Ik moest weer aan ons gesprek denken. Ik herinnerde me zijn gelach en zijn hoogmoedige houding. Ik herinnerde me hoe sarcastisch hij was. Al gauw stond hij vlak voor me. Ik stond op het podium en moest mij voorover buigen om zijn hand te schudden. Toen merkte ik dat er een grote verandering had plaatsgevonden. Hij had tranen in zijn ogen. Er lag een bijna heilige gloed over zijn gelaat. Hij pakte mij bij de hand en zei: “Ik ben er geweest; ik ben naar Getsemane geweest, en weer terug.” Ik zei: “Dat weet ik. Het is aan je gezicht te zien.”

‘We kunnen vergiffenis krijgen voor onze zonden, maar we moeten begrijpen dat alleen maar ophouden iets te doen, geen bekering is. Zonder de Heiland en het wonder der vergeving, zou deze jonge man zijn overtredingen tot in de eeuwigheid bij zich hebben gedragen. Alleen al om die reden, en alleen die reden, dienen wij de Heiland lief te hebben en Hem te dienen.’ (Aangepast overgenomen uit een toespraak van Vaughn J. Featherstone, verslag van de conferentie van het gebied Stockholm [Zweden], 1974, blz. 71–73.)

Wij worden uitsluitend behouden door de verdienste, de barmhartigheid en de genade van de Heilige Israëls. Hij is onze enige hoop.

LINKS: WILLIAM HENRY MARGETSON, *CHRISTUS IN GETSEMANE*; RECHTS: JOHN SCOTT, *HET LAATSTE OORDEEL*

VOORWAARDEN DER BEKERING

De woorden 'voorwaarden der bekering' (zie Helaman 5:11; 14:11; LV 18:12) hebben grote betekenis. Ik heb de Schriften bestudeerd en overpeinsd om erachter te komen wat de voorwaarden zijn, en ik heb ontdekt dat die voorwaarden ook vereisten zouden kunnen worden genoemd voor de vijf of zes woorden die het proces van bekering beschrijven. Wat die woorden voorstellen, is belangrijk en hard nodig, maar het volgende moet eraan voorafgaan.

■ De eerste voorwaarde is te weten dat God leeft. Hij is in de hemel. Hij kent ons bij naam. Wij kunnen ons niet voor Hem verbergen. Hij heeft een volheid aan goddelijke eigenschappen en volmaaktheden, inclusief alle kennis. Voordat we aan onze bekering beginnen, moeten we beginnen bij God en onze band met Hem.

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft een uiterst inzichtelijke opmerking gemaakt over bekering en God: 'Er is eens gezegd dat berouw de eerste gewaarwording is wanneer God ons aan zijn boezem drukt.' ('"The Peaceable Things of the Kingdom"', *Ensign*, november 1996, blz. 83.)

■ Wij zijn gevallen, sterfelijk, onrein en we hebben hulp nodig. Wij zijn vervreemd van God — daar wij sterfelijk zijn — en we kunnen niet bij Hem wonen.

■ Wij moeten de leerstelling kennen dat we eens zullen sterven. Sommigen sterven jong, anderen oud. Maar die dag zal komen, dat is zeker.

■ Er komt een laatste oordeel. Een belangrijke voorwaarde van bekering is te geloven dat we op een dag allemaal voor de rechterstoel zullen staan. Die dag zal komen.

■ Een volgende voorwaarde of vereiste voor bekering is te weten dat niets onreins bij God kan verblijven. (Zie 1 Nephi 10:21; 15:34; Alma 7:21; 40:26; Helaman 8:25.) Je kunt je zonden verbergen voor je bisschop; je kunt ze verbergen voor je ouders en vrienden. Maar als je verder leeft en sterft met onopgeloste zonden, ben je onrein — en er kan niets onreins bij God verblijven. Daar zijn geen uitzonderingen op.

■ Wij worden uitsluitend behouden door de verdienste, de barmhartigheid en de genade van de Heilige Israëls. (Zie 2 Ne. 2:8.) Hij is onze enige hoop. Als we uiteindelijk beseffen waar we in dit leven zijn, wenden we ons tot Hem. Ik ben erg dankbaar voor het herstelde evangelie van Jezus Christus, een boodschap van hoop. Er is hoop, en Hij kan ons rein maken.

Ik heb het hier met veel mensen over gehad, en heb er zelf ook aan gewerkt, en heb het wonder der vergeving gezien, het wonder van reiniging, en ik getuig van Hem, als een van zijn getuigen. Ik weet dat Hij leeft. Mogen jullie altijd zo gezegend worden dat je op dat enge en nauwe pad blijft dat je tot God voert. □

Naar een toespraak, gehouden tijdens een devotional aan het LDS Business College op 6 mei 1998.

'ONVERZWAKTE HOOP'

'Bij dit proces om ons heil te bewerkstelligen,' schrijft ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'verschaft tegenspoed een deel van de transpiratie. U en ik hebben telkens en telkens weer, ervaring op ervaring, reden om de grote verzoening te overpeinzen en ons erin te verheugen. (. . .) Maar te weten dat Jezus volmaakt met ieder van ons meevoelt, zal ons enorm helpen bij het verdragen van onze pijn en verdriet in allerlei soorten.' (Zie blz. 11 in deze uitgave.) ❦ Soms kunnen de moeilijkheden en het verdriet van het sterfelijk leven ons te veel lijken, maar ze hebben een doel: ons tot de Heiland en de zegeningen van zijn verzoening brengen. De volgende verhalen illustreren dat beproevingen en tegenspoed — of dat nu in de vorm van lichamelijke pijn is, of een pijnlijke noodzaak om de waarheid te vinden — ons ertoe aanzetten Christus en zijn gemoedsrust te zoeken. 'Door middel van de verzoening (...)', leert ouderling Maxwell ons, '[wordt ons] "onverzwakte hoop" (2 Ne. 31:20) geboden, zelfs te midden van onze verliezen, kruisen, smarten en teleurstellingen.' (Zie blz. 12 in deze uitgave.)

Alles genezen

Catherine Matthews Pavia

Ik was al vier jaar niet met Pasen naar mijn ouderlijk huis geweest, dus ik keek uit naar de vakantie en de paasactiviteiten met mijn familieleden. We waren op vrijdagavond de maaltijd aan het bereiden in de keuken toen ik mama vroeg naar de familiereünie die ze aan het organiseren was.

'Iedereen wil weer naar het meer', zei ze terwijl ze groenten sneed. 'Maar afgelopen jaar dacht ik tijdens de reis van zes uur met de auto . . .' Ik keek op toen het snijden ophield en haar stem stokte. Er kwamen tranen uit haar ooghoeken en haar gezicht verwrong. 'Ik dacht dat ik dood ging. Ik dacht echt dat ik dood ging.'

Ik wist niet hoe ik moest reageren op mijn lieve, geduldige moeder toen zij het had over de mogelijkheid dat ze dood zou gaan. Ik wilde haar omhelzen tot haar schouders niet meer schokten. Ik wilde haar zeggen dat alles in orde zou komen — dat de artsen er achter zouden komen wat voor ziekte ze had en haar medicijnen zouden geven en alles genezen. Maar dat kon ik niet.

In het jaar dat ze ziek was, had ik geweigerd aan de dood te denken, ook niet tijdens het vasten, bidden en hopen. Maar ik zag haar wel zwakker worden en lijden. Ze leed echter in stilte. Ze werkte alleen maar harder omdat ze 's nachts toch

HEINRICH HOFMANN, *CHRISTUS EN DE RIJKE JONGELING* (DETAIL); ILLUSTRATOR: BRIAN CALL

Er kwamen tranen in mijn moeders ogen. 'Ik dacht dat ik dood ging', zei ze. Ik wilde haar zeggen dat alles in orde zou komen. Maar dat kon ik niet.

niet kon slapen, en zelfs niet kon zitten. Elke keer dat ze probeerde te ontspannen, kreeg de pijn greep op haar hart en beefde ze helemaal. Maar al gauw werd haar lijden zichtbaar in de donkere kringen om haar ogen en de afmatting diep in haar ogen.

Al gauw werd de pijn vergezeld van ontmoediging. Na een jaar lang artsen bezocht en onderzoeken ondergaan te hebben, was ze helemaal van streek toen de specialisten maar niet konden ontdekken wat de intense pijn in haar hartstreek veroorzaakte. De onderzoeken leverden alleen maar normale resultaten op. De artsen zeiden dat er niets mis was.

Maar we wisten dat de situatie niet normaal was. Mijn moeder ijsbeerde 's nachts normaal gesproken niet en hield ook niet snikkend op met stofzuigen. En mijn moeder, die in haar leven al veel verschillende soorten pijn had gehad, sprak normaal gesproken niet over doodgaan.

In de twee dagen vóór Pasen probeerde ik weer iets te bedenken om haar te helpen. Maar door haar ziekte voelden we ons allemaal machteloos. Zelfs mijn vader, zelf een arts, kon de situatie niet oplossen, ondanks jaren training, ervaring en kennis. Ik kon haar lasten ook niet verlichten — ze wilde het meeste huishoudelijke werk zelf doen, want rusten verergerde haar pijn. Dus was ze altijd aan het werk, tot ze de uitputting nabij was. En omdat we zo weinig konden doen om haar lijden te verlichten, leek ze in eenzaamheid te lijden.

We gingen op paasochtend naar de kerk. Toen ik naar mijn moeder keek, die naast me zat, moest ik weer denken aan haar hoge, gebroken stem en de angstaanjagende zin die mij sinds vrijdagavond volkomen had beziggehouden: 'Ik dacht dat ik dood ging.'

Plotseling stond mijn moeder op en begaf zich naar het spreekgestoelte.

'Op deze paaszondag', begon ze, 'wil ik mijn getuigenis geven van de verzoening van Jezus Christus. Koning Benjamin heeft gezegd dat Christus "verleidingen en lichaamspijn, honger, dorst en vermoeidheid [zou] doorstaan; ja, *meer dan de mens kan verdragen*" (Mosiah 3:7; cursivering toegevoegd). Velen van u weten misschien niet dat ik de afgelopen tijd ziek ben geweest. De nachten zijn lang geweest' — haar stem werd zachter toen ze verder ging — 'maar niet eenzaam. Op de moeilijkste momenten is de Heiland mijn Vriend en mijn Steun geweest. Ik getuig dat Jezus Christus van ons lijden afweet omdat Hij het zelf heeft doorgemaakt — en meer dan dat. Hij zal ons uit ons lijden verheffen zoals Hij ons verheven heeft uit de eeuwige dood.'

Toen mijn moeder haar getuigenis gaf, maakte mijn aanvankelijke bezorgdheid om mijn moeder en mijzelf plaats voor een ander gedachtebeeld. Ik zag de Heiland in de Hof van Getsemane, dusdanig gekweld dat Hij uit iedere porie bloedde toen Hij leed voor alle mensen, inclusief mijn moeders lichamelijke pijn en mijn eigen verdriet.

Ik besefte toen dat ik mijn moeder niet hoefde te zeggen dat alles in orde zou komen. Wij konden niet alles genezen, maar zij vond troost in haar wetenschap dat de Heiland al alles genezen had.

Catherine Matthews Pavia is lid van de wijk Oxford, ring Soringfield (Massachusetts).

Gered uit het duister

Heri Castro Veliz

Het ongeluk gebeurde toen ik na een voetbalwedstrijd in een stadje ten zuiden van Santiago (Chili) naar huis reed. Mijn jongere broer had gespeeld, en terwijl mijn ouders op hem wachtten, fietste ik vast vooruit. Mijn neefje van acht vroeg of hij met me mee kon. Ik zette hem op de stang van mijn fiets en vertrok.

Tijdens het fietsen begon ik me een beetje schuldig te voelen. De avond daarvoor was ik na de overwinning van mijn eigen elftal dronken geraakt. Ik was achttien en deed niet erg veel met mijn leven.

De wind blies in ons gezicht, en mijn neefje verschoof omdat hij niet erg makkelijk zat. Toen hij dat deed, kwam een van zijn voeten tussen de band en het frame van de fiets. De fiets sloeg over de kop en ik raakte met mijn gezicht het ruwe asfalt.

Plotseling zag ik mijn jongere broer aan mijn zijde, die mij uit het duister in het licht trok.

Toen ik mijn gezicht aanraakte, dacht ik dat mijn neus onherstelbaar beschadigd was.

Gelukkig was mijn neefje ongedeerd. Al gauw arriveerden mijn ouders, vervolgens een politieman en uiteindelijk een ambulance. Ik onderging een operatie. Ze hechtten een deel van mijn neus en verbonden mijn voorhoofd. Na enkele uren observatie in het ziekenhuis werd ik naar huis gestuurd. Die nacht had ik intense pijn, die mij uit mijn slaap hield.

De nacht daarop was de pijn nog erger. Uiteindelijk raakte ik uitgeput door de intense pijn en viel in slaap. In een bange droom leek ik mezelf op bed te zien liggen met mijn armen gekruist — de enige positie die ik prettig vond. Toen zag ik een dichte, duistere mist en voelde ik een hand mij daarin trekken. Ik was doodsbang en worstelde om los te komen.

Plotseling zag ik mijn jongere broer aan mijn zijde, die mij uit het duister in het licht trok. Maar zijn hulp was niet genoeg; ik werd wanhopig en schreeuwde het uit. Daar werd ik wakker van. Mijn vader kwam binnen en probeerde me te kalmeren. De pijn kwam weer terug en voor het eerst in mijn leven zag ik mijn vader huilen.

Ik werd naast mama gelegd in de slaapkamer van mijn ouders. Mama en mijn broer hadden zich enkele maanden daarvoor laten dopen als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en ik had gezien hoeveel ze van het Boek van Mormon hield. Ze las eruit voor tot ik insliep.

Bijna onmiddellijk kreeg ik dezelfde droom. Maar toen mijn broer dit keer aan mijn arm begon te trekken, begreep ik de betekenis ervan. Het duister stelde de wereld voor in zijn gevallen toestand, en mijn broer stelde het evangelie en een leven van hoop voor — het leven dat hij wilde dat ik had. Ik wist dat ik tot slechte gewoonten vervallen was. Ik had mijn hart niet opengesteld voor wat de zendelingen ons hadden geleerd, en ik had nooit gebeden om erachter te komen of het waar was wat ze ons hadden geleerd. Op dat moment beloofde ik mijn Vader in de hemel dat ik me zou laten dopen.

Ik werd huilend wakker. Mama huilde ook en bad voor me.

De pijn hield de volgende dag aan, en mama vroeg de zendelingen om mij een zalving te geven. Daarna begon ik beter te worden. Tijdens mijn genezing werd mijn verlangen om me te laten dopen sterker.

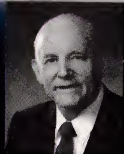
Ik volgde de zendelingenlessen weer, en dit keer stelde ik mijn hart er voor open. Ik had nog niet veel evangeliekennis, maar de droom, mijn moeders geloof en de zalving hielpen mij om er achter te komen dat God mij liefhad en mij een manier had verschaft om het eeuwige leven te verkrijgen. Op de dag dat ik me liet dopen, deed ik een belangrijke stap in de richting van dat doel.

Ik dacht vroeger dat ik ruim de tijd had om me druk te maken over het vinden van de ware kerk, als die al bestond. Maar mede door het ongeluk begreep ik dat we het doen van goede keuzen niet moeten uitstellen. □

Heri Castro Veliz is lid van de wijk Puente Alto 1 in de ring Santiago-Puente Alto (Chili).

De vuurtoren in de haven van vrede

President Howard W. Hunter (1907–1995)

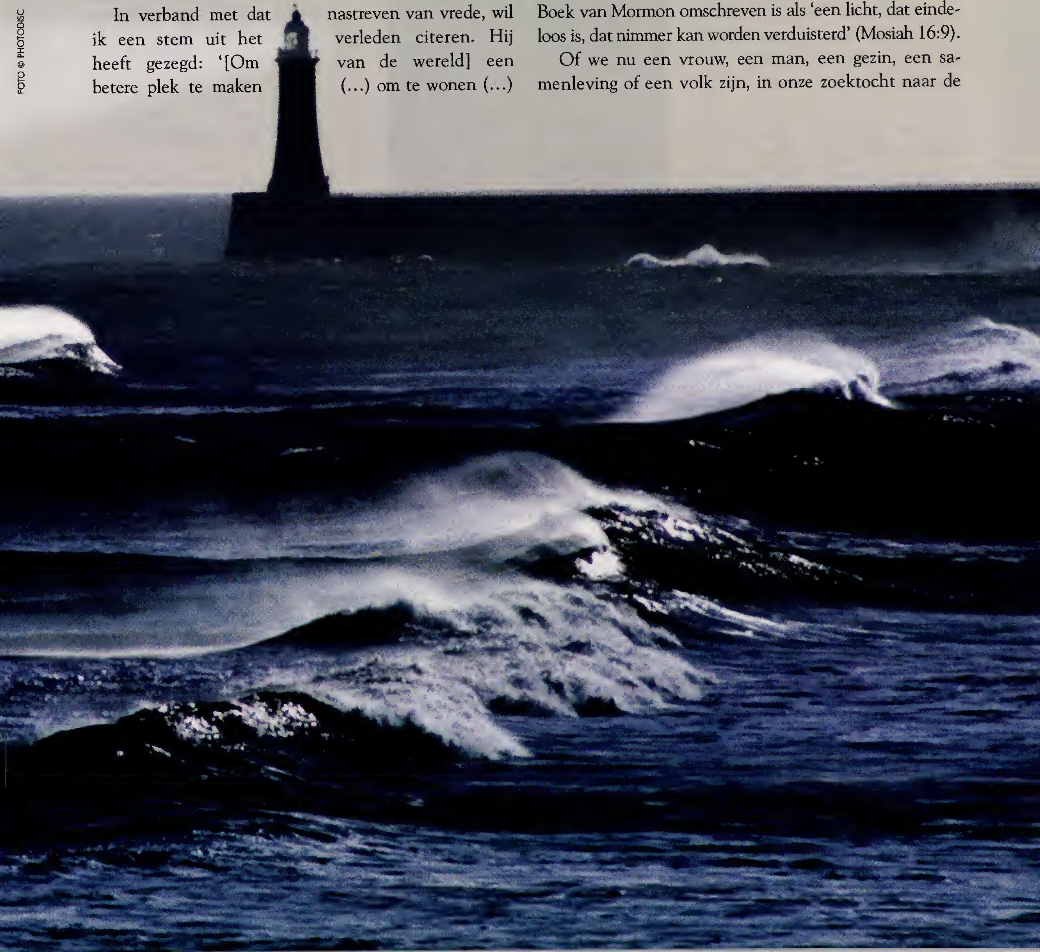
Howard W. Hunter, de veertiende president van de kerk, was van juni 1994 tot maart 1995 in die functie werkzaam. Toen hij deze toespraak hield, was hij president van het Quorum der Twaalf Apostelen.

Ondanks de hoopgevende vooruitgang die we in de afgelopen jaren hebben gezien, hebben de mensen in veel delen van de wereld nog veel conflicten, verdriet en wanhoop te verduren. Ons hart wordt verscheurd en geroerd wanneer het dagelijkse nieuws ons wéér een verslag brengt van een conflict, van lijden, en maar al te vaak, van een oorlog. Het is ons gebed dat de wereld een betere plek zal worden om te wonen, dat we meer zorg voor elkaar zullen zien, en dat we overal en onder alle volken de zaak van de vrede bevorderd zullen zien.

In verband met dat nastreven van vrede, wil ik een stem uit het verleden citeren. Hij heeft gezegd: '[Om van de wereld] een betere plek te maken (...) om te wonen (...) is de eerste en belangrijkste stap een leider te kiezen wiens leiderschap volmaakt is, wiens leringen nog nooit gefaald hebben wanneer ze werden nageleefd. Op (. . .) [elke] zee van onzekerheid moet de loodsman degene zijn die de vuurtoren in de haven van vrede kan zien.' (David O. McKay, *Man May Know for Himself* [1967], blz. 407.)

Er is slechts één leidende hand in het heelal, slechts één onfeilbaar licht, één onafgebroken schijnende vuurtoren voor de wereld. Dat licht is Jezus Christus, het licht en het leven van de wereld, het licht dat door een profeet uit het Boek van Mormon omschreven is als 'een licht, dat eindeloos is, dat nimmer kan worden verduisterd' (Mosiah 16:9).

Of we nu een vrouw, een man, een gezin, een samenleving of een volk zijn, in onze zoektocht naar de

kust van veiligheid en vrede is Christus uiteindelijk de enige vuurtoren waarop we kunnen vertrouwen. Hij is degene die over zijn zending heeft gezegd: 'Ik ben de weg en de waarheid en het leven' (Johannes 14:6).

Zowel in dit tijdperk, als in elk tijdperk dat aan het onze vooraf is gegaan, en in elk volgend tijdperk, is de grootste behoefte die waar ook ter wereld bestaat een oprecht en actief geloof in de fundamentele leerstellingen van Jezus van Nazaret, de Zoon van de levende God. Omdat velen die leringen verwerpen, is er des te meer reden voor hen die oprecht in het evangelie van Jezus Christus geloven om de waarheid ervan te verkondigen en door voorbeeld de macht en vrede van een rechtschapen leven te tonen.

Als wij net als de apostel Petrus onze blik op Jezus konden richten, zouden wij ook als overwinnaars over 'de ruwe golven van ongeloof' kunnen lopen en 'onbevreesd blijven te midden van de opstekende winden van twijfel'.

Denk, bijvoorbeeld, eens aan deze opdracht die Christus aan zijn discipelen heeft gegeven. Hij heeft gezegd: 'Hebt uw vijanden lief, zegen hen die u vervloeken, doe goed aan hen die u haten, en bidt voor wie u vervolgen' (Matteüs 5:44; naar de King James-vertaling van de Bijbel).

Bedenk wat die vermaning alleen al zou doen in uw buurt en in de mijne, in de omgeving waar u en uw kinderen wonen, onder de volken die samen onze grote wereldfamilie vormen. Ik besef dat deze leerstelling erg moeilijk na te leven is, maar het is beslist een prettiger moeilijkheid dan de verschrikkelijke taken waarvoor we staan door de oorlog, de armoede en het verdriet waarmee de wereld voortdurend geconfronteerd wordt.

Wat worden we geacht te doen wanneer we beledigd, verkeerd begrepen, oneerlijk of onvriendelijk behandeld worden, of iemand een overtreding tegen ons begaat? Wat worden we geacht te doen als we gekwetst worden door onze geliefden, overgeslagen worden voor een promotie, vals beschuldigd worden, of als onze motieven onterecht in twijfel getrokken worden?

Slaan we terug? Sturen we een steeds grotere strijdmacht? Vergelden we een oog voor een oog en een tand voor een tand?

Wij hebben allen belangrijke kansen om het christendom uit te dragen, en we zouden dat bij elke gelegenheid moeten proberen. Wij kunnen, bijvoorbeeld, allemaal wat vergevensgezinder zijn. In een hedendaagse openbaring heeft de Heer gezegd: 'In dagen van ouds zochten Mijn discipelen elkander te beschuldigen, en vergaven elkander niet in hun hart; en wegens dit kwaad werden zij bezocht en gevoelig gekastijd.

'Daarom zeg Ik tot u, dat gij elkander dient te vergeven; want hij, die zijn broeder zijn overtredingen niet vergeeft, staat veroordeeld voor de Here, want in hem verblijft groter zonde.

'Ik, de Here, zal vergeven, wie Ik wil vergeven, maar het is van u vereist alle mensen te vergeven' (LV 64:8–10).

Christus heeft ons door zijn hoogstaande levenswijze en het voorbeeld van zijn leringen veel aanwijzingen gegeven, waaraan altijd een belofte verbonden was. Hij onderrichtte met een grootsheid en gezag die de geleerde en de onwetende, de rijke en de arme, de gezonde en de zieke met hoop vervulden.

Ik ben er vast van overtuigd dat wij, als wij als individu, als gezin, als samenleving, als volk, net zoals Petrus onze blik op Jezus konden richten, ook als overwinnaars over 'de ruwe golven van ongeloof' konden lopen en 'onbevreesd blijven te midden van de opstekende winden van twijfel'. (Zie Frederic W. Farrar, *The Life of Christ* [1994], blz. 313.) Maar als wij onze ogen afkeren van Hem in Wie wij moeten geloven, wat zo makkelijk gebeurt en waartoe de wereld zo verleid wordt, als wij naar de macht en de toorn kijken van de verschrikkelijke en vernietigende elementen om ons heen, in plaats van naar Hem die ons kan helpen en redden, dan zullen we onvermijdelijk wegzinken in een zee van conflicten, verdriet en wanhoop.

Ik bid dat wij, wanneer we het gevoel hebben dat de zeeën ons dreigen te verzwelgen en de diepten ons heen en weer geslingerde schip van geloof dreigen op te slokken, altijd door de storm en het duister heen die rustgevende uitspraak van de Heiland van de wereld mogen horen: 'Houdt moed, Ik ben het, weest niet bevreesd' (Matteüs 14:27). □

Naar een toespraak, gehouden tijdens de algemene oktoberconferentie van 1992.

K E R K N I E U W S

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • APRIL 2002

President Hinckley wijdt de Columbia River-tempel (Washington) in

President Gordon B. Hinckley heeft de 107de tempel van de kerk, de Columbia River-tempel, in Richland (Washington, VS) ingewijd. Er zijn daarvoor op 18 november 2001 vier inwijdingsdiensten gehouden.

'Uw dankbare volk heeft dit huis gebouwd. Het is door duizenden bezocht. Ze zijn uit nieuwsgierigheid gekomen en zijn met waardering vertrokken. Moge hun hart tot uw werk geneigd zijn, en mogen zij het verlangen ontwikkelen om uw geopenbaarde waarheid te leren kennen', bad president Hinckley in het inwijdingsgebed.

'(…) Wij bidden dat u met een glimlach op uw kinderen en hun gezin zult neerkijken. Open de vensters van de hemel en stort zegeningen op de getrouwe mensen uit die hun tijd en middelen volgens uw wil en wet toewijden. Moge de hele aarde op Zion gaan lijken naarmate uw werk zich onder alle volken verspreidt.'

President Hinckley werd vergezeld door ouderling Henry B. Eyring van het Quorum der Twaalf Apostelen en ouderling Quentin L. Cook van de Zeventig, president van gebied Noord-Amerika-Noordwest.

De Columbia River-tempel is bestemd voor de heiligen der laatste dagen in het zuidwesten van Washington en het noordoosten van Oregon. Vijftienduizend leden hebben de inwijding bijgewoond. Voor de bouw van de Columbia River-tempel waren deze leden voor hun tempelwerk afhankelijk van de Seattle-tempel (Washington), de Spokane-tempel (Washington) of de Portland-tempel (Oregon). De open dagen, van 27 oktober tot en met 10 november, zijn door 65 duizend mensen bezocht. Veel bezoekers wilden het evangelie verder onderzoeken, iets waar president Hinckley in zijn inwijdingsgebed om had gebeden. Binnen een aantal weken na de open dagen meldde het zendingsgebied Spokane (Washington) dat twintig bezoekers lid van de kerk zijn geworden en dat nog veel meer mensen het evangelie onderzoeken.

'De nieuwe tempel is bijzonder goed in de omgeving geaccepteerd', zei Allan D. Alder, de president van de tempel. 'En de leden zijn zo dankbaar. Tranen stroomden overvloedig omdat de leden zo dankbaar zijn voor een tempel in de buurt.' □

FOTOGRAAF: JASON SWENSEN, GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN *CHURCH NEWS*

De Columbia River-tempel is bestemd voor de leden in het zuidwesten van Washington en het noordoosten van Oregon in de Verenigde Staten.

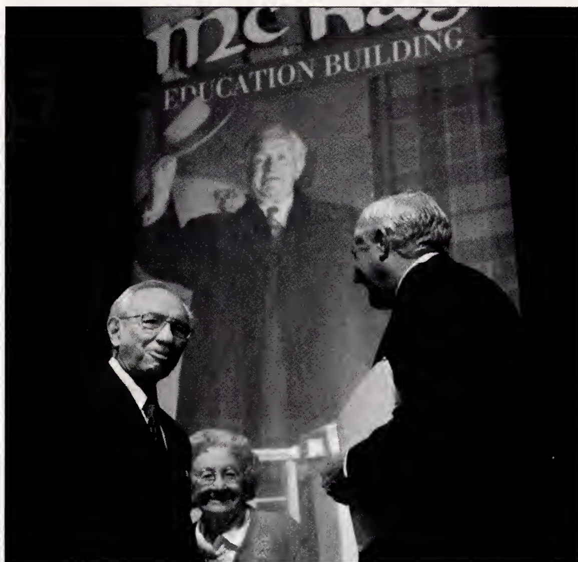
President Hinckley eert David O. McKay

De inwijding van een nieuw gebouw van de Weber State University, dat naar president David O. McKay (1873–1970) is vernoemd, is door president Gordon B. Hinckley aangegrepen om de negende president van de kerk eer te bewijzen.

'Het is gepast dat we dit prachtige, nuttige gebouw het "David O. McKay Education Building" noemen', zei president Hinckley. 'Het is een eerbetoon aan hem. Het geeft aan hoe zeer hij begaan was met deze universiteit. Zijn goede naam wordt hierdoor vereeuwigd. Het is een voortdurende herinnering voor iedere student op deze universiteit hoe belangrijk integriteit, eerlijkheid, deugdzaamheid, werk en schoonheid zijn.'

President McKay bezat zeldzame 'lichamelijke en geestelijke kracht en energie, liefde voor jonge mensen en hij wilde graag dat zij iets goeds van hun leven maakten. Hij had een groot gevoel voor humor en was bijzonder gedisciplineerd; hij was leergierig en stak graag de handen uit de mouwen', zei president Hinckley.

Als jongeman heeft David Oman McKay aan de Weber Academy gestudeerd, zoals de universiteit toen werd genoemd. Hij is er later directeur geworden, heeft er godsdienstonderwijs en literatuur gedoceerd, en geld ingezameld om de school uit te breiden. Hij is nog twee jaar directeur gebleven nadat hij in 1906 als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen was geroepen. □

FOTOGRAAF: TOM SMART, GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN *CHURCH NEWS*

President en zuster Hinckley begroeten Alan C. Ashton, kleinzoon van president David O. McKay, voor de inwijding van een onderwijsfaciliteit aan de Weber State University die naar president McKay is vernoemd.

Marjorie Pay Hinckley viert haar negentigste verjaardag

Marjorie Pay Hinckley, de vrouw van president Gordon B. Hinckley heeft op 23 november 2001 haar negentigste verjaardag gevierd. Zuster Hinckley, een nakomelinge van de pioniers, is in 1911 geboren in Nephi (Utah).

Zuster Hinckley zegt dat geluk voor haar de sleutel is geweest tot een lang en gezond leven. 'Als je gelukkig bent, leef je langer', legt ze uit.

President en zuster Hinckley zijn opgegroeid in dezelfde buurt. Ze kennen elkaar dus al vanaf hun jeugd. In april 1937 zijn ze in de Salt Laketempel getrouwd. Ze hebben vijf kinderen, 25 kleinkinderen en 31 achterkleinkinderen.

Zuster Hinckley heeft haar verjaardag met de familie gevierd, en later tijdens een receptie met de alge-

mene autoriteiten en hun echtgenoten.

Zuster Hinckley heeft een aantal malen een erkenning gekregen voor haar verdiensten. Ze heeft in april 2001 een eredoctoraat in de letteren van het Utah Valley State College ontvangen, in 2000 een eredoctoraat in liefdadigheid van de Brigham Young University, en in 1998 de 'Service to Humanity Award' van de Association of Mormon Counselors and Psychotherapists.

Met haar man samen heeft zuster Hinckley elk continent bezocht en gesproken met hoogwaardigheidsbekleders zoals de koningin van Thailand en de premier van Engeland. □

FOTOGRAAF: TOM SMART, MET DANK AAN *DESERET NEWS*

'Als je gelukkig bent, leef je langer', zegt zuster Hinckley op haar negentigste, terugkijkend op haar lange en gelukkige leven.

Eerste kerkgebouw in Tsjechië ingewijd

Het eerste kerkgebouw in de Tsjechische Republiek is op 11 november 2001 ingewijd en wordt nu gebruikt door de 280 leden van de gemeente Brno. In het gebouw, dat is ingewijd door ouderling Ronald A. Rasband van de Zeventig, eerste raadgever in het presidium van het gebied Europa-Midden, is ook het eerste centrum voor familiegeschiedenis van het land ondergebracht.

'De verwachtingen waren hooggespannen voor de open dagen en de inwijding', zegt ouderling Rasband, 'omdat dit het eerste gebouw van de kerk in de Tsjechische Republiek is. Het gebouw zat vol leden en belangstellenden. We voelden de aanwezigheid van de Geest. Ik heb het gevoel dat dit nieuwe gebouw een brug is tussen onze godsdienst en het land.'

'Wij weten dat dit slechts het begin van de groei van de kerk hier is', zegt ouderling Richard Chidester, president van het zendingsgebied Praag. 'Dit prachtige gebouw is een van de grote indicaties dat de kerk hier sterk is en groeit. En die groei en kracht zullen alleen maar toenemen.'

De twee open dagen werden in oktober gehouden, onder leiding van Gád Vojkůvka, president van de gemeente Brno. President Vojkůvka vertelde over de tijd in het voormalige Tsjecho-Slowakije toen het zendingsgebied ruim veertig jaar lang gesloten was en de leden van de kerk het evangelie niet openlijk mochten naleven. Zijn ouders hielden één keer per maand bijeenkomsten bij hen thuis.

FOTOGRAAF: MELANIE RASBAND, GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN *CHURCH NEWS*

Kerkleiders en overheidspersonen wonen de inwijding bij van het kerkgebouw van de gemeente Brno. Van links naar rechts: C. Richard Chidester, Gád Vojkůvka, Zdenek Novak van het ministerie van cultuur, ouderling Ronald A. Rasband en Jaromír Holcman.

FOTOGRAAF: MELANIE RASBAND, GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN *CHURCH NEWS*

De gemeente Brno is het eerste gebouw van de kerk in Tsjechië. De kerk is in 1990 officieel als kerk erkend.

Door de inspanningen van president Thomas S. Monson van het Eerste Presidium; ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen; ouderling Hans B. Ringger, toen een van de zeventigen; en Jiří Šnederfler, die toen president van het district Tsjecho-Slowakije was, werd de kerk in 1990 officieel erkend. Nu zegt president Vojkůvka dat hij dankbaar is dat hij en zijn gezin iedere week naar hun eigen kerkgebouw kunnen gaan. De kinderen van president Vojkůvka zijn al de vierde generatie leden van de kerk.

'We zijn erg blij met deze gebeurtenis', zegt Dana Melicharova, een van de leden. 'We weten dat dit het werk van de Heer is, en er wordt vooruitgang gemaakt. Nu kunnen de mensen het evangelie leren kennen. Ze kunnen met onze hemelse Vader leren praten. Ze kunnen gelukkig zijn. En dat is het doel.' □

Met toestemming overgenomen uit Church News *van 1 december 2001.*

Open dag nieuw kerkgebouw in Zuid-Afrika

Overheidsfunctionarissen en honderden inwoners hebben op 10 november 2001 de open dag bezocht ter ere van het nieuwe gebouw voor de wijk Daveyton in de ring Benoni (Zuid-Afrika). De bezoekers werden rondgeleid en kregen na afloop een lunch aangeboden. In elke ruimte kreeg men informatie over elke hulporganisatie van de kerk. Ook waren er exposities over de verschillende aspecten van de kerk, zoals het arbeidsbureau, het centrum voor familiegeschiedenis, en de onderwijsprogramma's van de kerk.

Het plaatselijke volwassenenkoor in Daveyton verzorgde ter gelegenheid van het open huis een concert. Het koor vertolkte verschillende liederen in het Engels, Zoeloe en Sotho. De volgende dag is het gebouw ingewijd door ouderling Steven E. Snow van de Zeventig, tweede raadgever in het presidium van het gebied Afrika-Zuidoost. Hij zei dat het gebouw een aanwinst was voor de gemeenschap en een baken van rechtschapenheid. 'Het gebouw is hier neergezet om gezinnen te sterken, de leden te steunen en onderwijs te verschaffen in de leer van onze Heiland Jezus Christus. Het is bestemd voor alle mensen van elke leeftijd', zei hij. □

Met dank aan Church News, *8 december 2001.*

Minister-president bezoekt ringconferentie

De minister-president van Fiji, Laisania Qarase, en zijn vrouw, Lemba, hebben op 21 oktober 2001 de ringconferentie van de ring Suva (Fiji) bezocht.

Na de conferentie was er een lunch. Tijdens deze lunch bood ouderling Pita F. Hopoate, een van de gebiedszeventigen, hun een boek-van-mormon en het boek *The Mission* aan.

De heer Qarase verwoordde zijn waardering voor het goede werk dat de kerk doet onder de bevolking van Fiji. Hij zei dat dit niet ongemerkt bleef onder de bevolking en hij sprak de wens uit dat de kerk zou blijven groeien op Fiji. □

Met dank aan Church News, *8 december 2001.*

Duitse televisiezender besteedt aandacht aan gezin met tien kinderen

Alle tien kinderen van het gezin Konietz uit de wijk Hamm in de ring Dortmund, zijn geïnterviewd als onderdeel van een documentaire, die op 25 november 2001 op de Duitse televisie is uitgezonden.

De documentaire, getiteld 'Een dag met de mormonen', was gemaakt door Martin Blachmann, die twee dagen met het gezin is opgetrokken. Acht uur filmen werd verwerkt in een half uur durende uitzending, waarin het leven van een heilige der laatste dagen werd belicht. De gezinsleden spraken daarin ook over hun godsdienstige overtuigingen.

De vader, Wolfgang, is bankwerker. Hij en zijn vrouw, Ursula, hebben tien kinderen in de leeftijd van 2-18 jaar.

Het eerste onderwerp dat in de documentaire aan de orde kwam was de noodzaak van goede voeding. Terwijl zuster Konietz stond te koken, praatte ze over het woord van wijsheid, ook gunde men de kijker een blik in de groentetuin en de voorraadkamer in de kelder met een jaar aan voedsel. De heer Blachmann vroeg: 'Hebt u werkelijk voor een jaar voedsel?'

Zuster Konietz antwoordde: 'Nou ja, we hebben tarwe voor een jaar. Het andere voedsel zou niet zo lang goedblijven, maar het is voldoende in geval van nood.'

Meer dan eens kwam het gezin biddend in beeld. In de documentaire zegt meneer Blachmann dat 'veel kerken van mening zijn dat zij de ware kerk van Jezus Christus zijn.' Hij vraagt daarop naar de verschillen tussen de kerk en andere christelijke kerken. Broeder Konietz vertelt vervolgens over Joseph Smith en het belang van hedendaagse profeten.

'Wat was de laatste profetie?' vraagt meneer Blachmann. Broeder Konietz bespreekt vervolgens een toespraak die president Gordon B. Hinckley in de algemene oktoberconferentie heeft gehouden.

Op maandagavond komt het gezin bijeen in de huiskamer. De veertienjarige Tabea spreekt over het belang van gebed. De zesjarige Tivon toont verschillende tekeningen en verslagjes die laten zien wat ze de week ervoor hebben gedaan. De gezinsactiviteit bestaat die maandag uit het oefenen van een noodplan in geval van brand. Broeder Konietz pakt een speciaal ontworpen ladder en hangt die over het balkon. Alle twaalf gezinsleden slingeren zich langs de ladder naar de begane grond aan de kant van de weg.

Tijdens de maaltijd vertelt Alena dat ze op judo zit. Als meneer Blachmann haar vraagt of er wedstrijden op zondag plaatsvinden, zegt Alena dat ze op zondag niet deelneemt aan de wedstrijden omdat dat een heilige dag is.

Op dinsdagmorgen staat meneer Blachmann voor het huis van het gezin en zegt: 'De maandagavond is wereldwijd voor alle mormonen de gezinsavond. Vandaag', gaat hij verder, 'is de dag voor een van de kinderen al om half zes begonnen met schriftstudie, een soort godsdienstles. Om zeven uur bidt het gezin.'

Aan het eind van de documentaire, ziet men twee zendelingen en andere leden van de kerk, die bezig zijn de oprit naar de garage naast het huis te betegelen.

Dankzij deze documentaire konden de gezinsleden hun zegje doen over wat hun bezielt zonder in de rede te worden gevallen, waarbij het de kijker vrijstaat er het zijne van te denken.

FOTOGRAAF: MARKUS KNOLL, MET DANK AAN *CHURCH NEWS*

Een Duitse televisiedocumentaire ging over het gezin van Wolfgang en Ursula Konietz in hun dagelijkse leven als lid van de kerk.

De documentaire haalde, volgens meneer Blachmann, goede kijkcijfers. Hij schreef het gezin na afloop: 'Ik wil u oprecht bedanken dat ik een kijkje in uw gezin mocht nemen. (...) Het is voor ons mogelijk om te meten hoeveel mensen de film hebben bekeken. Aan het begin [van het programma] waren er 300 duizend kijkers. Aan het eind waren er 600 duizend.'

Veel buren, onderwijzers, en omwonenden van wie zuster Konietz het bestaan niet wist, beschreven de invloed die de documentaire op hen had gehad. Een onderwijzeres gaf toe dat ze niet bij de doop van een van de jongens uit het gezin was geweest, omdat ze bang was. Maar nu ze de documentaire had gezien, is ze van plan de volgende doopdienst bij te wonen. □

Met dank aan Church News, *15 december 2001.*

Oudste wijk in Ruhrgebied viert honderdjarig bestaan

Markus Knoll, Hilda U. Emmerlich en Wilma M. Gollnic

De oudste wijk in het Duitse Ruhrgebied heeft op 11 november 2001 haar honderdjarig bestaan gevierd.

De precieze datum van de organisatie van de wijk is niet bekend, maar de leden weten dat ze in de herfst van 1901 gesticht is. Burgemeester Waltraud Papst van de plaats Herne bezocht samen met ouderling Wolfgang H. Paul, een van de gebiedszeventigen, Lynn M. Hansen, president van het zendingsgebied Hamburg, Wolfgang Hiemer, president van de ring Dortmund, en andere leden een bijzondere haardvuuravond waarin de stichting van de wijk werd herdacht.

Burgemeester Papst uitte haar waardering voor het feit dat ze was uitgenodigd voor de dienst. Dat bood haar de kans inzicht te krijgen in de kerk en haar geschiedenis in Herne. Bisschop Dietmar Richter legde uit dat er van de wijk Herne zes nieuwe wijken zijn afgesplitst. 'De Heer heeft ons uitermate gezegend', zei hij.

Ten tijde van de stichting van de wijk bestond er maar weinig religieuze tolerantie in Duitsland. De eerste zendelingen uit Amerika werden geconfronteerd met vijandigheid en tegenstand. Bij een van de eerste doopdiensten, legde een politieagent een boete op. De eerste bijeenkomsten werden bij een lid thuis gehouden, waar ook de zendelingen inwoonden. In 1902 huurde men ruimere vertrekken. De politie moest de kerkbijeenkomsten goedkeuren, en er werd slechts een bewijs voor één week verstrekt. In de kranten werd vrijwel alleen negatief over de kerk geschreven. In februari 1902 maakte een krant in Dortmund gewag van 'twee Amerikaanse zwendelaars in Herne die verwarrende leerstellingen verkondigden.' De kranten riepen de zendelingen op Herne te verlaten. Maar het werk ging verder.

Veel leden kregen met moeilijkheden te maken toen de nazi's in 1933 aan de macht kwamen. Sommige leden verloren hun baan. De politie doorzocht woningen en sommige leden belandden in de gevangenis.

Na de oorlog distribueerde de kerk als onderdeel van de welzijnszorg voedsel en kleding in Herne. In de jaren 1950 en 1960 emigreerden veel leden naar de Verenigde Staten, en de Duitse wijken hadden daaronder te

FOTO MET DANK AAN DE RING DORTMUND

Leden van de wijk Herne in 1934.

FOTO MET DANK AAN DE RING DORTMUND

Gertrud en Rudolf Burkhardt.

lijden. In 1969 wijdde ouderling Hartman Rector jr., destijds lid van de Eerste Raad der Zeventig, een kerkgebouw in Herne in.

Tegenwoordig is de reputatie van de kerk niet zo negatief als in het verleden. Als reden voor de verbeterde verstandhouding kan het vrijwilligerswerk dat de leden van de wijk hebben verricht, worden genoemd. Ook hebben de leden hun buren uitgenodigd voor muziekuitvoeringen in het kerkgebouw.

Tot de eerste leden van de wijk behoren Rudolf Burkhardt en zijn vrouw, Gertrud, die nu in de tachtig zijn. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was broeder Burkhardt als soldaat in vele delen van Europa gelegerd. Na de oorlog heeft hij zich laten dopen in Freiberg (Saksen). Hij en zijn vrouw verhuisden al snel naar Herne, waar hij van 1954 tot 1955 werkzaam was als president van het district Ruhr.

'Mijn lidmaatschap in de kerk veranderde mijn leven totaal', zegt broeder Burkhardt. 'Voor mijn doop was mijn leven in de greep van vele jaren militaire dienst. Maar door mijn roepingen in de kerk veranderde mijn kijk op het leven en mijn gedrag ten goede.'

Broeder Burkhardt is nu verzegelaar in de tempel. Zuster Burkhardt zingt in het beroemde en uiterst populaire koor van de wijk Herne. □

Met dank aan Church News, *15 december 2001.*

Materiaal verkrijgbaar op de website van de kerk

Als u naar de website van de kerk (**www.lds.org**) gaat, kunt u steeds meer vertaald materiaal in verschillende talen vinden. Selecteer eenvoudigweg het Engelse woord *Languages* op de homepage van de kerk.

Daaronder staat de meest recente lijst met beschikbare talen op de website. Door een taal te selecteren, kunt u vertaalde artikelen als tekst of als geluidsopname vinden. U kunt veel van deze artikelen met uw eigen computer afdrukken. Sommige artikelen die nu beschikbaar zijn:

- 'De levende Christus: het getuigenis van de apostelen' in HTML (tekst) formaat.
- Verslagen van de algemene conferentie in HTML, PDF (zoals ze in het gedrukte exemplaar verschijnen) of als geluidsopname.
- 'Leringen voor onze tijd, 2002' – een lijst met hulpbronnen die door de Melchizedekse priesterschap en de ZHV op de vierde zondag van de maand gebruikt worden – in PDF.

Het tijdschrift *Liahona* is ook in sommige talen in PDF verkrijgbaar. Om de *Liahona* vanaf de homepage te bereiken, selecteert u het Engelse woord *Gospel Library*. Klik dan op het Engelse woord *PDF Magazines*. Klik op de omslag van de *Liahona*. Kies dan de taal uit het menu en klik op de omslag van de uitgave die u wilt zien. □

Video *Bijzondere getuigen van Christus* verkrijgbaar

Bijzondere getuigen van Christus (53584 120), een video met het getuigenis van alle vijftien leden van het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen, is nu in de volgende talen bij de distributiecentra van de kerk verkrijgbaar: Kantonees, Cebuano, Deens, Engels, Fijisch, Fins, Frans, Duits, Hongaars, Indonesisch, Italiaans, Japans, Koreaans, Mandarijnenchinees, Nederlands, Noors, Oekraïens, Portugees, Russisch, Samoaans, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans en Zweeds. De volledige tekst van deze video staat in de *Liahona* van april 2001. □

Extra ideeën voor de participatieperiode, april 2002

Jeugdwerkleidsters kunnen de volgende ideeën gebruiken als aanvulling op de participatieperiode in deze uitgave van de Liahona. *Voor de les, de instructies en de activiteit die overeenkomen met deze ideeën, raadpleegt u 'De grootste gave' op blz. 14 en 15 van De Kindervriend in deze uitgave.*

1. Zorg ervoor dat de kinderen meer te weten komen over de Heiland en de tempelverordeningen door ze gedeelten van de video 'Bijzondere getuigen van Christus' (56584 120) te laten zien. Leg aan de kinderen uit dat de profeet en de apostelen onder andere van de Heiland getuigen. Om ervoor te zorgen dat de kinderen zich op de boodschap in ieder gedeelte van de video concentreren, kunt u titels van liedjes of lofzangen in willekeurige volgorde op het bord zetten. Laat een gedeelte van de video zien; laat de kinderen een liedje of lofzang uitkiezen waarvan zij vinden dat die bij dat gedeelte van de video hoort; zing dan dat liedje of die lofzang terwijl u het volgende gedeelte van de video opzoekt. Als de video niet beschikbaar is, laat dan iemand stukjes uit de tekst voorlezen. (Zie *Liahona,* april 2001, blz. 2–24.) Geef uw getuigenis van de zegeningen van een hedendaagse profeet en van de zegeningen van de tempel.

2. Laat foto's zien van de ouders van sommige kinderen, toen zij nog jong waren. Laat de kinderen raden wiens ouders het zijn. Vraag hoe ze dat kunnen zien. Leg uit dat wij vaak op onze ouders lijken. Zet op het bord de lichamelijke kenmerken die we van onze ouders erven: kleur ogen, kleur haar, lengte enzovoorts. Wij zijn ook zoons en dochters van onze hemelse Vader. Hoe weten we dat? Laat een illustratie van het eerste visioen zien. Leg uit dat we uit de Schriften leren dat we naar het beeld van onze hemelse Vader zijn geschapen (zie Genesis 1:26–27) en dat Hij een lichaam van vlees en beenderen heeft (zie LV 130:22). Zing 'Ik ben een kind van God' (*Kinderliedjes,* blz. 2). Teken op het bord of op een groot vel papier een ladder met zeven sporten die van een cirkel met de woorden 'Aarde' erin naar een cirkel met de woorden 'Hemel' erin leidt. Onze hemelse Vader belooft dat wij een erfgoed in zijn koninkrijk kunnen ontvangen en bij Hem kunnen terugkeren als we bepaalde dingen doen. Maak de volgende woordstroken met de teksten op de voorkant en de titel van een liedje of een lofzang op de achterkant: Hebreeën 11:6; 3 Nephi 11:38; LV 10:55; Mosiah 15:11; LV 6:37; Johannes 13:15; Matteüs 7:21. Hang een woordstrook onder iedere sport van de ladder. Laat de klassen om de beurt een woordstrook uitkiezen. Als het jeugdwerk het liedje of de lofzang zingt, laat u de klas die de woordstrook heeft uitgekozen de tekst opzoeken voordat het zingen is afgelopen. Laat de klas de tekst lezen en op de sport van de ladder schrijven wat we moeten doen om ons eeuwig erfgoed te ontvangen.

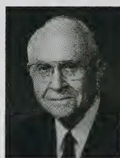
3. *Voor jongere kinderen:* Leer ze het volgende vingerspel. 'Een klein zaadje kan blijven groeien' (*Duim en wijsvinger bij elkaar*) / 'tot het als grote appelboom staat te bloeien'. (*Armen als takken uitgespreid*) / 'Een langoor doet een beetje dwaas' (*Beweeg de neus*) / 'maar wordt later een grote haas.' (*Twee vingers [oren] omhoog)* / 'Wordt het kikkervisje dikker?' (*Handen bewegen heen en weer*) / 'Straks is het een grote kikker.' (*Linkerpalm ophouden als lelieblad; rechterhand [kikker] springt op het blad* / 'Kleine kinderen knoeien.' (*Handen aan elkaar afvegen*) / 'Denk je dat ze zullen groeien?' (*Armen in de hoogte steken*) / 'Natuurlijk wel, moet je maar kijken' (*Wijsvinger omhoog steken*) / 'Daar is iemand op wie zij steeds meer gaan lijken.' (*Rechterarm opsteken*) / 'Kinderen van God die ernaar streven' (*Knik ja*) / 'kunnen net als Jezus Christus leven.' (*Armen vouwen*). Laat de kinderen een tekening van het vingerspel maken, met zichzelf nu en wat ze hopen te worden. □

De Kindervriend

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ■ FEBRUARI 2002

TEMPELS

Ouderling David B. Haight
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Tempels zijn de heiligste gebouwen op aarde. Elke tempel is letterlijk een huis van de Heer — een plek waar Hij en zijn Geest kunnen wonen, waar Hij soms komt of anderen naartoe zendt om priesterschapszegens te verlenen en zijn volk openbaring te geven.

Ouderling John A. Widtsoe (1872–1952) van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft geschreven: 'Ik ben van mening dat iemand die het druk heeft op zijn boerderij, zijn kantoor, in het huishouden, iemand die zorgen en moeilijkheden heeft, zijn problemen beter en sneller in het huis des Heren kan oplossen dan op welke andere plaats ook (. . .), want op de meest onverwachte momenten, tijdens of na zijn tempelbezoek, zullen hem de oplossingen voor de problemen waar hij last van heeft, als een openbaring invallen.' ('Temple Worship', *Utah Genealogical and Historical Magazine*, april 1921, blz. 63–64.)

Door alle eeuwen heen zijn er speciaal voor de Heer tempels gebouwd. Mozes heeft in de wildernis voor de kinderen van Israël een tabernakel laten bouwen, een soort draagbare tempel. Salomo heeft een magnifieke tempel in Jeruzalem laten bouwen. De Nephieten hebben heilige tempels gebouwd. Joseph Smith heeft een huis des Heren in Kirtland en een in Nauvoo laten bouwen, en latere profeten hebben door de hele wereld tempels laten bouwen. Al die tempels zijn onder de leiding en met openbaring van God gebouwd.

De joden kijken al lang uit naar de terugkeer van de profeet Elia op aarde, zoals beloofd door Maleachi. Gelovige joden vieren ieder jaar het Pascha, waarbij ze een deur open laten staan zodat Elia naar binnen kan om het Pascha met hen te vieren.

'Op 3 april 1836', heeft president Joseph Fielding Smith (1876–1972) gezegd, 'hebben de [joden] tijdens het Pascha hun deur open gezet zodat Elia naar binnen kon. Elia ís ook op die dag binnen gekomen — niet bij de joden thuis (. . .) maar hij is in het huis des Heren verschenen.' (Conference Report, april 1936, blz. 75.)

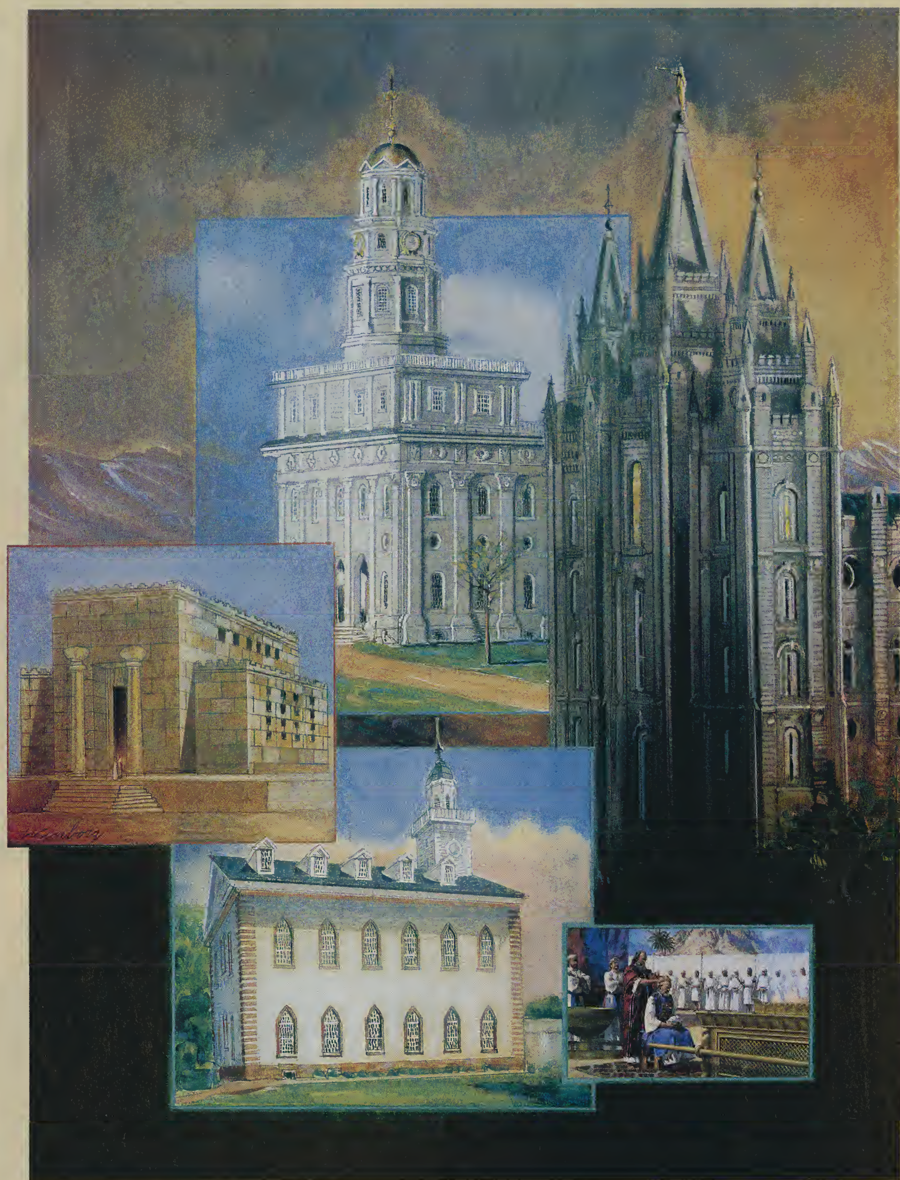
In Kirtland heeft de Heer de profeet Joseph Smith het volgende geopenbaard: 'En voor zoverre mijn volk een huis voor Mij bouwt in de naam des Heren, en niets onreins er in toelaat, (. . .) zal mijn heerlijkheid er op rusten;

'(. . .) en mijn aanwezigheid zal daar zijn, want Ik zal het binnengaan, en alle reinen van harte, die het zullen binnengaan, zullen God zien' (LV 97:15–16).

Het is waar dat sommige mensen de Heiland daar echt gezien hebben, maar andere betekenissen van het woord *zien* geven ons aan dat dit vers ook betekent dat we Hem en zijn werk beter kunnen gaan begrijpen als we in de tempel zijn.

De profeet Joseph heeft gezegd dat het belangrijkste doel van het vergaderen van de Joden of van het volk van God in welke periode van de wereldgeschiedenis ook, was: 'de Heer een huis te bouwen zodat Hij zijn volk de verordeningen van zijn huis en de heerlijkheid van zijn koninkrijk kon openbaren, en de mensen in de weg tot behoud kon onderwijzen.' (Zie *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, verzameld door Joseph Fielding Smith [1976], blz. 307–308.) □

Naar een toespraak tijdens de algemene conferentie van oktober 1990.

VOOR ALTIJD SAMEN

Vicki F. Matsumori

'Ik zal u de sleutels geven van het Koninkrijk der hemelen, en wat gij op aarde binden zult, zal gebonden zijn in de hemelen' (Matteüs 16:19).

Julia was verdrietig. Oma lag in het ziekenhuis en mama was bij haar op bezoek.

'Wat is er aan de hand, Julia?' vroeg Ankie, haar oudere zus.

'Wordt oma wel weer beter?' vroeg Julia zich af.

'Ik weet het niet', antwoordde Ankie.

'Waarom ben jij niet overstuur? Houd je niet van oma?' vroeg Julia.

'Natuurlijk houd ik van haar', zei Ankie. 'Maar zelfs als ze doodgaat, kunnen we voor altijd samen zijn.'

'Ik dacht dat voor altijd samen zijn betekende dat geen van ons ooit dood zou gaan', zei Julia.

Ankie glimlachte. 'Voor altijd samen zijn betekent dat we in het koninkrijk van onze hemelse Vader als familie samen kunnen zijn.'

Julia zuchtte. 'Ik begrijp het niet meer.'

'Volgende maand gaan Mark en ik trouwen', legde Ankie uit. 'Weet je waar we gaan trouwen?'

'In de tempel' zei Julia. 'Dat zijn jullie al maanden van plan.'

'Eigenlijk ben ik al zo lang als ik me kan herinneren van plan om in de tempel te trouwen' legde Ankie uit. 'In de tempel worden we aan elkaar verzegeld als een eeuwig gezin. En omdat oma en opa in de tempel aan elkaar verzegeld zijn, en mama en papa in de tempel aan elkaar zijn verzegeld, zijn we allemaal als familie aan elkaar verzegeld, zelfs na dit leven.'

'Is dat alles?' vroeg Julia.

'Nou, we moeten ook nu al als een eeuwig gezin proberen te leven. We moeten het evangelie naleven, van elkaar houden en elkaar helpen.'

'Ik ben blij dat jij voor altijd mijn zus bent', zei Julia.

'Ik ook', antwoordde Ankie.

Instructies

Haal bladzijde 5 uit dit tijdschrift en plak het op stevig papier. Knip het papier door langs de onderbroken lijn onder aan het gedeelte met de tempel. Knip gleuven langs de onderbroken lijnen in en voor de tempel. Vouw de tempel langs de zwarte lijn omhoog en vouw de drie stroken naar voren. Knip de plaatjes van het gezin uit en plak ze tegen de stroken (zie voorbeeld). Knip de struiken uit. Schrijf op de blanco struik iets wat je gaat doen om je voor te bereiden om eens naar de tempel te gaan. Schuif de struiken in de gleufjes op het gras. Ze zullen je herinneren aan wat jij en je huisgenoten kunnen doen om een eeuwig gezin te worden.

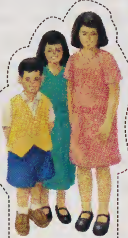
Ideeën voor de participatieperiode

1. Verdeel de kinderen in vijf groepjes. Laat ieder groepje een van de volgende tekstgedeelten samen lezen: (1) Mozes 5:2, 12; (2) 1 Nephi 1:13; 2:1–4; (3) Mosiah 27:11–16; (4) Helaman 5:12–14; (5) Alma 56:47–48. Laat de groepjes bespreken hoe de ouders in hun tekst hun kinderen geholpen hebben. Laat ieder groepje zijn schriftgedeelte presenteren en toelichten. Zing liedjes of lofzangen die met de teksten te maken hebben. Leg uit wat de tekst 'Eer uw vader en uw moeder' (Exodus 20:12) betekent en laat de kinderen die met uw hulp uit het hoofd leren.

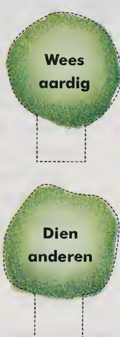
2. Leg de kinderen uit dat het gezin waartoe zij behoren beter een eeuwig gezin kan worden als zij opmerkzaam zijn. Praat over Salomo die God om een opmerkzaam hart vroeg. (Zie 1 Koningen 3:5, 9–12.) Bespreek wat het betekent om een opmerkzaam hart te hebben. Knip van tevoren enkele harten uit papier en schrijf op ieder hart een voorval. Bijvoorbeeld: (1) Je broer heeft zijn arm bezeerd; (2) Je moeder kan pas laat eten gaan koken omdat ze een buurvrouw heeft geholpen; (3) Je vriendje wil met je spelen maar jij ziet dat je vader in de tuin aan het werk is. Leg de kinderen uit dat zij een opmerkzaam hart hebben en vraag ze wat zij in elk van die gevallen zouden doen. Zing een liedje of een lofzang over het gezin. Laat de kinderen een kaart voor hun huisgenoten maken. Zorg dat op de voorkant staat: 'Ik kan tonen dat ik een opmerkzaam hart heb door . . .' Laat de kinderen dan aan de binnenkant schrijven of tekenen wat ze kunnen doen om opmerkzamer te zijn. □

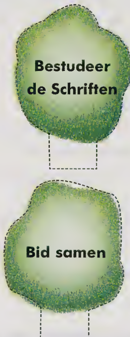
Ons gezin kan voor altijd samen zijn

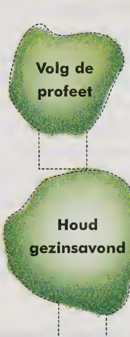

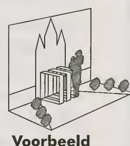

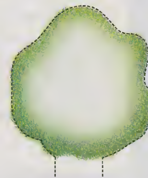

Voorbeeld

Ouderling Earl M. Monson van de Zeventig

Uit een interview door Janet Peterson

Op twaalfjarige leeftijd.

Op zijn trouwdag met zijn vrouw, Donna.

Op driejarige leeftijd.

Op eenentwintigjarige leeftijd in het leger.

Ik heb jeugdwerkklassen op de eilanden in de Stille Oceaan bezocht en ook in andere delen van de wereld. Overal worden in het jeugdwerk dezelfde evangeliebeginselen besproken. Ik ben onder de indruk van het feit dat er, waar ik ook in de wereld kom, liefdevolle leerkrachten en leidsters zijn.

Muziek is natuurlijk een geweldig onderdeel van het jeugdwerk. Door de muziek kunnen we allerlei waarheden gemakkelijk onthouden. Mijn vrouw en ik hebben 'Ik ben een kind van God' in wel 15 verschillende talen horen zingen. Altijd als we kinderen dat horen zingen, hebben we een geestelijk gevoel van vreugde; het geeft niet welke taal zij spreken. Het jeugdwerk is een fantastische organisatie.

Toen ik klein was, moest ik op dinsdagmiddag altijd haastig van school naar huis komen om op tijd op het jeugdwerk te kunnen zijn. In die tijd werd het door de week gehouden. Ik moet nog aan een bepaalde leerkracht denken: zuster Rawlings. Onder haar leiding heeft onze klas de laatste vijf geloofsartikelen geleerd zodat we ze uit het hoofd op konden zeggen. Ook heb ik door haar veel interesse voor scouting gekregen. Op de dag dat ik twaalf werd, heb ik het installatieprogramma afgewerkt zodat ik een scout kon worden. Met zuster Rawlings had ik me goed voorbereid en ik haalde het dan ook. Ik kreeg van haar een scoutzakmes cadeau. Daar ben ik jarenlang dolgelukkig mee geweest.

Het jeugdwerk was voor mij ook erg belangrijk bij het ontwikkelen van een getuigenis van het evangelie. Veel leerkrachten hebben me aangemoedigd en me helpen begrijpen wat ik moest doen om een getuigenis te krijgen. Het was een geleidelijk proces. Uiteindelijk

besefte ik dat ik niet voor altijd op het getuigenis van mijn vader of moeder kon blijven leunen. Ik volgde de raad van mijn jeugdwerkleerkrachten op en las het Boek van Mormon, bad erover, en ontdekte zelf dat het waar is.

Toen ik 20 jaar was, ging ik in het leger. Tijdens de basistraining kwam ik veel tegen waarvoor ik gewaarschuwd was. Ik voelde me heel dankbaar voor het onderwijs dat ik thuis en in het jeugdwerk had ontvangen. Dat heeft mij gered. Ik heb gezien hoe sommige jonge mannen een andere levenswijze aannamen en kozen om Gods leringen niet meer te volgen. Na afloop van de basistraining kwam een van hen eens met mij praten. Hij huilde omdat hij veel slechte gewoonten had overgenomen, en nu moest hij naar huis en durfde zijn ouders niet onder ogen te komen. Ik was dankbaar dat ik op de verleidingen voorbereid was geweest en trouw was gebleven aan de waarheden die ik geleerd had.

Toen ik negen jaar was, werd mijn vader, Charles Monson, als bisschop geroepen. Hij was tot op mijn negentiende werkzaam als bisschop. Ik was gelukkig vaak in de gelegenheid om hem bezig te zien als bisschop en te zien dat hij heel veel deed en toch ook nog een geweldige vader was.

Toen ik negentwintig jaar was, werd ik zelf als bisschop geroepen. Het leek me erg moeilijk, maar ik herinnerde me het voorbeeld van mijn vader. Ook herinnerde ik me dat de jeugdwerkleerkrachten me hadden verteld hoe Nephi de moeilijke opdracht had gekregen om terug naar Jeruzalem te gaan om de koperen platen bij Laban te halen. Hij zocht geen uitvluchten. In plaats daarvan vertrouwde hij op de Heer en zei: 'Ik zal heengaan en doen, wat de Here heeft bevolen, want ik weet, dat de Here geen geboden aan de kinderen der mensen geeft, zonder tevens de weg voor hen te bereiden, zodat zij zullen kunnen volbrengen, wat Hij hun gebiedt' (1 Nephi 3:7). Ik wist dat ik, als ik op de Heer vertrouwde, evenals Nephi, de roeping die ik net had ontvangen, kon aanvaarden.

Voordat ik als algemeen autoriteit werd geroepen, had ik de leiding over de onderafdeling tempelbouw en bijzondere projecten binnen de afdeling gebouwenbeheer van de kerk. Jarenlang vergaderde ik elke maand met president Gordon B. Hinckley om instructies van hem te ontvangen. Ook toen hij als raadgever in het Eerste Presidium werkte, was hij verantwoordelijk voor tempels. Ik wil jullie laten weten dat hij echt een profeet is. Als Mozes of Brigham Young met me in bespreking was geweest in plaats van president Hinckley, zou ik er niet méér van overtuigd zijn dan nu dat ik met een profeet van God in gesprek was. Ik heb door de jaren heen gezien hoe vaak hij geïnspireerd leiding heeft gegeven. Niemand minder dan de profeet had het fundament kunnen leggen voor het bouwen van nieuwe tempels over de hele wereld. Lang geleden heeft hij al van alles gedaan als geïnspireerde voorbereiding.

Ouderling en zuster Monson met hun gezin.

President Hinckley heeft gezegd dat de tempel een plek is waar we een manier van leven leren kennen. Wij leren daar de waarden en karaktertrekken die we moeten hebben. Ieder kind moet zich ten doel stellen om daar niet alleen te trouwen, maar er ook zo vaak mogelijk naartoe te gaan. Als we naar de tempel gaan, kunnen we beter een goed leven leiden en begrijpen wie we zijn — kinderen van onze Vader in de hemel. □

PRESENTATIE OVER DE SCHEPPING

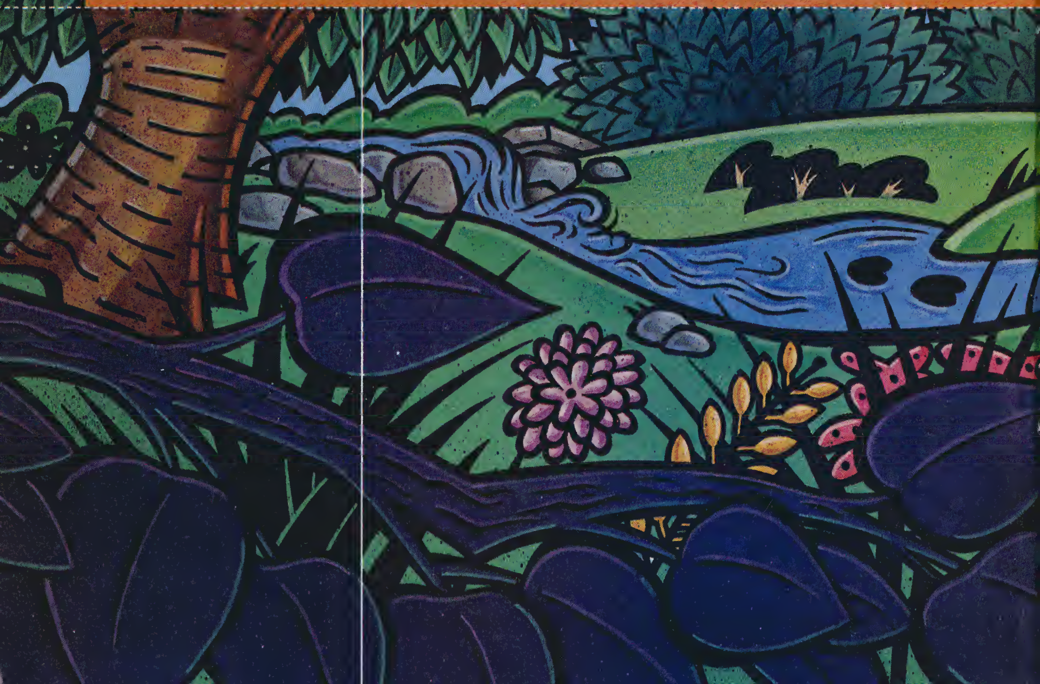
De scheppingen van Jezus Christus

Leslie Hartsock

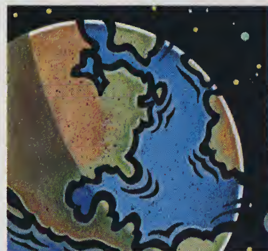
Wie heeft de vogels gemaakt die in de lucht vliegen?
Jezus heeft de vogels en de lucht gemaakt.
Wie heeft de sterren gemaakt die 's nachts stralen?
Jezus heeft de sterren en de nacht gemaakt.
Wie heeft de regendruppels gemaakt die op de grond vallen?
Jezus heeft de regendruppels en de grond gemaakt.
Wie heeft de bomen gemaakt waar de appels aan groeien?
Jezus heeft de bomen en de appels gemaakt.
Wie heeft de oceanen gemaakt waar de vissen in zwemmen?
Jezus heeft de oceanen en de vissen gemaakt.
Jezus is de Heer van de aarde.
Wij loven Hem en danken Hem voor alles wat Hij voor ons doet.

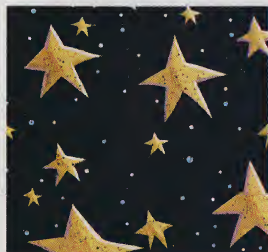
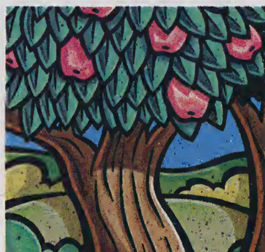
Instructies

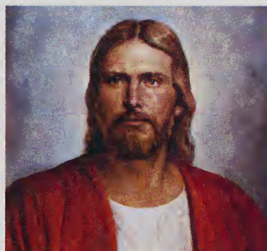
1. Plak deze twee bladzijden op dun karton.
2. Knip het landschap hieronder langs de stippellijnen uit. Knip ook het raampje uit. (Bewaar het plaatje van Jezus Christus voor stap 4.) Maak vouwen langs de dichte lijnen zodat het landschap rechtop staat.
3. Knip de andere zes plaatjes ook uit.
4. Plak een plat houten stokje tegen de achterkant van ieder plaatje.
5. Houd, terwijl iemand 'De scheppingen van Jezus Christus' leest, steeds het goede plaatje achter het raampje. ☐

ILLUSTRATOR: SCOTT GREER; DEL PARSON, *DE HEER JEZUS CHRISTUS*

EEN NIEUWE VRIENDIN

Angie Bergstrom
ILLUSTRATOR: ROGER MOTZKUS

Mama borstelde mijn haar zacht, maakte de scheiding, en ving toen mijn blik op in de spiegel.

'Wat kijk je vanmorgen toch humeurig', zei mama vrolijk tegen mijn spiegelbeeld.

'Ik *ben* ook uit mijn humeur', antwoordde ik en fronste mijn gezicht zodanig dat mijn onderlip naar voren stak.

Mama draaide me aan mijn schouders om, knielde voor me neer en keek me aan. 'Je krijgt echt wel vriendinnen in deze wijk. Wees maar niet bang!'

'Maar mama, ik vond het fijn in onze *oude* wijk! Ik vond het fijn met mijn *oude* vriendinnen! Waarom moesten we verhuizen?' Ik voelde de tranen achter mijn ogen prikken.

'Voor papa's baan!' piepte een behulpzaam stemmetje.

Mijn kleine zusje, Alison, gluurde vanuit de gang in de badkamer. Ze zond me haar breedste glimlach — zo breed dat je de twee gaten zag waar haar voortanden ontbraken en dat haar ogen in kleine halve maantjes veranderden. Ik wierp haar een boze blik toe.

'Dat klopt', zei mama tegen haar. Alison straalde.

'Maar ik heb hier geen vriendinnen!' zei ik tegen mama en negeerde mijn zusje.

'Je hebt mij toch!' zei Alison. Ik keek naar haar en zag hoe ze mij toegrijnsde.

'Geweldig.' Ik rolde met mijn ogen.

Ze fronste haar voorhoofd even en zei toen: 'Wij zijn *harts*vriendinnen!' En lachend rende ze weg voordat ik kon zeggen dat we dat *niet* waren.

Later tijdens de avondmaalsdienst keek ik eens rond en merkte dat ik echt niemand in de nieuwe wijk kende. We waren hier nog maar net een paar dagen. *Alstublieft, hemelse Vader,* bad ik, *mag ik vandaag tenminste één nieuwe vriendin vinden?*

Toen de avondmaalsdienst afgelopen was en mijn ouders ons naar onze jeugdwerkklassen brachten, was ik zenuwachtig. Tijdens de les bleef ik alleen zitten en zei niets.

Toen mijn klas opstond om naar het grote jeugdwerklokaal te gaan voor de participatieperiode, was ik bang. Ik drukte mijn Schriften strak tegen me aan en liep de gang door. Het jeugdwerklokaal zag er licht en vrolijk uit, en er waren veel kinderen. De pianiste speelde een liedje dat ik in mijn oude wijk had geleerd. Ik voelde me wat beter.

Maar terwijl ik om me heen keek, besefte ik dat ik mijn klasgenoten niet zag. Ik wist niet waar ze gebleven waren en nu wist ik niemand om naast te zitten. Ik keek het lokaal nog eens rond en drukte mijn Schriften tegen mijn borst, terwijl ik zenuwachtig op mijn onderlip beet.

Toen begon uit een hoek van de kamer een klein meisje te grijnzen en naar me te zwaaien. Ze wees op de stoel naast haar. Ik lachte terug en rolde met mijn ogen. Ze zond me haar breedste glimlach — zo breed dat je de twee gaten zag waar haar voortanden ontbraken en dat haar ogen in kleine halve maantjes veranderden.

Dat kleine meisje was mijn redding. Zij was de vriendin die mijn hemelse Vader me had gestuurd. Toen ik naast haar ging zitten, gaf ze me onmiddellijk het gevoel dat ik welkom was — alsof ik haar al jaren kende.

Op die dag besloot ik dat zusjes inderdaad hartsvriendinnen zijn. □

Angie Bergstrom is lid van de wijk BYU 51, ring Brigham Young University 1.

VERHALEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

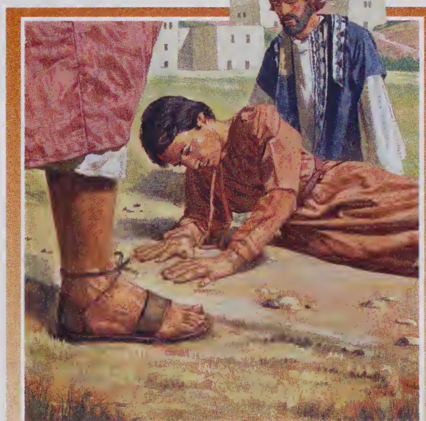
DE JONGEN MET EEN KWADE GEEST

ILLUSTRATOR: ROBERT T. BARRETT

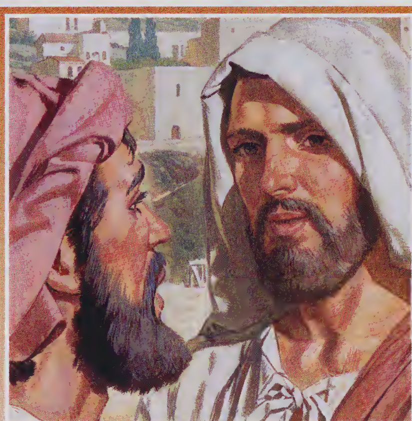
Op zekere dag kwam een grote groep mensen bij Jezus en zijn discipelen, en een van die mensen vroeg de Heiland om zijn zoon te helpen. De man had al eerder aan de discipelen gevraagd om zijn zoon te genezen, maar dat konden zij niet. De zoon was bezeten door een kwade geest die ervoor zorgde dat hij zich pijn deed.

Marcus 9:14–18

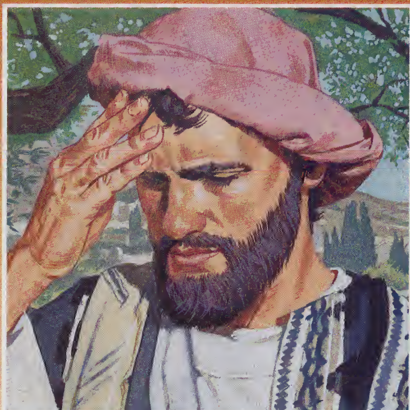
Jezus vroeg de man om zijn zoon bij Hem te brengen. Toen de jongen kwam, liet de kwade geest hem op de grond vallen.

Marcus 9:19–20

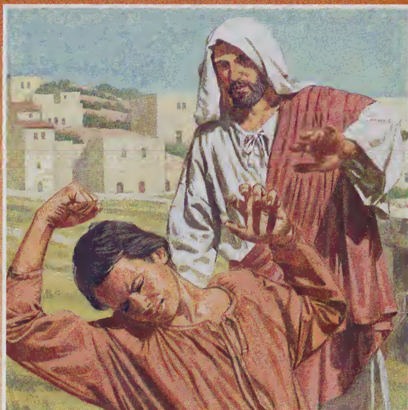
Toen de Heiland vroeg hoe lang die kwade geest al in de jongen was geweest, vertelde men Hem dat het al sinds zijn kinderjaren zo was.

Marcus 9:21

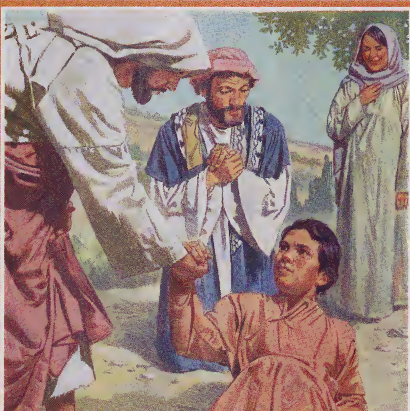
Jezus zei dat Hij de zoon kon genezen als de vader geloof had. De vader begon te huilen en zei dat hij geloof had.

Marcus 9:23–24

Vervolgens beval Jezus de kwade geest uit de jongen te gaan en nooit meer in hem te komen. De kwade geest werd boos. Hij deed de jongen weer pijn. Maar daarna gehoorzaamde hij Jezus en ging uit de jongen.

Marcus 9:25–26

De jongen lag nu zo stil dat veel mensen zeiden dat hij dood was. Maar Jezus pakte zijn hand en hielp hem overeind. Hij was genezen. De kwade geest was weg.

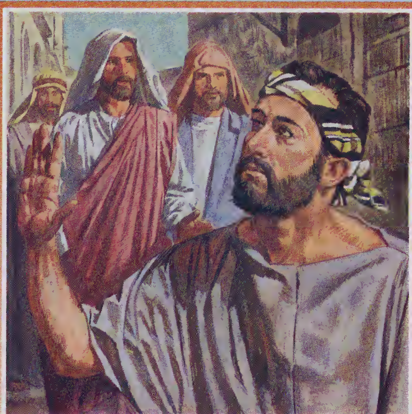
Marcus 9:26–27

Later vroegen de discipelen naar de jongen. Ze wisten niet waarom zij de kwade geest niet uit de jongen hadden kunnen jagen. Jezus vertelde hun dat ze meer geloof nodig hadden om de kwade geest te kunnen wegsturen. Hij zei dat ze om meer geloof hadden moeten vasten en bidden.

Matteüs 17:20–21; Marcus 9:28–29

JEZUS GENEEST EEN BLINDE

Terwijl Jezus op een dag met zijn discipelen op weg was, zagen ze een man die al sinds zijn geboorte blind was. De discipelen vroegen of hij blind was omdat hij gezondigd had of omdat zijn ouders gezondigd hadden.

Johannes 9:1–2

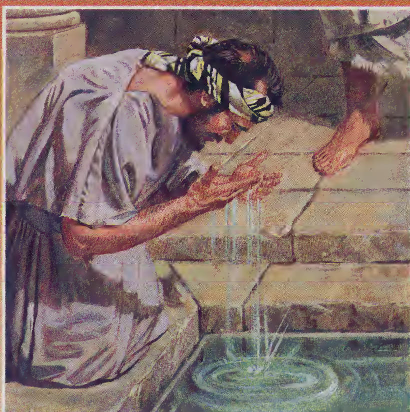
De Heiland zei dat de man niet gezondigd had en zijn ouders ook niet, maar dat de man blind was zodat Jezus hem beter kon maken. Dan konden de mensen de macht van God zien.

Johannes 9:3–5

Jezus maakte modder van wat aarde en deed dat op de ogen van de man. Daarna zei Hij tegen de man dat hij zijn ogen moest gaan wassen.

Johannes 9:6–7

Zodra de man de modder van zijn ogen afwaste, kon hij zien!

Johannes 9:7

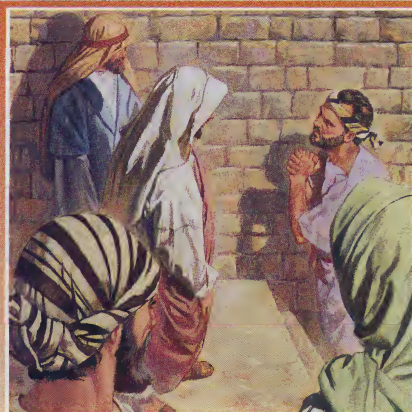
Toen zijn buren hem daarna zagen, wisten ze niet zeker wie hij was. Ook vroegen ze zich af hoe hij genezen was. De man vertelde hun wie hij was en hoe Jezus hem had genezen.

Johannes 9:8–11

Ook vertelde de man de Farizeeën dat Jezus hem beter had gemaakt. Sommigen van hen meenden dat Jezus dan wel een rechtschapen man moest zijn. Anderen meenden dat Hij een zondaar was. Toen de genezen man zei dat Jezus rechtschapen was, werden ze boos en gooiden hem eruit.

Johannes 9:13–16, 28–34

Jezus vond de man en vroeg hem of hij geloof had. De man zei daarop 'ja', en hij aanbad Jezus.

Johannes 9:35–38

OP JEZUS GAAN LIJKEN

Eerlijk zijn

Rudinei Antonio Fernandes Filho

ILLUSTRATOR: SCOTT SNOW

Mij is in het jeugdwerk en thuis altijd geleerd dat ik eerlijk moet zijn. We moeten niet iets houden wat niet van ons is, we moeten teveel wisselgeld in de winkel teruggeven en we moeten altijd de waarheid vertellen, zelfs als we dan misschien straf krijgen.

Toen ik negen jaar was, zat ik een keer op het schoolplein op mijn moeder te wachten en daar zag ik een portefeuille op een bankje liggen. Er zat geld in.

Ik vroeg me af wat ik moest doen. Mijn moeder werkte heel hard om goed voor mijn twee zusjes en mij te kunnen zorgen, maar het ging thuis allemaal niet zo gemakkelijk. Ik vroeg me af wat ik zou kunnen kopen.

Maar daarna begon ik na te denken over degene die het geld verloren had; hoe erg zij het geld zou missen. Ik ging zitten wachten, want ik wist zeker dat ze naar haar portefeuille zou komen zoeken.

Na een poosje kwam er een vrouw aan die erg overstuur was. Ze vroeg: 'Heb jij een portefeuille gevonden?'

Ik antwoordde: 'Is het deze?'

Ze was zo blij dat ze me omarmde. Ze bleef me maar bedanken.

Ik had toen eigenlijk niet eens nagedacht over de vraag waarom ik gekozen had om eerlijk te zijn. Maar toen ik het verhaal later aan mijn moeder vertelde, zei ze dat de Heilige Geest het mij ingefluisterd had en dat ik naar de stille, zachte stem had geluisterd.

Ik ben blij dat ik geleerd heb eerlijk te zijn. □

Rudinei Antonio Fernandes Filho, 11 jaar, is lid van de wijk Mangalot in de ring São Paulo- Pirituba (Brazilië).

De *Liahona* wil graag horen wat jij hebt meegemaakt als je op de Heiland probeerde te lijken. Iemand die wat ouder is, kan je het artikel helpen schrijven. Stuur ook tenminste één foto van jezelf met je naam, leeftijd, adres, telefoonnummer en de naam van je wijk en ring (of gemeente en district). Stuur het per post naar Trying to Be like Jesus, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA of per e-mail naar CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org.

Leden van de kerk eer bewezen voor hun hulp

Negen jaar geleden was de dominee van de First African Methodist Episcopal Church in Los Angeles geneigd om heiligen der laatste dagen wantrouwend te beschouwen. Tegenwoordig beschouwt hij hen als vrienden. Op 8 december 2001 was de kerk een van de eerste ontvangers van de jaarlijkse *LoveJoy Award*.

Keith Atkinson, public-relations-bestuurder van de kerk in Los Angeles, zegt dat de verandering in 1992 begon, het jaar dat de hele stad nagenoeg stil kwam te liggen door de onlusten. 'Een geïnspireerde ringpresident en veel leden hebben toen hun auto's volgeladen en zijn in een lange stoet naar het zuiden van Los Angeles gereden waar de winkels volledig waren uitgebrand', legt hij uit. 'Een van de gebouwen die zij aandeden op hun hulptransport was de First African Methodist Episcopal Church. Dat schokte de dominee diep.'

Maar de dominee, de eerwaarde Cecil L. Murray, herwon zich snel en de nieuwe vriendschap leidde ertoe dat er achttienduizend kilo voedsel door de First A.M.E. Church werd gedistribueerd.

In de tussenliggende jaren hebben de eerwaarde Murray en zijn leden volgens broeder Atkinson ontdekt dat de First A.M.E. Church historische banden met de heiligen der laatste dagen heeft. Ten eerste is hun kerk opgericht door Biddy Mason, die lid van een mormoonse kolonie was die zich aanvankelijk in 1851 in San Bernardino had gevestigd. Ze was oorspronkelijk een slavin, had haar vrijheid gekregen en was een van de bekendste en rijkste Afro-Amerikanen in de streek geworden. Toen Brigham Young de heiligen opdracht gaf om vanwege de Utah War naar Salt Lake City terug te keren, bleef Biddy Mason achter en verloor het contact met de kerk. Tussen 1870 en 1880 schreef ze een brief naar de man die de First A.M.E. Church in Philadelphia (Pennsylvania) had opgericht en bood hem onroerend goed aan om een gemeente van de kerk in Los Angeles op te richten. Die historische band was er mede de oorzaak van dat de vriendschap tussen de First A.M.E. Church en de heiligen der laatste dagen in de jaren 1990 kon opbloeien.

Een andere historische band was volgens broeder Atkinson de winkel van Ralph. 'George Albert Ralph was ook lid van de kolonie in San Bernardino', legt hij uit. 'Hij was een pionier op het gebied van levensmiddelendistributie in Californië. Het was in die tijd moeilijk voor de boeren om hun oogst op de markt te brengen. Hij verschafte onderdak aan de boer en stalruimte voor de paarden, zodat ze niet op dezelfde dag heen weer hoefden. De supermarktketen Ralph's Supermarket is nog steeds actief in Californië en heeft, net als De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, de First A.M.E. Church geholpen met de distributie van voedsel.

Alle drie organisaties waren op 8 december aanwezig toen ouderling Robert D. Hales van het Quorum der Twaalf Apostelen de kerk vertegenwoordigde tijdens de uitreiking van de *LoveJoy Award*. Het was ouderling Hales die in 1992 toezicht hield op de distributie van de achttienduizend kilo voedsel. Sinds die tijd blijven er bijdragen binnenkomen. Dit jaar heeft De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bijna zesduizend kilo aan het distributie-

FOTOGRAAF: MARY KAY STOUT

Rees Smith, Michael Berry, Richard Baer en James Nielsen, zendelingen in het zendingsgebied Los Angeles, delen voedsel uit.

FOTOGRAAF: MARY KAY STOUT

Ouderling Robert D. Hales (rechts) en Michael J. Fairclough, president van de ring Los Angeles (links), spreken na de presentatie van de LoveJoy Award met dominee Cecil L. Murray.

systeem van de First A.M.E. Church geschonken.

De kerk was een van de zes organisaties die een *Shepherds' Award* in het LoveJoy- initiatief ontvingen. Daarnaast heeft de First A.M.E. Church onderscheidingen uitgedeeld aan nutsbedrijven, commerciële organisaties, arbeidsorganisaties en mediabedrijven. De onderscheiding is genoemd naar Aaron LoveJoy, een lid van de First A.M.E. Church die in 1998 aan een hartaanval overleed terwijl hij voedsel aan de armen uitdeelde.

Toen hij de onderscheiding in ontvangst nam, sprak ouderling Hales zijn dankbaarheid uit voor dominee Murray en iedereen die bij het initiatief betrokken is. Hij zei ook dat de heiligen der laatste dagen dankbaar zijn dat zij erbij betrokken zijn. De dominee bedankte de kerk voor haar deelname sinds 1992 en besprak de historische gegevens over Biddy Mason en George Ralph. □

Met toestemming overgenomen uit Church News *van 15 december 2001.*

Tempel in Zoetermeer nadert voltooiing

Het zal niet lang meer duren voor de eerste tempel van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in de Benelux, die op het ogenblik in Zoetermeer wordt gebouwd, gereed is. Volgens de oorspronkelijke bouwplanning zou de aannemer midden april de laatste hand leggen aan de bouwwerkzaamheden; in januari was er echter sprake van een kleine wijziging in de plannen, zodat het wellicht enkele weken later zal zijn. Wanneer de bouw zover gereed is, draagt de afdeling tempels van de kerk zorg voor de verdere inrichting van het gebouw. Wanneer alles gereed is, zullen de open dagen plaatsvinden. Daarna zal de tempel worden ingewijd–een moment waarnaar de leden in Nederland en België intussen lang hebben uitgezien, want na de inwijding van de tempel kan deze worden gebruikt voor verordeningen ten bate van levenden en overledenen, waartoe hij gebouwd is.

Verrassing

Hoewel er al enige tijd geruchten over de bouw van een tempel de ronde hadden gedaan, was het voor de meeste leden een enorme verrassing toen de leiders van de kerk in augustus 1999 bekendmaakten dat er een tempel 'in de omgeving van Den Haag' zou worden gebouwd. Sinds de inwijding van de Frankfurt-tempel in augustus 1987 konden de leden in Nederland en België over een tempel op redelijke reisafstand beschikken. Hoewel de leden in verscheidene landen nog veel verder van een tempel af woonden, zouden wij nog dichterbij een 'eigen' tempel krijgen.

Al spoedig werd bekend dat de Den Haag-tempel niet in de stad maar in de ring Den Haag zou worden gebouwd, en wel op het terrein waar toen nog het door de leden van de gemeente Zoetermeer gebruikte kerkgebouw stond. Na aanvraag van de nodige vergunningen en uitvoerig overleg met de plaatselijke overheid over allerlei details, werd het oude kerkgebouw gesloopt en kon in de zomer van het jaar 2000 het groene licht worden gegeven voor de bouw van de tempel. In augustus van dat jaar werd de eerste spade gestoken – een gebeurtenis die werd bijgewoond door ouderling H. David Burton, presiderende bisschop van de kerk; ouderling John K. Carmack, destijds gebiedspresident; de presidenten van de vijf ringen in Nederland en België en enkele honderden andere leden en niet-leden.

Bisschop Burton sprak bij die gelegenheid over de pioniers van de kerk, die ongelooflijk veel tijd en inspanning staken in de bouw van de eerste tempels. Nu wordt de bouw door gespecialiseerde bedrijven verricht en wordt van de leden een andere in-

spanning verlangd. 'Ons wordt gevraagd het werk te doen waarvoor de tempels zijn gebouwd', zei bisschop Burton. 'Laten de leden in dit gebied zorgen dat ze waardig zijn om naar de tempel te gaan en daar verbonden te sluiten.' President Carmack citeerde uit de Bijbel: 'Wie zal klimmen op de berg des Heren, en wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid? Die rein van handen en zuiver van hart is.' (SV, Psalmen 24:3, 4.)

Sterk fundament

Zoals veel gebouwen in Nederland, en zeker in het poldergebied waarin Zoetermeer ligt, is de tempel op palen gebouwd. Op 16 december 2000 werd de eerste paal geslagen, ondanks het koude en natte weer in tegenwoordigheid van honderden belangstellende leden en vertegenwoordigers van overheid en pers. De sprekers bij die gelegenheid waren president Johannes M. Jansen, toen president van de ring Den Haag, burgemeester Van Leeuwen van Zoetermeer en president Carmack. De heer Van Leeuwen zei dat het voor de gemeente Zoetermeer een eer was om zo'n bijzonder gebouw te huisvesten, en sprak ook over de 'alternatieve' naam van zijn gemeente, 'Sweet Lake City'. President Carmack herinnerde de aanwezigen aan het doel van de tempel: 'Tienduizenden mensen zullen worden gezegend door het werk in de tempel waarvoor we vandaag het fundament leggen.' Het slaan van de eerste paal, de eerste van de 131 zware betonnen palen waar de tempel op rust, leverde veel publiciteit op in de Nederlandse dagbladen.

Eind mei 2001 was de parkeergarage grotendeels gereed, lag de vloer van de begane grond er en kon men beginnen met de buitenmuren. In juni werd de doopvont geplaatst, die zo groot is dat hij binnen het gebouw moest zijn voordat het dak erop werd gemaakt. In september werd de toren voltooid en het twee meter hoge beeld van de engel Moroni daarop geplaatst.

FOTO: RAY SPRINGER

Kort na de jaarwisseling: de achterkant van de tempel is al haast klaar.

Intussen hebben leiders van de kerk de leden in Nederland en België herhaaldelijk aangespoord om zich voor te bereiden op de tijd dat de tempel in gebruik zal zijn. In de eerste plaats dienen leden die tempelwerk willen doen, daartoe een geldige tempelaanbeveling te bezitten. Verder zou het mooi zijn om in deze nieuwe tempel de heilbrengende verordeningen ten behoeve van onze eigen voorouders te verrichten. Om dat te kunnen doen, moeten we zorgen dat we

FOTO: FRANS HEIJDEMANN

President Carmack spreekt bij de eerstespadesteking voor de tempel in Zoetermeer. Hij moedigt de leden aan zich voor te bereiden op hun bezoek aan de tempel.

hun namen en de familierelaties achterhalen. De centra voor familiegeschiedenis, op diverse plaatsen in Nederland en België, en de consulenten voor familiegeschiedenis in de wijken en gemeenten kunnen ons hierbij behulpzaam zijn, maar we moeten wel zelf in actie komen om de benodigde gegevens te verzamelen.

Laatste vorderingen

Sinds de toren gereed is gekomen, is men met de verdere afwerking van de tempel van buiten en van binnen bezig geweest.

Aan de buitenkant is Italiaans graniet aangebracht, dat lichtgrijs van kleur is en, wanneer de zon erop schijnt, de indruk wekt dat het hele gebouw helder wit is. In het gebouw is centrale verwarming aangelegd, zodat er gedurende de wintermaanden ook kon worden gewerkt. In januari, toen dit artikel werd geschreven, was men bezig met de betegeling en met stukadoorswerk. In maart was het aanbrengen van glas-in-loodramen gepland.

Een definitieve datum voor de inwijding van de tempel was bij het samenstellen van deze aflevering van Kerknieuws (januari) nog niet bekend. Evenmin was al met zekerheid bekend wanneer de open dagen zouden zijn – tussen de voltooiing van het gebouw en de inwijding ervan, dus op zijn vroegst in mei, misschien in juni of zelfs later. Wanneer de datums zijn bepaald, zal dat in de wijken en gemeenten van de kerk bekend worden gemaakt. Ook op de onlangs uitgebreide website van Kerknieuws (www.liahona.nl) zal het nieuws bekend worden gemaakt. Intussen kunnen we er vast over denken, wie we zullen uitnodigen om met ons de open dagen te bezoeken. En voor tempelwerk kunnen we gebruik maken van de Frankfurt-tempel, de tempels in Engeland en Zwitserland en de ruim honderd andere tempels die in alle werelddelen te vinden zijn. □

Frans Heijdemann

Tempelstad Zoetermeer

De geschiedenis van de Zuid-Hollandse stad Zoetermeer, waar binnenkort de eerste tempel voor de leden in Nederland en België in gebruik wordt genomen, gaat eeuwen terug. In de geschiedenis van Zoetermeer treffen we gebeurtenissen en namen aan die in verband te brengen zijn met de bouw van de tempel in die plaats. Zoals de stad Salt Lake City, waar de hoofdkantoren van de kerk zijn gevestigd, bij een meer met zout water is gebouwd, lag Zoetermeer oorspronkelijk aan een meer met zoet water.

De gemeente Zoetermeer ontstond in 1935 door samenvoeging van de gemeenten Zoetermeer en Zegwaart, twee dorpen die vlakbij elkaar lagen en beide al eeuwen lang bestonden. Zoetermeer bestond in elk geval reeds vóór 1269, het jaar waarin graaf Floris V trouwde. Het werd oorspronkelijk gebouwd aan een zoetwatermeer, dat vanaf de Rijn per schip te bereiken was. De bodem bestond destijds uit een metersdikke veenlaag met klei eronder; door het afgraven van het veen, dat gedroogd als turf een uitstekende brandstof vormde, ontstonden grote plassen water. Al in de vijftiende eeuw begon men molens te bouwen ter wille van de afwatering. Tijdens schermutselingen tussen de watergeuzen en de Spanjaarden in 1574 kwam er nog meer land onder water te staan; via het Zoetermeerse meer bereikten de geuzen het belegerde Leiden, dat op 3 oktober werd ontzet, een feit dat daar nog jaarlijks grootscheeps wordt gevierd.

In de jaren 1614-1616 werd het meer bij Zoetermeer drooggelegd; vervolgens werden andere gebieden in de omgeving ingepolderd. In Zegwaart had men veel last van overstromingen; de heer van Zegwaart, die het kasteeltje Palenstein bewoonde, financierde de drooglegging van wat nu bekendstaat als de Palensteinsepolder. Zo werd deze heer Ozy bestuurder van de polder. De naam van de Osijlaan, waaraan de tempel staat, herinnert aan die periode.

Godsdiensten

In de 17de en 18de eeuw kende men in Zoetermeer een voor die tijd grote godsdienstige verdraagzaamheid; de aanhangers van drie verschillende geloven hielden er hun kerkdiensten. Vanaf de 19de eeuw vestigden zich industrieën in Zoetermeer. Bekende producten waren onder andere boter, margarine, chocolademelk en babyvoeding.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog ontwikkelde Zoetermeer zich tot een centrum van verzet tegen de bezetters. De laatste verzetsstrijders die om het leven kwamen, waren Cornelis van Eerden en Jan Hoorn. Nog altijd komt de naam Van Eerden voor in Zoetermeer – het is ook de naam van de architect van de tempel.

Toen Den Haag door de naoorlogse groei met ruimtegebrek te maken kreeg, werd Zoetermeer als groeikern aangewezen. Vanaf 1962 groeide Zoe-

termeer in minder dan dertig jaar van 10 000 naar 100 000 inwoners. In die periode vestigden zich ook leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in deze stad. Vanaf januari 1979 kwamen de leden, die toen nog deel uitmaakten van de wijk Den Haag, onder leiding van broeder Diender wekelijks bij elkaar om zondagsschoollessen te volgen en aan het avondmaal deel te nemen. In november 1980 begon de gemeente Zoetermeer onder leiding van president Sjef Dezaire.

Verhuizingen

Onder leiding van broeder Dezaire en de volgende gemeentepresidenten, Arie van der Steen, Nico Panhuijzen, Carlo Bos en Adri Piket, werden de kerkdiensten zestien jaar lang in allerlei gehuurde zalen gehouden. Toen kon het grote kerkbouw aan de Osijlaan van een ander kerkgenootschap worden gekocht en beschikte de inmiddels flink gegroeide gemeente Zoetermeer over zoveel ruimte, dat de kerk ook regelmatig voor ringactiviteiten werd gebruikt. Toen de zesde gemeentepresident, Michael Vis, door Roger Gfeller werd opgevolgd, zou het niet lang meer duren tot de volgende verhuizing. Maar de leden hebben die graag overgehad voor het voorrecht om een tempel in hun gemeente te krijgen. Ruim vijf jaar nadat ze het gebouw aan de Osijlaan hadden betrokken, verlieten ze het omdat het plaats ging maken voor de tempel die er nu staat. De gemeente Zoetermeer houdt haar diensten nu in een gebouw aan het Westwaarts.

De stad Zoetermeer telt tegenwoordig ruim 110 000 inwoners en houdt, naast de moderne woonwijken en het nieuwe stadscentrum, ook de oude dorpskernen nog steeds in ere. De tempel staat dichtbij de oude Dorpsstraat van Zoetermeer. De aandacht voor het verleden blijkt onder meer uit de wijze waarop het gemeentearchief, met documenten vanaf 1504 tot onze tijd, toegankelijk is gemaakt. Er bestaat ook een Historisch Genootschap Oud Soetermeer met meer dan duizend leden; de Genealogische Werkgroep Zoetermeer maakt daar deel van uit. Met die belangstelling voor het doen en laten van onze voorouders lijkt Zoetermeer een uitstekende plaats voor de tempel, waar ook zo veel voor onze voorouders wordt gedaan. □

Frans Heijdemann

FOTO: FRANS HEIJDEMANN

Mede dankzij deze molens in het poldergebied rond Zoetermeer wordt het waterpeil in de hand gehouden. De molens zijn reeds in de 17de eeuw gebouwd.

Hoe u de tempel kunt vinden

Als u de tempel te Zoetermeer wilt bezoeken, kunt u er op diverse manieren komen. Er is een bushalte bijna voor de deur en een NS-station in de buurt, maar onderstaande route is bestemd voor automobilisten.

Vanuit de richting Den Haag: op de snelweg Den Haag-Utrecht neemt u afslag nr. 7, Zoetermeer (dat is de afslag ná Zoetermeer-Centrum). Aan het einde van de afrit gaat u naar links. Zie verder bij 'vervolg'.

Vanuit de richting Utrecht of Gouda neemt u, op de snelweg naar Den Haag, afslag nr. 7, Zoetermeer. Aan het einde van de afrit gaat u naar rechts.

Vervolg: nu volgt u de weg tot aan de wegwijzer richting Centrum, op een kruising bij een hamburgerrestaurant. Ga daar naar links (dus richting Centrum), de Australiëweg op; vervolgens (na een brug) de eerste straat links; meteen daarna weer naar links; dan de eerste straat rechts. Als u de straat uitrijdt, ziet u de tempel voor u op de hoek van de Osijlaan. □

Assen beleeft plezier aan bonte avond

Na een aantal jaren rust beleefde de gemeente Assen op 19 oktober 2001 een bonte avond. Mattie Dohle, de activiteitenleider van de gemeente, had de leden gevraagd eraan deel te nemen. Dat gebeurde dan ook!

Er werden sketches opgevoerd en er werd gezongen, muziek gespeeld en gezamenlijk gelachen. Tussendoor was een pauze ingelast, waarin de leden van wat lekkers konden genieten.

Alle aanwezigen vonden het een bijzonder geslaagde avond. Zo konden ze elkaar eens op een heel andere manier, soms verrassende manier leren kennen. In de nabije toekomst hoopt de gemeente Assen meer van deze en andere activiteiten te organiseren. □

Annemarie Dohle

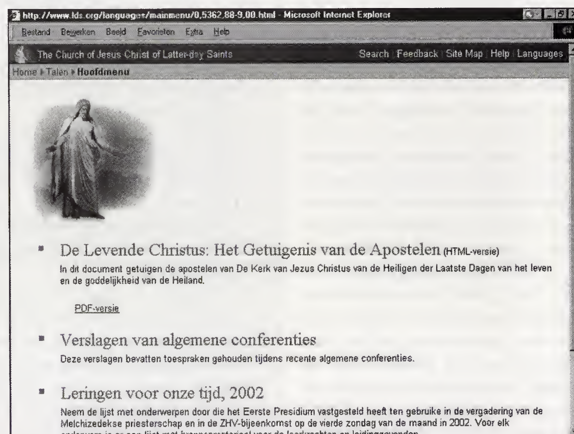

Aan sketches en spelletjes beleefden de leden in Assen veel plezier.

Meer informatie van de kerk op Internet

De nog altijd groeiende schare internetgebruikers kan via het wereldwijde web steeds meer informatie van en over de kerk vinden. Op een aantal interessante sites willen we hier nog eens de aandacht vestigen.

Nog steeds is **www.lds.org** de officiële website van de kerk. Dit is de plaats waar officiële bekendmakingen te vinden zijn, maar ook honderden conferentietoespraken (o.a. in het Nederlands), materiaal voor kinderen, van andere sites verzamelde nieuwsberichten en informatie over de kerk voor niet-leden. Via deze site is het ook mogelijk om, als de internetverbinding aan de juiste eisen voldoet, algemene conferenties rechtstreeks te volgen of in de weken na de conferentie alsnog te beluisteren –

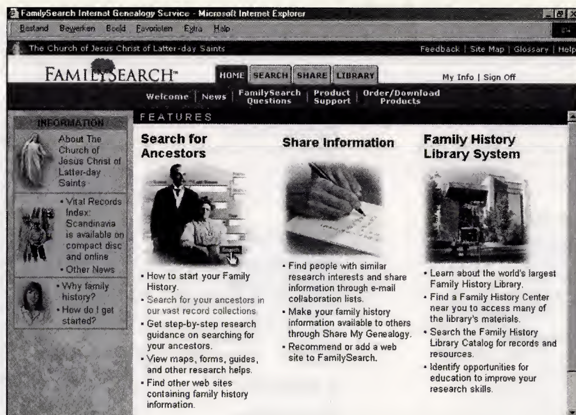
Nederlandstalige pagina op de website van de kerk (www.lds.org).

niet alleen in het Engels, maar ook in het Nederlands en diverse andere talen.

Daarnaast is **www.mormon.org** gekomen voor mensen die informatie over de kerk zoeken, maar de afkorting lds niet kennen. Ze vinden daar basisinformatie over het evangelie.

Dan is **www.familysearch.org** de aangewezen site om gegevens over voorouders te zoeken. De site zelf bevat miljoenen namen, en verwijst daarnaast naar talloze andere sites met genealogische gegevens. De nieuwste versie van PAF, het stamboomprogramma van de kerk dat tegenwoordig ook de mogelijkheid biedt om o.a. foto's aan een stamboom toe te voegen, kan vanaf deze site gratis worden gedownload.

Via **www.ldscatalog.com** kan materiaal van de kerk on line worden besteld. Vooral voor leden die iets willen bestellen dat niet bij het kledingcentrum van de Frankfurt-tempel verkrijgbaar is, kan dat de moeite waard zijn. Recente toevoegingen aan het reeds grote aanbod zijn dvd's met opnamen van algemene conferenties en cd-roms met de volledige tekst van de Schriften in het Engels en de tekst van het Boek van Mormon, de Leer en

De openingspagina van FamilySearch op internet.

Verbonden en Parel van grote waarde in enkele andere talen (nog niet in het Nederlands).

Op **www.ldschurchnews.com** staan samenvattingen van artikelen die in *Church News* zijn verschenen. Deze site wordt iedere week vernieuwd. Wie een abonnement heeft, kan ook de volledige tekst van de artikelen lezen; daar is echter een speciale code voor nodig.

Op **www.kerkvanjezuschristus.nl** is veel informatie over de kerk in het Nederlands te vinden. Dit is de site van het PR-comité van de kerk voor Nederland en Vlaanderen.

Tenslotte is **www.liahona.nl** de in januari en februari geheel vernieuwde en uitgebreide website van Kerknieuws, met artikelen die op deze pagina's hebben gestaan, kleurenfoto's, actuele informatie en verwijzingen naar andere interessante sites, waaronder de bovenvermelde. □

Goede aanloop voor programma 'Kom en zie het huis des Heren'

In maart is het programma *Kom en zie het huis des Heren* zijn ronde door Nederland en België begonnen. Het Concertkoor Moroni, Vocaal ensemble Con Amore en Kinderkoor Moroni verzorgen in april en mei nog meer uitvoeringen van dit programma over de tempels van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, in het bijzonder over de nieuwe tempel in Zoetermeer.

Een belangrijk deel ervan vormen liederen uit *Come to the House of the Lord* van Steven Kapp Perry.

Twee daarvan zijn door Con Amore voor het eerst ten gehore gebracht tijdens het nieuwjaarsconcert op 12 januari in Apeldoorn, waar ze indruk maakten op de aanwezige leden en niet-leden.

Het programma *Kom en zie het huis des Heren* bestaat, naast een aantal liederen, uit gesproken woord en videobeelden van tempels. Daarbij zullen ook hoogtepunten uit de bouw van de tempel te Zoetermeer te zien zijn. Aan het begin van het jaar stonden nog niet alle datums van de uitvoeringen vast. Let daarom op de bekendmakingen in de wijken en gemeenten, of kijk voor meer informatie op de website van Kerknieuws (www.liahona.nl). □

In het zendingsveld

■ CANADA

Vincent Noot
Canada Vancouver Mission
8440 Williams Rd, Richmond, B.C.
V6Y 2X4, Canada

■ DUITSLAND

Äsbjørn van der Vlis
Deutschland-Mission München
Lommelstrasse 7
D-81479 München

Jarl Rijken
Deutschland-Mission Hamburg
Rugenbarg 7a,
D-22549 Hamburg

Dikkie Kniest
Willy Muntinga-Decker
Frankfurt-tempel
Talstrasse 10
D-61381 Friedrichsdorf

Cees en Ina de Jonge
Family History Support Office
Steinmühlstrasse 8
D-61352 Bad Homburg v.d.H.

■ ENGELAND

Daniël Vels
Benjamin Kempenaers
England Manchester Mission
Trafalgar House
110 Manchester Road
Altrincham, Cheshire,
WA14 1NU, Engeland

Mark van der Donk
England Bristol Mission
Southfield House
2 Southfield Road
Westbury-on-Trym, Bristol
BS9 3BH, Engeland

Bethuël van Diermen
England London South Mission
482-484 London Road
Mitcham, Surrey
CR4 4ED, Engeland

Daniël Hansens
Micha Vermeer
England Leeds Mission
Lister House, Lister Hill
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5AZ, Engeland

■ FRANKRIJK

Alexander Neophytou
Mission française de Marseille
48, avenue Robert Schumann
F-13090 Aix-en-Provence

■ GRIEKENLAND

Richard Sleegers
Zendingsgebied Athene
Eleftherotrias 9
14563 Kifissia
Athene, Griekenland

■ SCHOTLAND

Tirza Reijnders
Frederik Elzinga
Scotland Edinburgh Mission
51 Spylaw Road
Edinburgh EH10 5BP,
Schotland

■ VENEZUELA

Daniël Westra
Venezuela Caracas Mission
50 East North Temple Street
Salt Lake City
Utah 84150-001, USA

■ VERENIGDE STATEN

Vincent Feith
Utah Salt Lake City Mission
2102 South 1300 East
Suite 102,
Salt Lake City,
Utah 84106, USA

Misha van Eeden
Temple Square Mission
50 East North Temple St.
Salt Lake City,
Utah 84147-1006, USA

Lydia de Jong
Ezra Niessink
Utah Ogden Mission
2133 Washington Blvd
Ogden, Utah 84401, USA

Garrett Mackay
Spanish Speaking Pocatello Idaho Mission
1070 Hiline Road
Suite 320, Pocatello
Idaho 83201, USA

■ WEST-INDIË

Efraín Rosema
Bart van Wermeskerken
Zendingsgebied West-Indië
P.O. Box 2932
Paramaribo, Suriname

Robert Broekman
Ruben Jongejan
West Indies Mission
P.O. Bag 543, Valsayn,
Trinidad, West Indies

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, het zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, de plaats van het opleidingsinstituut, wanneer je zending begint, het adres van het zendingskantoor en een goede pasfoto! Stuur die liefst zo snel mogelijk na ontvangst van de zendingsoproep, want het duurt ongeveer drie maanden (soms vier) tot een naam op deze pagina kan worden vermeld. Zend die gegevens aan:

Nieuwsredactie Liahona,
Grovestins 64, 7608 HN Almelo, Nederland

Foto's niet met nietjes of paperclips vastmaken!

Familieleden van zendelingen

Als het zendingskantoor verhuist van het zendingsgebied waar uw familielid op zending is, geef dan a.u.b. het nieuwe adres door aan de nieuwsredactie. Anders blijft het oude (en dus verkeerde) adres op deze bladzijde staan.

Nieuwe zendelingen

Naam:
Ruben Jongejan

Unit:
Apeldoorn

Begin zending:
22 augustus 2001

Zendingsgebied:
West-Indië (Trinidad)

Naam:
Ezra Niessink

Unit:
Utrecht

Begin zending:
3 oktober 2001

Zendingsgebied:
Ogden (Utah)

22984 120 EUROPE CENTRAL AREA (DUTCH)

GEHOOR GEVEN AAN DE INGEVINGEN VAN DE HEILIGE GEEST

Lees het volgende samen met de zusters die u bezoekt, en bespreek de vragen, de teksten en de leringen van onze kerkleiders. Vertel eigen ervaringen en geef uw getuigenis, en nodig de zusters die u bezoekt uit om dat ook te doen.

WAAROM IS HET BELANGRIJK OM DE GAVE VAN DE HEILIGE GEEST TE HEBBEN?

Johannes 14:26: 'De Trooster, de heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb.'

2 Nephi 32:5: 'Indien gij door de poort zult ingaan, en de Heilige Geest ontvangt, [zal] Deze u alles [. . .] tonen, wat gij moet doen.'

President James E. Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium: 'Heiligen der laatste dagen die door handoplegging de gave van de Heilige Geest hebben ontvangen, hebben zowel recht op openbaring voor de kleine gebeurtenissen in het leven als voor die gelegenheden waarbij ze de grote Goliats van het leven tegenkomen.' ('Omgang met de Heilige Geest', *Liahona*, maart 2002, blz. 4.)

HOE SPREEKT DE HEILIGE GEEST TOT ONS?

LV 8:2–3: 'Ik zal in uw verstand en in uw hart tot u spreken door de Heilige Geest, die op u zal komen en in uw hart wonen.

'Welnu, dit is de Geest van openbaring; zie, dit is de Geest, waardoor Mozes de kinderen Israëls door de Rode Zee op het droge bracht.'

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'We kunnen het te druk hebben om aandacht te schenken aan de ingevingen van de Heilige Geest. (...) Het is een geestelijke stem die in uw geest komt als een gedachte in uw hart.' ('Tongen als van vuur die zich verdeelden', *Liahona*, juli 2000, blz. 10.)

HOE KUNNEN WE ONS VERMOGEN OM DE INGEVINGEN VAN DE GEEST TE VOELEN, VERGROTEN?

Moroni 8:26: 'De vergeving van zonden brengt zachtmoedigheid en nederigheid des harten; en op zachtmoedigheid en nederigheid des harten volgt de komst van de Heilige Geest, welke Trooster met hoop en volmaakte liefde vervult, welke liefde verblijft door ijverig te bidden.'

President Marion G. Romney (1897–1988), tweede raadgever in het Eerste Presidium: 'Als u de leiding van de Heilige Geest wilt ontvangen en behouden, doe dan de volgende vier eenvoudige stappen. Ten eerste: bid. Bid ijverig. (. . .) Ten tweede: bestudeer en leer het evangelie. Ten derde: leef rechtschapen; bekeer u van uw zonden. (. . .) Ten vierde: wees dienstbaar in de kerk.' ('Guidance of the Holy Spirit', *Tambuli*, augustus 1980, blz. 5.)

President Gordon B. Hinckley: 'We kunnen geen grotere zegen krijgen dan (. . .) het gezelschap van de Heilige Geest om ons te leiden, beschermen en zegenen; om als het ware als een zuil voor ons uit te gaan en als een vlam die ons leidt op paden van rechtschapenheid en waarheid. Die leidende macht van het derde lid van de Godheid kunnen wij krijgen als we zo leven dat we die waardig zijn.' (*Teachings of Gordon B. Hinckley* [1997], blz. 259.)

■ *Wat voor veranderingen kan ik aanbrengen om deze bijzondere gave te krijgen en er meer aan te hebben?* □

Vraag & antwoord

Is het moreel gezien verkeerd om rijk te zijn in een wereld met zoveel armoede?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over de leerstellingen van de kerk.

LIAHONA'S ANTWOORD

Rijkdom — of we die nu bezitten of niet — is een groot probleem. De apostel Paulus heeft geschreven: 'De wortel van alle kwaad is de geldzucht' (1 Timoteüs 6:10). Iemand anders heeft eens het grapje gemaakt dat geld*gebrek* juist de wortel van alle kwaad is. De eerste uitspraak is Schriftuur. De tweede, hoewel grappig bedoeld, bevat ook een kern van waarheid.

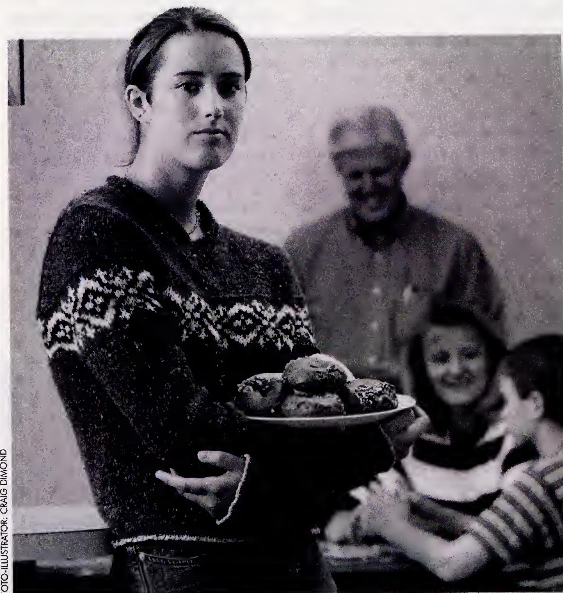

FOTO-ILLUSTRATOR: CRAIG DIMOND

Koning Benjamin heeft gezegd tot 'armen: (...) gij allen, die een bedelaar wegstuurt, omdat gij niet hebt; ik zou willen, dat gij in uw hart zoudt zeggen: Ik geef niet, omdat ik niet heb, maar indien ik had, zou ik geven. Welnu, indien gij dit in uw hart zegt, blijft gij schuldeloos, anders staat gij veroordeeld; en uw veroordeling is rechtvaardig; want gij begeert wat gij niet hebt ontvangen' (Mosiah 4:24–25).

De sleutel is om niet te begeren — geldzucht te vermijden. We kunnen net zo goed naar geld zuchten als we het niet hebben, als wanneer we het wél hebben. En het kwaad komt niet alleen in de wereld door hen die rijkdom hebben en die zelfzuchtig of oneerlijk gebruiken, maar ook door hen die het niet hebben maar het begeren. Misschien is dat de reden waarom de Heer ons enkele blikken heeft gegund op de soort samenleving waarvan Hij wil dat wij die bereiken. In Zion zijn er rijken noch armen. (Zie 4 Nephi 1:3.)

Rijk zijn is in moreel opzicht niet

verkeerd. Maar het gevaar is, zoals in het Boek van Mormon herhaaldelijk beklemtoond wordt, dat mensen die rijk worden soms de Heer en zijn geboden vergeten.

President Brigham Young (1801–1877) heeft gezegd: 'De grootste angst die ik heb aangaande [de leden van deze kerk] is dat zij in dit land rijk zullen worden, God en zijn volk zullen vergeten, dik worden, en zichzelf de kerk uit schoppen en de hel ingaan. Dit volk doorstaat geweld door benden, beroving, armoede en allerlei vervolging, en blijft getrouw. Maar mijn grotere angst aangaande hen is dat zij rijkdom niet kunnen verdragen; en toch moeten zij ook met rijkdom beproefd worden.' (Aangehaald in Preston Nibley, *Brigham Young: The Man and His Work* [1936], blz. 128.)

Om rijkdom te 'verdragen', zoals president Young het noemde, moeten we onthouden waarom de Heer ons met rijkdom zou kunnen zegenen, en begrijpen waarom en wanneer we ernaar dienen te streven. Jakob heeft uitgelegd: 'Nadat gij hoop in Christus hebt verkregen, zult gij rijkdommen verkrijgen, indien gij er naar streeft, en er naar streeft met het voornemen om goed te doen — de naakten te kleden en de hongerigen te voeden, de gevangenen te bevrijden en de zieken en lijdenden bij te staan' (Jakob 2:19).

Een van de beste manieren om behoeftige mensen te helpen, is te bidden om leiding van de Heer. De Geest kan ons leiden naar mensen die onze hulp nodig hebben, en onze bisschop of gemeentepresident kan dat ook.

Als wij rijkdom gebruiken om behoeftigen te helpen, laten we de Heer zien dat ons hart op de juiste plaats zit en dat Hij ons kan vertrouwen. Als wij echter alleen maar rijkdom vergaren, of die voor zelfzuchtige doeleinden gebruiken, zijn wij net als de slechte dienstknecht die zijn talent in de aarde verborg en zal de Heer ons overeenkomstig veroordelen. (Zie Matteüs 25:14–30.)

ANTWOORDEN VAN LEZERS

Onze hemelse Vader kastijdt vaak mensen die hun rijkdom de hoogste prioriteit geven, God vergeten en zichzelf hoger achten dan anderen. Maar we zijn hier op aarde om zowel in materieel als in geestelijk opzicht vooruitgang te maken. De Heer wil niet dat zijn volk lui is. Hij wil dat wij kennis vergaren en een nuttig lid van de samenleving zijn. Als de ene persoon door zijn inzet meer geld verdient dan een ander, dan vind ik dat niet verkeerd. Het is pas verkeerd als hij of zij niet de reine liefde van Christus heeft en de armen niet in die rijkdom laat delen.

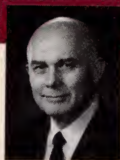
Lorena Mendoza
Gemeente Anacleto-Medina
District Parana (Argentinië)

Ik geloof dat de rijken, als zij het Boek van Mormon lezen, een bijzonder gevoel in hun hart zullen krijgen om de armen lief te hebben. Wij moeten onze naasten liefhebben. De armen zijn onze naasten, en wij kunnen hen in onze welvaart laten delen.

Latai Fonohema
Wijk Humble
Ring Kingwood (Texas)

Sommige mensen in het Boek van Mormon werden rijk en vergaten vervolgens hun hemelse Vader. We

Standpunten en prioriteiten

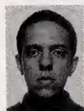
'Wie hun hart op wereldse dingen richten, concentreren zich over het algemeen op een combinatie van dat wereldse kwartet: bezit, hoogmoed, roem en macht. Als standpunten en prioriteiten gefixeerd zijn op de aanschaf, het gebruik of het bezit van goederen, noemen we dat materialisme. (. . .)

'Uit de nadruk die er in de Schriften op dit onderwerp gelegd wordt, blijkt dat materialisme een van de grootste problemen van Gods kinderen in alle tijdperken is geweest. Hebzucht, de afschuwelijke uiting van materialisme in de praktijk, is een van de doelmatigste wapens van Satan om de mens corrupt te maken en hun hart van God af te keren. (. . .)

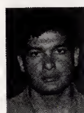
'De apostel [Paulus] heeft niet gezegd dat geld iets kwaads is. (...) Het is niet het geld zelf, maar de zucht naar geld die als de wortel van al het kwaad wordt beschouwd.'

— ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen (*Pure in Heart* [1988], blz. 73–74, 78.)

moeten streven naar zelfredzaamheid, maar we dienen in alles de eer aan God te geven. Laten we er eerst naar streven geestelijke rijkdom te vergaren. Dat zal ons tot de verhoging leiden.

Roberto Paula de Freitas Campos
Wijk Copacabana
Ring Uberlândia (Brazilië)

We worden in de Schriften vaak voor de gevaren van rijkdom gewaarschuwd. Veel mensen hebben daaruit de onjuiste conclusie getrokken dat rijk zijn op zich slecht is en dat er geen rijke mensen bij God zullen mogen wonen. Abraham, Isaak, Jakob en Job waren erg rijk, maar ze waren ook getrouw en rechtschapen.

José Ariel Espinola Olmedo
Wijk Fernando de la Mora
Ring Fernando de la Mora (Paraguay)

Wij zijn de hoeder van onze broeders en wij behoren te onthouden dat alles, inclusief ons lichaam, niet ons maar God toebehoort. Wij behoren rijkdom op de goede manier te gebruiken, of het nu geld is, deskundigheid, kennis, dienstbaarheid, tijd of zelfs maar een glimlach. Laat anderen erin delen, want God zegent andere mensen vaak door middel van ons. Wij kunnen de manier zijn om het gebed van andere mensen te verhoren.

Milika M. Paletu'a
Wijk Pangai Ring
Ha'apai (Tonga)

Het is niet verkeerd om rijk te zijn, als je dat maar op een eerlijke manier doet — door hard te werken. En als je rijk bent, moet je niet denken dat je beter bent dan andere mensen die minder macht of middelen hebben.

Ângela Marciane Assenheimer
Gemeente Santa Rosa
Ring Santo Angelo (Brazilië)

Het is moreel verkeerd om rijk te zijn in een wereld met zoveel arme mensen als je de armen niet helpt met je rijkdom.

Ebenezer Kwesi Aboah
Wijk Mpintsin
Ring Takoradi (Ghana)

De Heer heeft gezegd dat we alleen naar rijkdom mogen streven om goed te doen. We behoren eerst naar Gods koninkrijk te streven, en dan zullen we de rijkdom krijgen om de hongerigen te voeden, de naakten te kleden en de zieken en bezochten te troosten. (Zie Jakob 2:18–19.)

Ouderling Eduardo Luiz Mendes
Zendingsgebied Maceió (Brazilië)

Als we rijkdom gebruiken om de armen te helpen, tonen we onze hemelse Vader onze dankbaarheid. Dan worden we geestelijk rijk.

Ouderling Carlos Alberto García
Zendingsgebied Denver-Noord (Colorado)

Het is niet verkeerd om rijk te zijn, als je maar tiende en royale vastengaven betaalt en de armen helpt. Oordeel niemand om zijn of haar uiterlijk. Bid voor hen die minder fortuinlijk zijn, dat zij rijk in de geest mogen zijn en de grootste van alle gaven Gods mogen ontvangen. (Zie LV 14:7.)

'Ilaisaane Vaine Satini
Wijk Deanwell
Ring Hamilton-Glenview (Nieuw-Zeeland)

VRAAG EN ANTWOORD is een rubriek voor jongeren, en wij hopen altijd een representatieve selectie uit antwoorden van jongeren uit veel verschillende landen te kunnen publiceren. Stuur je antwoord alsjeblieft tijdig in zodat wij het uiterlijk op 1 mei 2002 hebben. Stuur het naar QUESTIONS AND ANSWERS 05/02, *Liahona,* Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; *of e-mail het naar* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Je kunt je antwoord typen of duidelijk schrijven in je eigen taal. Je antwoord komt alleen voor publicatie in aanmerking als je je volledige naam, leeftijd, adres en wijk/ring (of gemeente/district) vermeldt. Stuur alsjeblieft een foto van jezelf mee; die foto wordt niet teruggestuurd. Als je antwoord intiem van aard is, wordt er onder je antwoord vermeld: 'Naam bij de redactie bekend.'*

VRAAG: *Ik weet dat de Heilige Geest mij kan leiden, maar hoe weet ik het verschil tussen mijn eigen gedachten en gevoelens en de inspiratie van de Geest?* □

FOTO-ILLUSTRATIE: JOHN LUKE

Trek aan!

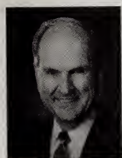

De vijand mikt op jou. Bescherm jezelf met de wapenrusting van God. (Zie Efeziërs 6:11–18.)

DE EXODUS HERHAALD

In de Schriften van de oude en de hedendaagse Israëlieten wordt gesproken over de kracht van de hand van de Heer in hun bevrijding.

Ouderling Russell M. Nelson
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Er bestaan veel leerzame overeenkomsten tussen de uittocht uit Egypte van de Israëlieten onder leiding van Mozes en de uittocht uit de Verenigde Staten van de pioniers onder leiding van Brigham Young. We kunnen veel leren van deze trouwe leiders in het oude en hedendaagse Israël.

Over het algemeen komt er in historische verhalen en schouwspelen goed tot uitdrukking wat de pioniers hebben gedaan. Maar slechts een aantal schrijvers hebben diep genoeg gegraven om uit te leggen waarom. En slechts weinigen hebben de overeenkomsten tussen de pioniers en de uittocht uit Egypte behandeld. Een duidelijke overeenkomst is dat beide groepen een zout meer hadden en een rivier die de Jordaan werd genoemd. Maar er zijn nog veel meer belangrijke overeenkomsten. Het oude en het hedendaagse Israël zijn nauw met elkaar verbonden.

DE JOZEFS

Het oude Israël had verschillende leiders vóór Mozes, en het hedendaagse Israël had een profeet en president vóór Brigham Young (1801–1877). De voorgangers van iedere groep hadden ook overeenkomsten. Een naam die in beide gevallen voorkwam was Jozef — Jozef die werd verkocht en naar Egypte gebracht en de profeet Joseph Smith (1805–1844). Er zijn maar weinig mannen in het Oude Testament die voor de heiligen der laatste dagen belangrijker zijn dan Jozef in Egypte. Velen van ons stammen van hem af door middel van zijn zoons Efraïm en Manasse. In het Boek van Mormon staat:

'Een gedeelte van het overblijfsel van het kleed van Jozef was bewaard en niet vergaan. (...) Gelijk dit overblijfsel van het kleed (...) is bewaard, zo zal een overblijfsel van het nageslacht (...) door de hand Gods worden bewaard en tot Hem worden genomen' (Alma 46:24).

De pioniers waren een overblijfsel van dat kostbare nageslacht. Zij wisten dat Joseph Smith door de Heer

was gekozen om het werk van de stam van Jozef, de zoon van Jakob, op zich te nemen. Eeuwen eerder had Jozef van Joseph Smith geprofeteerd en hun verwantschap beschreven:

'Ja, Jozef zeide inderdaad: Aldus spreekt de Here tot mij: Een uitverkoren ziener zal Ik uit de vrucht uwer lendenen verwekken, en hij zal in hoge achting onder de vrucht uwer lendenen worden gehouden. En Ik zal hem gebieden een werk voor uw nakomelingschap, zijn broederen, te verrichten, dat voor hen van grote waarde zal zijn, want dan zal de kennis van de verbonden, die Ik met uw vaderen heb gemaakt, tot hen worden gebracht.

Er bestaan veel leerzame overeenkomsten tussen de uittocht uit Egypte van de Israëlieten onder leiding van Mozes en de uittocht van de pioniers onder leiding van Brigham Young.

LINKS: ROBERT T. BARRETT, JOZEF IN EGYPTE; RECHTS: DEL PARSON, JOSEPH SMITH VERTAALT DE GOUDEN PLATEN; UITERST RECHTS: GARY L. KAPP, MORONI OVERHANDIGT DE GOUDEN PLATEN

'En Ik zal hem een gebod geven geen ander werk te doen dan Ik hem zal gebieden. En Ik zal hem groot maken in mijn ogen, want hij zal mijn werk doen' (2 Nephi 3:7–8).

De naam Jozef was niet alleen van toepassing op Joseph Smith jr., maar ook op zijn vader. En opnieuw citeer ik Jozef die was verkocht en naar Egypte gebracht:

'Ziet, die ziener [Joseph Smith] zal door de Here worden gezegend, (...) want deze belofte, die ik van de Here aangaande mijn nakomelingschap heb verkregen, zal worden vervuld. (. . .)

'En zijn naam zal naar de mijne worden genoemd, en deze zal als die van zijn vader zijn. En hij zal zijn als ik, want wat de Heer door zijn hand tot stand zal brengen, door des Heren macht, zal mijn volk redding brengen' (2 Nephi 3:14–15).

Jakobs zoon Jozef en Joseph Smith hadden nog meer gemeen. Op zeventienjarige leeftijd kreeg Jozef te horen wat zijn grote bestemming zou zijn. (Zie Genesis 37:2–11.) Op dezelfde leeftijd kreeg Joseph Smith zijn bestemming met betrekking tot het Boek van Mormon te horen. Op zeventienjarige leeftijd werd hij voor het eerst

Vroeger, 'toen het gehele land Egypte honger leed, en het volk tot Farao om brood riep, zeide Farao tot alle Egyptenaren: Gaat tot Jozef; doet wat hij u zegt.'

door de engel Moroni bezocht, die tegen de jonge profeet zei dat 'God een werk voor [hem] had'. Hij moest een boek vertalen dat op gouden platen was geschreven en de volheid van het eeuwig evangelie bevatte. Zijn 'naam [zou] zowel ten goede als ten kwade onder alle natiën, geslachten en talen bekend worden' (Geschiedenis van Joseph Smith 1:33; zie ook de verzen 34–41).

Beide Jozefs werden vervolgd. Jozef vanouds werd ten onrechte beschuldigd en in de gevangenis geworpen. (Zie Genesis 39:11–20.) Joseph Smith werd ook in de gevangenis geworpen, op verzonnen en valse beschuldigingen.

De broers van Jozef hadden zijn kleurrijke mantel afgepakt om hun vader op wrede wijze te overtuigen dat hij dood was. (Zie Genesis 37:2–33.) Het leven van Joseph Smith werd op wrede wijze beëindigd, voornamelijk door het verraad van valse broeders.

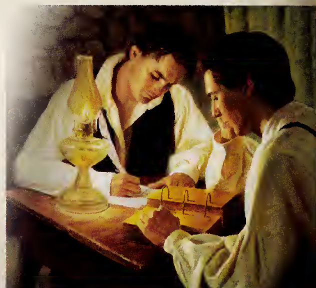
Vroeger, 'toen het gehele land Egypte honger leed, en het volk tot Farao om brood riep, zeide Farao tot alle

Egyptenaren: Gaat tot Jozef; doet wat hij u zegt' (Genesis 41:55). In de laatste dagen, nu mensen behoefte hebben aan de voeding die alleen het evangelie kan geven, worden zij gevoed — door Joseph. De Heer heeft verklaard: 'Dit geslacht zal mijn woord door [Joseph Smith] ontvangen' (LV 5:10). Tegenwoordig kunnen we ons door Joseph Smith 'in Christus' woorden' verheugen.

MOZES EN BRIGHAM YOUNG

Mozes en Brigham Young hadden veel gemeen. Zij waren scherpzinnige volgelingen voordat zij grote leiders werden. Mozes was in het paleis in Egypte voorbereid en had veel ervaring opgedaan in de krijgsmacht en andere taken. (Zie Flavius Josephus, *Antiquities of the Jews*, vertaald door William Whiston, 2.10.1–2; zie ook Handelingen 7:22; Hebreeën 11:24–27.) Brigham Young was op soortgelijke wijze op zijn rol als leider voorbereid. Tijdens de tocht van Zionskamp had hij het leiderschap van de profeet Joseph Smith onder moeilijke omstandigheden gadegeslagen. (Zie *History of the Church,* deel 2, blz. 61–134, 183–185.) Brigham Young was behulpzaam bij de verhuizing van de profeet Joseph uit Kirtland. (Zie *History of the Church,* deel 3, blz. 1–2; zie ook Elden J. Watson, redacteur, *Manuscript History of Brigham Young, 1801–1844* [1968], blz. 23–24.) Hij gaf ook leiding aan de verhuizing van de vervolgde heiligen van Missouri naar Nauvoo. (Zie *History of the Church,* deel 3, blz. 250–252, 261; zie ook John K. Carmack, 'Missouri Era: Residue of Wisdom', *Regional Studies in Latter-day Saint Church History: Missouri,* onder redactie van Arnold K. Garr en Clark V. Johnson [1994], blz. 2–3.)

In de laatste dagen, nu mensen behoefte hebben aan de voeding die alleen het evangelie kan geven, worden zij gevoed — door Joseph. De Heer heeft verklaard: 'Dit geslacht zal mijn woord door [Joseph Smith] ontvangen.'

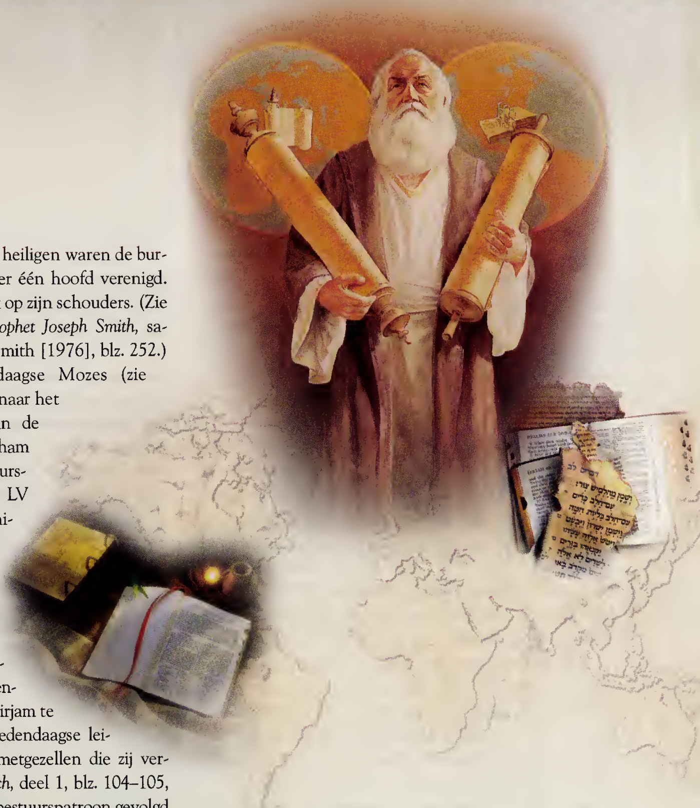
Voor zowel de Israëlieten als de heiligen waren de burgerlijke en geestelijke wetten onder één hoofd verenigd. Mozes droeg die taak voor het volk op zijn schouders. (Zie Joseph Smith, *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, samengesteld door Joseph Fielding Smith [1976], blz. 252.) Brigham Young — de hedendaagse Mozes (zie LV 103:16)[1] — leidde de heiligen naar het westen, met de goedkeuring van de Heer (zie LV 136). Mozes en Brigham Young volgden gelijksoortige bestuurspatronen. (Zie Exodus 18:17–21; LV 136:1–3.) Brigham Young organiseerde een grote groep mannen, vrouwen en kinderen voor een ordelijke tocht naar het westen.

Wij betreuren het dat de leiders van beide groepen tegenstand van hun naaste deelgenoten moesten verduren. Mozes kreeg met tegenstand van zijn dierbare Aäron en Mirjam te maken. (Zie Numeri 12:1–11.) Hedendaagse leiders kregen ook tegenstand van metgezellen die zij vertrouwden. (Zie *History of the Church*, deel 1, blz. 104–105, 226.) Toch zal hetzelfde verenigde bestuurspatroon gevolgd worden als de Heer 'Koning over de ganse aarde' (Psalmen 47:2; zie ook Zacharia 14:9) zal zijn en van Zion tot aan Jeruzalem zal heersen (zie Jesaja 2:1–4).

De reis van Egypte naar de berg Sinai nam ongeveer drie maanden in beslag. (Zie Exodus 19:1.) De reis van Winter Quarters naar Salt Lake Valley duurde ook ongeveer drie maanden (111 dagen). De bestemming van iedere groep werd door de Heer beschreven als een land van melk en honing.[2] De pioniers veranderden de wildernis in een vruchtbaar veld en lieten de woestijn bloeien als een roos – net als eeuwen daarvoor geprofeteerd door Jesaja. (Zie Jesaja 32:15–16; 35:1.)

SOORTGELIJKE WONDEREN

Beide groepen ervoeren vele wonderen die jaarlijks gevierd worden. De viering van het Pascha heeft te maken met de reizen van de Israëlieten vanouds. En in juli vieren we de legendarische verhalen van onze pioniers. Beide groepen hebben woestijnen, berglandschappen, valleien en wildernissen doorkruist. Het oude Israël verliet Egypte via de Rode Zee 'als over droog land' (Hebreeën 11:29). De pioniers verlieten de Verenigde Staten en moesten de brede Mississippi

Ezechiël heeft geprofeteerd dat het stuk hout van Juda en het stuk hout van Jozef één zouden worden: 'Neem een stuk hout en schrijf daarop: voor Juda en de Israëlieten die daarbij behoren; neem dan een ander stuk hout en schrijf daarop: voor Jozef, het stuk hout van Efraïm, en het gehele huis Israëls dat daarbij behoort; voeg ze dan aan elkander tot één stuk hout, zodat zij in uw hand tot één worden.'

LYLE BEDDES, *DE PROFEET EZECHIËL*; FOTOGRAAF: JED A. CLARK

oversteken — die als een brede weg van ijs was bevroren.

In het boek Exodus staat dat op wonderbaarlijke wijze kwakkels verschenen om de hongerige Israëlieten te voeden. (Zie Exodus 16:13; Numeri 11:32; Psalmen 105:40.) De pioniers hadden een soortgelijke ervaring. Nadat de laatsten van hen uit Nauvoo waren verdreven, werden velen ziek en stierven sommigen. Zij hadden weinig proviand. Op de rivieroever bij Montrose (Iowa) vlogen op 9 oktober 1846 kwakkels op wonderbaarlijke wijze het kamp binnen. De kwakkels werden gekookt en als voedsel voor 640 behoeftige mensen gebruikt. (Zie Stanley B. Kimball, 'Nauvoo West: The Mormons of the Iowa Shore', *BYU Studies*, winter 1978, blz. 142.)[3]

Het was ook wonderbaarlijk hoe een nederzetting in de Salt Lake Valley het overleefde. Zeemeeuwen die de oogst redden, waren een onderdeel van dat wonder.

God beschermde Israël vanouds tegen de plagen in Egypte. (Zie Exodus 15:26.) En God beschermde de heiligen tegen de plaag van de burgeroorlog in de Verenigde Staten, waarin meer Amerikanen sneuvelden dan in enige andere oorlog.

GEESTELIJKE KRACHT

Zowel de Israëlieten als de heiligen hadden veel geestelijke kracht. Hun geloof werd zwaar op de proef gesteld, waardoor de zwakken afvielen en de sterken de kracht kregen om tot het einde toe te volharden. (Zie Ether 12:6; LV 101:4–5; 105:19.) Ze moesten hun huizen en bezittingen achterlaten en volledig op God vertrouwen. Het oude Israël werd door de Heer beschermd. Hij 'ging voor hen uit, des daags in een wolkkolom om hen te leiden op de weg, en des nachts in een vuurkolom' (Exodus 13:21; zie ook vers 22; Numeri 14:14; Deuteronomium 1:33; Nehemia 9:19.) Hetzelfde is gezegd over de goddelijke bescherming die de pioniers ontvingen. (Zie *History of the Church*, deel 3, blz. XXXIV; zie ook Thomas S. Monson, Conference Report, april 1967, blz. 56.)

In de Schriften van beide samenlevingen wordt gesproken over de kracht van de hand van de Heer in hun bevrijding. Tegen Israël vanouds zei Mozes: 'Gedenkt deze dag, waarop gij uit Egypte, uit het diensthuis, gegaan zijt; want met een sterke hand heeft de Here u daaruit geleid' (Exodus 13:3).

Tegen de heiligen der laatste dagen werden soortgelijke woorden gesproken: 'Want Ik, de Here, heb mijn hand uitgestrekt om de machten des hemels aan te wenden; gij kunt het nu niet zien, doch nog een korte tijd en gij zult het zien, en weten, dat Ik ben' (LV 84:119).

De Israëlieten hadden een draagbare tabernakel bij zich waarin verbonden werden gesloten en verordeningen werden verricht om hen op hun reis kracht te geven.[4] Veel heiligen der laatste dagen kregen in de Nauvootempel hun begiftiging voordat zij aan de tocht naar het westen begonnen.

De Israëlieten vierden dankbaar hun uittocht uit Egypte. De heiligen der laatste dagen vierden hun uittocht met de vestiging van de hoofdzetel van de herstelde kerk in de toppen van de bergen. Alle aanwezigen juichten, omdat zij door God bevrijd waren. (Zie Jeremia 23:7–8.)

EEUWIGE EVANGELIEBEGINSELEN

In de Schriften van het oude en hedendaagse Israël staan eeuwige evangeliebeginselen. Misschien kent u deze profetie van Jesaja: 'Dan zult gij diep uit de grond spreken en uw woord zal uit het stof gedempt opklinken; als van de geest van een dode zal uw stem uit de grond komen en uw woord zal uit het stof piepen' (Jesaja 29:4).

Zijn er woorden die het Boek van Mormon beter beschrijven, omdat het 'uit de grond' kwam om 'uit het stof gedempt op [te] klinken'?

Ook op andere plaatsen in het Oude Testament wordt het Boek van Mormon voorspeld. Ik dacht aan zo'n voorbeeld toen ik in januari 1997 een ontbijt in het Witte Huis in Washington D.C. bijwoonde. Tijdens een informele receptie die aan het ontbijt voorafging, sprak ik met een vooraanstaande en geleerde Joodse rabbijn uit New York. Ons gesprek werd onderbroken door een andere rabbijn die aan zijn collega uit New York vroeg of hij wist waar de teksten stonden over het stuk hout van Juda en

het stuk hout van Jozef die op een dag samengevoegd zouden worden. Mijn vriend dacht even na, aaide peinzend over zijn kin en antwoordde: 'Ik denk dat je die teksten in het boek Ezechiël kunt vinden.'

Ik kon me niet langer inhouden. 'U kunt het best hoofdstuk 37 van Ezechiël opslaan', zei ik. 'Daar staan de teksten die u zoekt.'

Mijn vriend reageerde verbaasd: 'Hoe weet u dat?'

'Die leer,' zei ik, 'is uitermate belangrijk in onze godsdienst.' En dat is die ook. Daarom wil ik er graag uit citeren:

'Gij mensenkind, neem een stuk hout en schrijf daarop: voor Juda en de Israëlieten die daarbij behoren; neem dan een ander stuk hout en schrijf daarop: voor Jozef, het stuk hout van Efraïm, en het gehele huis Israëls dat daarbij behoort; voeg ze dan aan elkander tot één stuk hout, zodat zij in uw hand tot één worden' (Ezechiël 37:16–17).

Heiligen uit het hedendaagse Israël over de hele wereld zijn gezegend omdat zij de Bijbel en het Boek van Mormon als één in hun hand houden. De waarde van dit voorrecht mag nooit onderschat worden. Het Boek van Mormon staat vol hebraïsmen — tradities, symboliek, idiomen en literaire vormen. Ruim tachtig procent van het boek is afkomstig uit dezelfde tijd als gedeelten van het Oude Testament.

Eeuwige waarheden en beginselen van het evangelie waren en zijn belangrijk voor de mensen van het oude en hedendaagse Israël. De sabbat is door de eeuwen heen bijvoorbeeld om verschillende redenen geheiligd. Van de tijd van Adam tot Mozes werd de sabbat geheiligd als een dag om van de schepping uit te rusten. (Zie Exodus 20:8–11; 31:16–17.) Van de tijd van Mozes tot aan de opstanding van de Heer was de sabbat ook een dag om de bevrijding van de Israëlieten uit Egypte te vieren. (Zie Deuteronomium 5:12–15; Jesaja 58:13; Ezechiël 20:20; 44:24; Mosiah 13:19.) In de laatste dagen wordt de sabbat geheiligd als herinnering aan de verzoening van Jezus Christus. (Zie Handelingen 20:7; 1 Korintiërs 16:2; Openbaring 1:10; LV 59:9–19.)

Door de herstelling van het priesterschap werd het beginsel tiende weer nieuw leven ingeblazen, met de verwijzing naar de leringen in Genesis en Maleachi in het Oude Testament. (Zie Genesis 14:20; Maleachi 3:8–12.) Heiligen uit het hedendaagse Israël kunnen aan de hand van de volgende eenvoudige instructie hun eigen tiende uitrekenen: 'Hierna moeten allen, die aldus zijn vertiend, jaarlijks één tiende van al hun inkomsten betalen; en dit zal voor eeuwig een vaste wet voor hen zijn, voor mijn heilige priesterschap, zegt de Here' (LV 119:4).

Iedere keer dat de Heer een volk op aarde heeft dat zijn woord gehoorzaamt, krijgt het de opdracht om tempels te bouwen, waarin de verordeningen van het evangelie en andere geestelijke manifestaties bediend kunnen worden die betrekking hebben op de verhoging en het eeuwig leven.

LARRY WINBORG, SALT LAKE-TEMPEL EN ANDERE TEMPELS

Als we onze aandacht opnieuw op de eeuwige waarheden van het evangelie richten, zijn die van aanbidding in de tempel het belangrijkst. Zij zijn nog een verbinding tussen het oude en het hedendaagse Israël.

Iedere keer dat de Heer een volk op aarde heeft dat zijn woord gehoorzaamt, krijgt het de opdracht om tempels te bouwen, waarin de verordeningen van het evangelie en de andere geestelijke manifestaties bediend kunnen worden die betrekking hebben op de verhoging en het eeuwig leven. (Zie Bible Dictionary, 'Temple', blz. 780.)

De bekendste tempel van het oude Israël was de tempel van Salomo. Zijn doopvont en inwijdingsgebed stonden model voor de hedendaagse tempels. (Zie 2 Kronieken 4:15; 6:12–42; LV 109.) In het Oude Testament worden speciale kleding (zie Exodus 28:4; 29:5; Leviticus 8:7; 1 Samuël 18:4) en verordeningen (zie Exodus 19:10, 14; 2 Samuël 12:20; Ezechiël 16:9) genoemd als er over tempels wordt gesproken (zie LV 124:37–40). Wat zijn we dankbaar dat de Heer de hoogste zegeningen van het priesterschap onder zijn trouwe zoons en dochters heeft hersteld. Hij zei: 'Want het behaagt mij mijn kerk dingen te openbaren, die van voor de grondlegging der wereld verborgen zijn gehouden, dingen, die tot de bedeling van de volheid der tijden behoren' (LV 124:41).

In 1833 ontving de profeet Joseph Smith herstelde waarheid die we als het woord van wijsheid kennen. Iedere heilige der laatste dagen is daarvan op de hoogte — een van de eeuwige kenmerken van ons geloof. Het laatste vers van die openbaring geeft ook een verbinding met het Israël vanouds aan: 'En Ik, de Here, geef hun een belofte, dat de engel der verwoesting aan hen zal voorbijgaan, zoals aan de kinderen Israëls, en hen niet zal doden' (LV 89:21). Uit deze verwijzing naar het Pascha blijkt dat de Heer de gehoorzame heiligen in het hedendaagse Israël lichamelijk en geestelijk wilde beschermen, net als zijn getrouwe volgelingen eeuwen daarvoor.

HET VERBOND, DE VERSTROOIING EN DE VERGADERING

Andere goddelijke leringen die door beide samenlevingen gerespecteerd werden, waren de leerstellingen van het verbond van Abraham en de verstrooiing en vergadering van Israël. Ongeveer vierduizend jaar geleden ontving Abraham een belofte van de Heer dat al zijn nakomelingen bepaalde zegeningen zouden krijgen. (Zie LV 132:29–50; Abraham 2:6–11.) Er werden beloften gedaan dat de Zoon van God uit zijn afstammingslijn zou voortkomen, dat zijn nakomelingen bepaalde landen zouden beërven, dat landen en verwanten door middel van zijn zaad gezegend zouden worden, enzovoort. In veel boeken in het Oude Testament zijn bevestigingen en herbevestigingen van dit verbond te vinden. (Zie Genesis 26:1–4, 24, 28; 35:9–13; 48:3–4.)

Hoewel bepaalde aspecten van dat verbond al in vervulling zijn gegaan, zijn veel dat nog niet. In het Boek van Mormon staat dat wij ons, als het hedendaagse Israël, onder het verbondsvolk van de Heer bevinden. (Zie 1 Nephi 14:14; 15:14; 2 Nephi 30:2; Mosiah 24:13; 3 Nephi 29:3; Mormon 8:15.) En, wat nog opmerkelijker is, er staat dat het verbond van Abraham pas in de laatste dagen in vervulling zal gaan! (Zie 1 Nephi 15:12–18.) De Heer heeft opnieuw het verbond van Abraham verleend, dit keer aan de profeet Joseph Smith, als zegen voor hem en zijn nakomelingen. (Zie LV 124:58.)

Wist u dat Abraham in de hedendaagse openbaringen vaker wordt genoemd dan in alle teksten van het Oude Testament?[5] Abraham — deze grote patriarch van het Oude Testament — is onlosmakelijk verbonden met iedereen die lid wordt van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.[6]

Leerstellingen die betrekking hebben op de verstrooiing en vergadering van Israël staan ook in het begin van het Boek van Mormon. Ik citeer uit 1 Nephi: 'En nadat het huis Israëls zou zijn verspreid, zou het weder worden bijeen vergaderd; (…) de natuurlijke takken van de olijfboom, of het overschot van het huis Israëls, worden ingeënt, dat wil zeggen, de ware Messias, hun Heer en Verlosser, leren kennen' (10:14).

Heiligen uit het hedendaagse Israël weten dat Petrus, Jakobus en Johannes door de Heer werden gestuurd met

'de sleutelen van [zijn] koninkrijk, en een bedeling van het evangelie voor de laatste dagen; en voor de volheid der tijden', waarin Hij 'alle dingen, zowel in de hemel als op de aarde zal bijeenbrengen' (LV 27:13; vergelijk Efeziërs 1:10).

De reizen en beproevingen van onze pioniers hebben eeuwige gevolgen. Hun zending was niet beperkt tot een internationale immigratie of transcontinentale migratie met huifkarren en handkarren. Zij moesten een fundering leggen van een eeuwig werk dat 'de wereld [zou] vervullen.' (Joseph Smith, geciteerd in Wilford Woodruff, *The Discourses of Wilford Woodruff*, samengesteld door G. Homer Durham [1946], blz. 39.) Zij waren essentieel voor deze profetie van Jeremia: 'Hoort het woord des Heren, o volken, verkondigt het in verre kustlanden en zegt: Hij, die Israël verstrooide, zal het verzamelen en het behoeden als een herder zijn kudde' (Jeremia 31:10).[7]

Ze begrepen de boodschap. Vanaf het begin zijn er zendelingen naar 'verre kustlanden' gestuurd om met het werk van de Heer te beginnen. Daardoor werd de kerk in Groot-Brittannië en op de eilanden van Frans-Polynesië gevestigd voordat de pioniers de Salt Lake Valley bereikten.

De afstammingslijn van Jozef, door middel van Efraïm en Manasse, is aangewezen om de vergadering van Israël te leiden. De pioniers wisten — door middel van hun patriarchale zegen en het Oude Testament, versterkt door de Schriften en de openbaringen van de herstelling — dat de langverwachte vergadering van Israël met hen zou beginnen. Zij waren toen aan slag!

SAMENVATTING

De eerste bekeerlingen tot De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen waren pioniers van het hedendaagse Israël. Ongeacht waar of wanneer de heiligen leven, alle getrouwe leden van de kerk zullen hun verdiende beloning ontvangen. 'Daarom zijn alle dingen van hen, hetzij [in] leven of dood, tegenwoordige of toekomende dingen, ze zijn alle van hen, en zij zijn van Christus, en Christus is van God' (LV 76:59).

Het oude en het hedendaagse Israël onderschrijven een tijdloze boodschap in het Oude Testament: 'Opdat gij zoudt weten, dat de Here, uw God, (...) het verbond en de goedertierenheid houdt jegens wie Hem liefhebben en zijn geboden onderhouden, tot in duizend geslachten' (Deuteronomium 7:9).[8]

Op onze schouders rust de verantwoordelijkheid om in onze bedeling het geloof te behouden. Nu zijn wij aan slag! Wij, als hedendaagse Israëlieten, zijn voorbestemd 'een koninkrijk van priesters [te] zijn en een heilig volk' (Exodus 19:6). Wij weten dat we verbondskinderen zijn. (Zie Handelingen 3:25; 3 Nephi 20:25–26.) Wij zijn een overblijfsel van de nakomelingen die nu in Gods eeuwige voorraadschuren verzameld en vergaderd worden. (Zie Alma 26:5.)

Als heiligen van het hedendaagse Israël spreken we met één stem. We hebben onze hemelse Vader lief. We hebben de Heer, Jezus Christus, lief, de Zoon van de levende God. Wij zijn zijn volk. We hebben zijn heilige naam op ons genomen. We weten dat het Boek van Mormon het woord van God is en beschouwen het als één met de Bijbel. Wij verklaren dat Joseph Smith de grote profeet van de herstelling was. En wij steunen president Gordon B. Hinckley als Gods huidige profeet. □

Uit een toespraak tijdens een haardvuuravond van de kerkelijke onderwijsinstellingen, 7 september 1997, op de BYU.

NOTEN

1. Over de rol van Brigham Young in die uittocht heeft president Spencer W. Kimball (1895–1985) geschreven: 'Sinds Adam zijn er veel uittochten en beloofde landen geweest: Abraham, Jared, Mozes, Lehi en anderen hebben groepen mensen geleid. Hoe gemakkelijk is het niet om die uit het verleden als aanwijzingen van de Heer te accepteren en die in het heden als menselijke berekeningen en beslissingen. Laten we even over de grote tocht van de mormoonse vluchtelingen van Illinois naar de Salt Lake Valley nadenken. Er zijn weinig of geen grote tochten mee te vergelijken. We horen herhaaldelijk dat Brigham Young de

Leerstellingen die betrekking hebben op de verstrooiing en vergadering van Israël staan in het begin van het Boek van Mormon. De pioniers wisten dat de langverwachte vergadering van Israël met hen zou beginnen.

GLEN S. HOPKINSON, GA MOEDIG VOORT; INZET: GARY L. KAPP, VERWOESTING VAN JERUZALEM

mensen leidde om nieuwe sporen in de woestijn te maken, over bergen te klimmen die zelden beklommen waren, rivieren over te steken en vijandige indianengebieden te betreden. En hoewel Brigham Young het hulpmiddel van de Heer was, was niet hij het maar de Heer die het hedendaagse Israël over de vlakten naar het beloofde land leidde.' (*Faith Precedes the Miracle* [1972], blz. 28.)

2. Voor informatie over de Israëlieten vanouds, zie Exodus 3:8, 17; 13:5; 33:3; Leviticus 20:24; Numeri 13:27; 14:8; Deuteronomium 6:3; 11:9; 26:9, 15; 27:3; 31:20; Jozua 5:6; Jeremia 11:5; 32:22; Ezechiël 20:6, 15. Voor informatie over de pioniers, zie LV 38:18–19.

3. C. C. A. Christensen, *Catching Quails*, een olieverfschilderij in het Museum of Art op de Brigham Young University.

4. Verordeningen en verbonden van Israël vanouds staan in 1 Korintiërs 10:1–3; van het hedendaagse Israël in LV 84:26–27. De tabernakel van Israël vanouds was een verplaatsbare tempel voordat de mensen de hogere wet kwijtraakten. (Zie LV 84:25; 124:38.)

5. Abraham wordt in 506 teksten genoemd, waarvan er 289 in hedendaagse openbaringen staan.

6. Het verbond kan ook door adoptie worden ontvangen. (Zie Matteüs 3:9; Lucas 3:8; Galaten 3:27–29; 4:5–7.)

7. Het woord *verzamelen* is van het Hebreeuwse werkwoord *qabats* afkomstig, wat 'vergaderen' of 'verenigen' betekent.

8. Zie ook Deuteronomium 11:1, 27; 19:9; 30:16; Jozua 22:5; 1 Johannes 5:2–3; Mosiah 2:4. Andere teksten uit het Oude Testament verwijzen naar beloningen voor gehoorzaamheid aan Gods geboden door middel van 'duizend geslachten'. (Zie 1 Kronieken 16:15; Psalmen 105:8.)

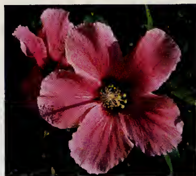
TON

LAND VAN GELOVIGEN

LaRene Porter Gaunt

Het evangelie van Jezus Christus heeft zich snel verbreid in Tonga, waar toewijding aan God, liefde in het gezin en geloof al een deel van de cultuur vormen.

Het is zaterdagmiddag laat op het eiland Vava'u. Samisoni en Meleane Uasila'a, die naast hun twaalf eigen kinderen twintig andere kinderen hebben opgevoed, bereiden zich voor op de sabbat. De ondergaande zon schijnt door de gewassen, witte overhemden die aan de lijn hangen en weerkaatst tegen het groene gebladerte rond het huis. Een kind veegt de trap en anderen zijn de tuin aan het opruimen. Binnen bereiden zuster Uasila'a en haar dochters de zondagse maaltijd. Ze binden een blad om een mengsel van vlees en kokosmelk, en verpakken dat in bananenschillen die gedurende de nacht langzaam worden gekookt in een oven buitenshuis, die gemaakt is van verhitte stenen die bedekt zijn met bananenschillen. Broeder Uasila'a, ringpatriarch en directeur van de scholengemeenschap Saineha, en een aantal van zijn zoons werken samen in het veld. Ze gooien onkruid en ander afval in een smeulend vuur. Geel licht van de ondergaande zon schijnt door de rook die langzaam opstijgt en op de jongens die voor het vuur zorgen.

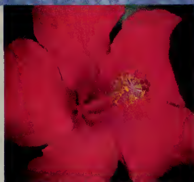
Soortgelijke voorbereidingen zijn iedere week in tienduizenden Tongaanse gezinnen te zien, want in

***Rechts:* Een jonge heilige der laatste dagen is een van de vele gelovige mensen in dit land. *Inzet:* Salesi en Saane Fifita uit de wijk Te'ekiu, in de ring Nuku'alofa West (Tonga), met een aantal familieleden.**

FOTOGRAAF: LARENE PORTER GAUNT

GA

Tonga is het verplicht om de sabbat te heiligen. Het christendom begon hier in augustus 1831, toen koning George Tupou I zich door methodistische zendelingen van Taufa'ahau liet dopen. De traditie zegt dat hij de eilanden van Tonga aan God toewijdde door een handvol aarde op te pakken en die tijdens een gebed omhoog te houden. Tegenwoordig eerbiedigen de Tonganen gewillig de sabbat. Bijna alle winkels en bedrijven zijn gesloten. Er rijden geen taxi's of bussen. Alles is stil.

Ouderling Pita Hopoate, een van de gebiedszeventigen, heeft gezegd: 'Koning Taufa'ahau Tupou IV legt nadruk op het heiligen van de sabbat, daarom gaan de Tonganen op zondag naar de kerk. Daarna gaan ze naar huis en eten de beste maaltijd van de week.'

Er zijn, naast de sabbat, nog meer overeenkomsten tussen de Tongaanse cultuur en het evangelie. 'Het gezin komt op de eerste plaats', zegt ouderling Hopoate. 'Moeder, vader, kinderen, grootouders, ooms, tantes, neven en nichten horen allemaal bij het *gezin*, en zijn niet slechts *familieleden*. De kerk legt nadruk op het gezin, en dat is een van de redenen dat de kerk hier zo hard groeit.'

En De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen groeit hard. Van de 106 duizend inwoners op Tonga zijn er 46 duizend lid van de kerk — ruim 40 procent — het hoogste percentage heiligen der laatste dagen in enig land ter wereld.

Deze statistieken zijn voor velen geen verrassing. 'Als Tonganen lid van de kerk worden, hoeven hun goede normen door het evangelie alleen maar verfijnd te worden', zegt Helen Latu, een leerkracht op de scholengemeenschap Liahona. 'Het lijkt wel een dubbele dosis evangelie.'

Mele Taumoepeau, directeur van de scholengemeenschap Liahona, is het daarmee eens. 'We zijn allemaal gelovig', zegt ze. 'Onze samenleving is op geloof in God gebouwd.'

'ALOFANGA EN 'ANA MOLI

Het leven van 'Alofanga ('Alo) Moli is door het evangelie verfijnd. Als jongen op Vava'u was hij niet in staat om geregeld naar school te gaan, omdat hij last van zware hoofdpijnen en neusbloedingen had. Hij was geen lid van de kerk en werd verliefd op 'Ana, die wel lid was. 'Alo liet zich in december 1957 dopen en werd enige tijd later als bouwzendeling geroepen om aan de bouw van kerken te werken. Maar hij had nog steeds gezondheidsproblemen. Toen hij op een dag ziek was, kreeg hij een priesterschapszegen waarin hem beloofd werd dat hij deze klachten niet meer zou krijgen als hij de Heer trouw zou dienen. Deze zegen is volledig in vervulling gegaan.

'Alo's kennis en begrip namen toe naarmate hij zijn roepingen in de kerk grootmaakte. In 1960 trouwde hij met 'Ana en in 1962 gingen ze

samen twee jaar op zending. In iedere plaats waar zij werkzaam waren, werd broeder Moli als gemeentepresident geroepen.

Na hun zending verhuisden de Moli's en hun twee dochtertjes naar het eiland 'Eua om met 'Ana's broer een boerderij te hebben. 'Alo werd raadgever van de districtspresident. 'Onze zending was een voorbereiding op de roepingen die we later hebben gekregen', zegt hij. 'Later ben ik elf jaar als gemeentepresident werkzaam geweest. De rest van onze veertien kinderen is hier geboren.'

Deze opleiding in het evangelie is ook van invloed op zijn persoonlijke leven geweest. 'Nadat de orkaan Isaak in 1982 had toegeslagen, was onze oogst vernietigd en had ik werk nodig', zegt broeder Moli. 'Ik kreeg de onverwachte kans om drie jaar lang manager van een warenhuis te zijn. Door mijn ervaring als gemeentepresident wist wat ik moest doen. Niemand geloofde dat ik het zou kunnen omdat ik geen opleiding had, maar de Heilige Geest heeft me geleid.'

Nu is 'Alo verzegelaar en 'Ana tempelwerkster. 'Hoewel ik slechts boer op een klein eiland in Oceanië ben geweest', zegt 'Alo, 'heb ik een getuigenis van de waarheid van het evangelie en het bestaan van Jezus Christus.'

DE TRADITIE IS DIENEN

De eerste zendelingen van de kerk kwamen in 1891 in de hoofdstad Nuku'alofa aan en organiseerden het district Tonga, als onderdeel van het zendingsgebied Samoa. Het eerste zendingsgebied Tonga werd in 1916 georganiseerd, maar in 1922 werd er een wet uitgevaardigd waardoor slechts enkele Noord-Amerikanen een visum konden krijgen. Om aan dit probleem het hoofd te bieden, riep de zendingspresident Tonganen op om in hun eigen land op zending te gaan. Na twee decennia had Tonga een grote groep trouwe Melchizedeks-priesterschapsleiders. Toen de buitenlanders Tonga in 1940 verlieten, door de Tweede Wereldoorlog, waren er sterke plaatselijke leiders. En op 7 juni 1946 werd het Boek van Mormon als belangrijk hulpmiddel in het Tongaans uitgegeven. In 1954 kregen de Tongaanse heiligen een tijdschrift van de kerk in hun eigen taal.

Links: **Samisoni en Meleane Uasila'a.**
Rechtsboven: **De haven in Vava'u.**

Tegenwoordig is het voor jonge Tonganen een traditie om op zending te gaan. Kelikupa Kivalu is president van het zendingsgebied Nuku'alofa geweest, met een van de succesvolste plaatselijke zendingsprogramma's in de kerk. Hij legt uit: 'Het zendingsgebied heeft gemiddeld 160 zendelingen, en meestal zijn dat allemaal Tonganen. Vaak kennen zij elkaar en de mensen die zij onderwijzen. Zij kennen de cultuur en de taal. De leden kennen ze en geven ze voedsel en onderdak.'

In september 1968 werd de eerste ring in Tonga georganiseerd. Er waren toen tienduizend leden en het zendingsgebied had tien districten en vijftig gemeenten.

Een van de eerste plaatselijke leiders was Tonga Paletu'a. Deze nu 78-jarige man lacht nog graag en was de eerste Tongaanse zendingspresident, regionaal vertegenwoordiger, tempelpresident en patriarch. Hij en zijn vrouw, Lu'isa Hehea Kona'i, hebben net als veel andere Tongaanse echtparen veel leiding gegeven. Een kant van hun huiskamer ligt vol met plakboeken en honderden foto's van decennia lange dienstverlening. De andere kant is onversierd en straalt rust uit. Hier geeft broeder Paletu'a patriarchale zegens, als voortzetting van zijn leven vol toegewijd dienstbetoon.

SIONE TU'ALUA LATU

99 procent van de leerlingen op de scholengemeenschap Liahona, een school van de kerk, is heilige der laatste dagen. Sione Tu'alau Latu, die daar in de jaren vijftig naar school ging, was geen lid. Net als veel andere leerlingen die geen lid van de kerk waren, kreeg Sione een getuigenis en liet zich dopen. Hij herinnert zich: 'Ik kwam uit een arm gezin met negen kinderen. We woonden op een klein eiland. Mijn vader was overleden voordat ik geboren werd, en ik wilde graag iets doen om te helpen. Ik besloot dat ik naar de hogeschool van de kerk [nu Brigham Young University — Hawaii] wilde gaan, maar ik moest een moeilijk toelatingsexamen doen. Ik was zenuwachtig. Ik had geleerd dat de Heer je na vasten en gebed een antwoord zal geven. Dus ging ik op zoek naar een plek waar ik rustig kon bidden. Op weg van school naar huis liep ik langs een veld waar planten met lange, brede bladeren stonden. Ik dacht: *Als de profeet Joseph Smith in een bos kan bidden om antwoord op zijn gebeden te ontvangen, dan kan ik toch wel hier bidden om antwoord op mijn gebeden te krijgen.* Ik begon te vasten en ging terug naar het veld om te bidden. Ik keek om me heen of er niemand was en knielde tussen de brede bladeren neer. Voor mijn gevoel heb ik een hele tijd zitten bidden. Ik voelde me zo dicht bij mijn hemelse Vader. Toen ik opstond, was mijn overhemd nat van de tranen.'

Sione Latu slaagde voor het examen en kreeg een studiebeurs. 'Ik wist dat dit een antwoord op mijn gebed in het veld was', herinnert hij zich. 'Ik knielde neer, bedankte de Heer en beloofde dat ik terug zou komen om mijn gezin en mijn land te helpen.'

Broeder Latu kwam inderdaad terug en heeft zijn landgenoten geholpen als leider in de kerk en als getalenteerd zakenman. Hij is zeer geschikt voor zijn roeping als public-relationsbestuurder van de kerk. Hij ziet de groeiende positieve invloed die de heiligen der laatste dagen op het land Tonga hebben.

Een leider uit de samenleving heeft bijvoorbeeld als lid van een tv-panel over de jeugd in Tonga gezegd dat hij bewondering heeft voor de zendelingen van de kerk, omdat deze jonge mensen in een kritieke periode in hun leven de Schriften en het leven van Jezus Christus bestuderen.

HET GEZIN OP DE EERSTE PLAATS

'Kinderen hebben hier respect voor hun ouders', zegt Lani Hopoate. 'Dat is onze cultuur, onze traditie. Je probeert je altijd goed te gedragen. De invloed van het gezin is groot, maar goed. Je woont in een dorp; iedereen kent je. De mensen waken over elkaar. Je hebt zelfs een chaperon als je uitgaat.'

Suliasi Vea Kaufusi, hoofd van de afdeling materiële zaken van de kerk in Tonga, is het daarmee eens. 'Tonganen hebben de neiging om meer aan het gezin te denken dan aan zichzelf. Toen mijn vader overleed en ik op de hogeschool van de kerk zat, ging ik naar huis om mijn moeder te helpen met de zorg voor mijn twaalf broers en zussen. Dat is hier normaal. Soms verlaten volwassen kinderen Tonga om een betere baan te vinden, en sturen ze een deel van hun salaris naar huis voor het gezin. Dat is in feite een belangrijke bron van inkomsten voor veel gezinnen. Maar zelfs als Tonganen vertrekken, blijven ze een sterke band met Tonga houden omdat ze een sterk gevoel voor hun gezin en hun gemeenschap hebben. Mijn eigen broers en zussen wonen nu in Tonga, Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten, maar we hebben een goede band met elkaar.'

Uiteraard komt het ook voor dat een gezin onder een echtscheiding leidt. Het genezingsproces wordt bevorderd door een grote familie en een liefdevolle wijk. Door de leringen van het evangelie blijven ze getrouw. Een zuster die zes jaar geleden met haar zeven kinderen alleen overbleef, zegt: 'Hoewel mijn man geen lid van de kerk was, hebben mijn kinderen en ik altijd gezinsavond gehouden, als gezin gebeden, de Schriften bestudeerd en teksten uit het hoofd geleerd. Toen hij ons verliet, heb ik werk in een bakkerij gevonden en mijn oudere kinderen hebben ook baantjes gevonden. Familieleden en leden van de wijk hebben ons geholpen.' Uit dit gezin zijn drie zoons en een dochter op zending geweest en in de

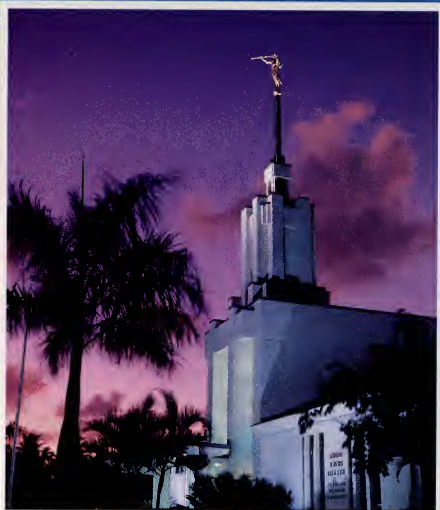
tempel getrouwd. De jongere kinderen wonen nog thuis. 'Het priesterschap dat mijn zoons dragen en hun getuigenis van het evangelie zijn een steun voor ons gezin', zegt deze zuster.

NUKU'ALOFA-TEMPEL (TONGA)

De glanzend witte Nuku'alofa-tempel is een monument. De tempel is op 9 augustus 1983 door president Gordon B. Hinckley ingewijd, is zes dagen per week open en blijft de laatste vrijdag van iedere maand de hele nacht open — zoveel leden zijn er die tempelverordeningen voor hun voorouders komen verrichten.

Omdat het gezin hier altijd zo belangrijk is, hebben Tonganen veel interesse in hun voorgeslacht. Veel graven zijn niet alleen met bloemen versierd maar ook met een handgemaakte deken die door een houten raamwerk op zijn plaats wordt gehouden. De deken blijft daar totdat die op natuurlijke wijze vergaat. Deze dekens zijn een weerspiegeling van de liefde en het respect die Tonganen voor hun overleden voorouders hebben.

In het verleden schreven Tonganen de informatie over hun voorouders op lange rollen bast van papiermoerbei. Veel gezinnen kunnen honderden jaren familiegeschiedenis terugvinden. Momenteel hebben veel leden van de kerk deze informatie op papier overgeschreven of in een computer opgeslagen, zodat de tempelverordeningen verricht kunnen worden.

De tempel komt iedereen ten goede. 'Alle Tonganen ervaren het als heel bijzonder dat er hier een tempel is', zegt tempelpresident Sione Fineanganofo.

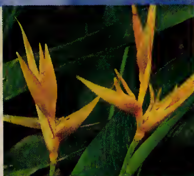
DE ZEGENINGEN VAN HET GELOOF

Er zijn in Tonga veel getuigenissen van de macht van het priesterschap, als hulpmiddel van troost en genezing voor mensen in nood. Toen de 44-jarige Sione Siaki uit Tongatapu ernstig ziek werd, vreesden velen dat hij zou sterven. Het ziekenhuis in Tonga was vol, maar een verpleegster bracht de medicijnen naar zijn huis. Meer dan een maand lang leed hij iedere dag. 'Ik zat op de dood te wachten', zegt broeder Siaki. 'Toen stelde de presidente van de zustershulpvereniging voor om als wijk te vasten. Ze sprak met de bisschop en twee keer vastte onze wijk van driehonderd leden voor me. Voordat zij voor mij vastten, kon ik me niet bewegen. Twee weken na de tweede vasten, zat ik rechtop en werd ik langzaam maar zeker beter. Nu ben ik tempelwerker. Als ik in de tempel ben, heb ik sterk het gevoel dat ik misschien daarom gered ben.'

Mele, de dochter van 'Ahongalu en 'Ana Fulivai uit Vava'u, is ook genezen. Negen jaar geleden zakte

***Onder:* Sione Tu'alau en Helen Kaleoaloha Kaneakua Latu met verscheidene kinderen en kleinkinderen. *Boven:* Nuku'alofa-tempel (Tonga).**

Mele plotseling in elkaar. Van maart tot en met december lag ze in het ziekenhuis met koorts, beroerten en hallucinaties. Haar moeder bleef overdag bij haar. 's Nachts kwam haar vader, die de hele dag had gewerkt, naar het ziekenhuis om bij haar bed te zitten. Mele ontspande zich als ze haar vaders hand de hele nacht vasthield, en putte troost uit de kennis dat hij het priesterschap droeg.

Mele is langzamerhand hersteld, met slechts af en toe een terugslag. 'We hebben op de Heer leren vertrouwen', zegt 'Ana. 'Hij heeft ons op onverwachte manieren gezegend.'

Mele Taumoepeau zegt zelf: 'Ik waardeer de rust en de veiligheid hier. Wat ons aan geld ontbreekt, wordt ruimschoots gecompenseerd door de liefde voor elkaar en ons geloof. We hebben weliswaar niet alle wereldse bezittingen, maar we worden zeker door de Geest gezegend.'

HET VERBOND SLUITEN

Het is maandagavond in Vava'u. Het is donker, maar door de ramen van veel huizen schijnt gezellig licht. Door de avondlucht heen kun je 'Ik ben een kind van God' horen, uit een van de vele huizen waar gezinsavond wordt gehouden. Uit het huis van Tukia en Linda Havea wordt het gegiechel van de kinderen afgewisseld door de woorden en de muziek van jeugdwerkliedjes.

'Muziek is de taal waarin we onze kinderen verenigen en ze de beginselen van het evangelie bijbrengen', zegt Linda. 'Ze zingen, en hoewel ze niet altijd begrijpen wat ze zingen, zal het ze bijblijven, en uiteindelijk zullen ze het begrijpen.'

Aan de andere kant van het dorp houdt de familie Uasila'a gezinsavond. Zoals gewoonlijk zingen ook verscheidene vrienden van hun kinderen de lofzangen mee en bespreken ze welke vrienden en buren uitgenodigd kunnen worden om met de zendelingen te praten.

In alle huizen wonen gelovige mensen – heiligen der laatste dagen en leden van andere geloofsrichtingen. Allemaal ervaren zij de belofte in Leviticus: 'Mijn sabbatten zult gij houden, (…) dan zal Ik u te rechter tijd uw regens geven, zodat het land zijn opbrengst geeft en het geboomte des velds zijn vrucht draagt; (…) gij zult uw brood eten tot verzadiging en veilig in uw land wonen. En Ik zal vrede in het land geven. (…) En Ik zal Mij tot u wenden, u vruchtbaar doen zijn en u talrijk maken, en Ik zal mijn verbond met u bevestigen' (Leviticus 26:2, 4–6, 9).

In Tonga worden deze beloofde zegeningen rijkelijk op het land en de gelovige inwoners uitgestort. □

Je ziet veel mormoonse zendelingen in Tonga.

Wist je?

HET IS IN APRIL GEBEURD

Hieronder staan een aantal belangrijke gebeurtenissen in de geschiedenis van de kerk die in de maand april hebben plaatsgevonden.

6 april 1830: De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen gesticht. (Zie LV 20.)

3 april 1836: De Heiland, Mozes, Elias en Elia verschenen aan Joseph Smith en Oliver Cowdery in de Kirtland-tempel. (Zie LV 10.)

30 april 1844: Addison Pratt kwam op de eilandengroep Tubuaï aan. Ouderling Pratt was de eerste zendeling van de kerk in Oceanië.

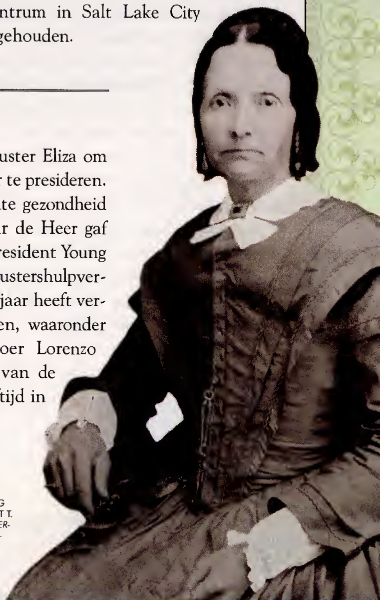
6–24 april 1893: De Salt Lake-tempel door president Wilford Woodruff in 31 diensten ingewijd.

1–2 april 2000: De algemene conferentie voor het eerst in het nieuwe Conferentiecentrum in Salt Lake City (Utah) gehouden.

DICHTERES VAN ZION

Eliza R. Snow, de tweede algemeen ZHV-presidente, werd op 21 januari 1804 geboren. Zelfs voor haar bekering op 31-jarige leeftijd was ze al een veelbelovende dichteres. Maar toen ze lid van de kerk werd, veranderden haar thema's van patriottisme tot het opbouwen van de heiligen en het prijzen van God. Door haar talent noemde de profeet Jozef haar 'Dichteres van Zion'. Ondanks haar vele beproevingen, toen de heiligen van plek tot plek werden gedreven, inspireerde ze anderen met haar gedichten, waarvan er vele op muziek zijn gezet. Een van haar bekendste teksten is 'O mijn Vader' (lofzang 190).

Toen het Endowment House in Salt Lake City in mei 1855 werd ingewijd, riep president Brigham Young zuster Eliza om het werk van de zusters daar te presideren. Ze was bang dat haar slechte gezondheid haar zou belemmeren, maar de Heer gaf haar kracht. In 1866 riep president Young haar als presidente van de zustershulpvereniging, een taak die zij 21 jaar heeft verricht. Ze bleef ook schrijven, waaronder de biografie van haar broer Lorenzo Snow, de vijfde president van de kerk. Ze is op 83-jarige leeftijd in Utah overleden.

VAN BOVEN NAAR BENEDEN: PAUL MANN, *STICHTING VAN DE KERK IN DE WONING VAN WHITMER;* ROBERT T. BARRETT, *ELIA HERSTELT DE SLEUTELS VAN HET PRIESTERSCHAP;* FOTOGRAAF: ADDISON PRATT, DE SALT LAKE-TEMPEL, HET CONFERENTIECENTRUM EN ELIZA R. SNOW; HARRY ANDERSON, *CHRISTUS ROEPT PETRUS EN ANDREAS.*

RAAD VOOR LEIDERS

Jezus illustreerde zijn vertrouwen in zijn discipelen door hen te roepen om aan zijn werk deel te nemen. Als u een taak hebt, kunt u anderen erbij betrekken door gedeelten van het werk te delegeren:

- Ken en begrijp de taak.
- Vraag iemand om de taak op zich te nemen.
- Wees specifiek.
- Stel een datum vast waarop het werk voltooid moet zijn.
- Laat de persoon verslag uitbrengen.
- Geef een compliment als een taak naar behoren is verricht. □

De *Liahona* van april 2002 gebruiken

LESIDEEËN

▪ 'Inspirerende ideeën', blz. 2: President Gordon B. Hinckley zegt dat ons karakter in het volgende leven hetzelfde zal zijn als hier. Wat voor rol spelen onze verlangens in het vormen van onze woorden en daden? Hoe kunnen we rechtschapen verlangens ontwikkelen?

▪ 'Getuigen van de grote en heerlijke verzoening', blz. 6: Hoe kunnen we God volgens ouderling Neal A. Maxwell dankbaar zijn als ons leven anders loopt dan we hadden verwacht?

▪ 'Weet jij hoe je je moet bekeren?' blz. 14: Hoe zou jij de vraag beantwoorden die de bisschop van ouderling Jay E. Jensen hem tijdens een tempelaanbevelingsgesprek stelde?

▪ 'Jezus de Christus', blz. K2: Vraag leden van de klas of gezinsleden wat zij over de Heiland weten. Vergelijk hun ideeën met de veertien punten van ouderling Robert D. Hales, die beschrijven wat Jezus Christus voor ons heeft gedaan.

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

ZEGENINGEN VAN TIENDE

Als u een opbouwende ervaring hebt gehad door gehoorzaamheid aan de wet van tiende, willen we dat graag van u horen. Stuur uw verhaal naar: Tithing Blessings, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; of per e-mail naar: CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Vermeld alstublieft uw volledige naam, adres, telefoonnummer, wijk en ring (of gemeente en district).

William Henry Margetson, *De hemelvaart*
'En het geschiedde, terwijl Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde. En zij keerden terug naar Jeruzalem met grote blijdschap' (Lucas 24:51–52).

'Jezus en zijn verzoening zijn de grootste uiting van liefde van onze hemelse Vader voor zijn kinderen. De vrije gave van de opstanding is zo belangrijk voor de hele mensheid, en dat geldt ook voor het aanbod van de grootste gave die zelfs God kan geven — het eeuwige leven voor hen die bereid zijn om zo te leven dat zij ervoor in aanmerking komen.' Zie ouderling Neal A. Maxwell, 'Getuigen van de grote en heerlijke verzoening', blz. 6.

